

การใช้ตัวละครเพื่อการสื่อความหมายในละครเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง “เป็นต่อ”

นางสาวไพลิน อนุเสถียร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE USE OF STATIC CHARACTER IN “PENTOR” SITUATION COMEDY SERIES

Miss Pailin Anusatian

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Mass Communication

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2008

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การใช้ตัวละครเพื่อการสื่อความหมายของละครเบาสมองตาม
เหตุการณ์ เรื่อง "เป็นต่อ"

โดย

นางสาวไพลิน อนุเสถียร

สาขาวิชา

การสื่อสารมวลชน

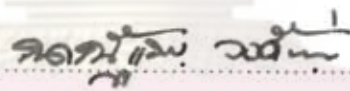
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

 คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณานนฏฐ์ธัญ วงศ์บ้านตุ๋)

 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิตติวัฒน์)

 กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นววรรณ ตันติเวชกุล)

ไพลิน อนุเลียง : การใช้ตัวละครเพื่อการสื่อความหมายของละครเบาสมองตาม
เหตุการณ์ เรื่อง "เป็นต่อ". (THE USE OF STATIC CHARACTER IN "PENTOR"
SITUATION COMEDY SERIES) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รศ. ดร. ศิริชัย ศิริกายะ
, 167 หน้า.

การวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ตัวละครเพื่อการสื่อความหมาย
ในละครเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง "เป็นต่อ" โดยศึกษาบทบาทและลักษณะของตัวละคร
ต่างๆ ที่ปรากฏในละครเรื่อง "เป็นต่อ" ว่าเป็นเช่นไร และทำหน้าที่ในการสื่อความหมายอย่างไร
โดยในการศึกษาวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์เชิงอรรถธิบาย โดยทำการศึกษาจากตัวบทของละครเบาส
มองตามเหตุการณ์เรื่อง "เป็นต่อ" เป็นหลัก และใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อประกอบการ
วิเคราะห์และอภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาพบว่า ละครเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง "เป็นต่อ" ตัวละครชายส่วน
ใหญ่ถูกนำเสนอออกมาในลักษณะของภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ ส่วนตัวละครหญิงส่วนใหญ่
จะถูกนำเสนอออกมาในลักษณะของภาพแบบฉบับของสาวแก่ขี้นคาน ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็น
ถึงสภาพของสังคมไทยในปัจจุบันที่ผู้ชายไทยมักจะเจ้าชู้และผู้หญิงไทยมักจะครองตัวเป็นโสด
มากขึ้น

โดยจะเห็นได้ว่าในการสื่อความหมายตัวละครในเรื่อง "เป็นต่อ" นั้น จะไม่ได้แสดงภาพ
แบบฉบับออกมาในลักษณะของตัวละครที่ชัดเจนนัก เพราะส่วนใหญ่ลักษณะของภาพแบบฉบับที่
พบในตัวละครจะไม่ได้ปรากฏอยู่ในทุกตอน ส่วนใหญ่จะถูกนำมาใช้ในการทำให้เกิดอารมณ์ขันใน
ลักษณะที่เป็นตัวรหัสซึ่งทำหน้าที่อรรถภาษา (Metalingual) ในการสร้างอารมณ์ขันหรือมุขตลก
ยกเว้นภาพแบบฉบับของคนเพื่อชีวิตที่ปรากฏในตัวละครที่อึดและภาพแบบฉบับของกะเทยที่
ปรากฏในตัวละครที่ก๊อบ ที่ปรากฏอยู่ในทุกตอนและมีความชัดเจน โดยภาพแบบฉบับของกะเทย
และภาพแบบฉบับของคนเพื่อชีวิตจะปรากฏออกมาในลักษณะของรหัสของการนำเสนอตัวละคร
และในส่วนของการทำหน้าที่เป็นบริบทของเนื้อหาหรือการสร้างสถานการณ์จะพบในบางตอน
เท่านั้น ดังนั้นการสร้างอารมณ์ขันส่วนใหญ่ตัวละครจึงทำหน้าที่ในการเป็นรหัสมากกว่าเป็นบริบท

ภาควิชา.....การสื่อสารมวลชน..... ลายมือชื่อนิติศ ไนลิน อนุเลียง
สาขาวิชา.....การสื่อสารมวลชน..... ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
ปีการศึกษา2551.....

5084724028 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEYWORDS: CHARACTER / THE TYPES /MESSAGE / CODE / CONTEXT

PAILIN ANUSATIAN: THE USE OF STATIC CHARACTER IN "PENTOR" SITUATION COMEDY SERIES.THESIS ADVISOR. THESIS ADVISOR: ASSOC.PROF.SIRICHAIRIRIKAYA Ph.D., 167 pp.

This qualitative research aims to study the portrayal of static characters in "Pentor" situation comedy series and also demonstrating how roles and characteristics of each character can be interpreted. The research is based mainly on the descriptive analysis method that focuses on the insight study of situation comedy content/text along with in-depth interview in order to analyze and discuss the result.

The findings of this study are as follows. Most of the Leading male characters in "Pentor" situation comedy series are mainly portrayed as a type of characters who love flirting to every girl. Likewise leading female characters are normally presented as a type of old single and virgin women. As a result, these can reflect the actual characteristics or behaviors of Thai males and females in a current society. However, the characters in this situation comedy don't obviously present their main characters or types. The type of characters or old single ladies is only used for building a comedy code or as the function of Metalingual. On the other hand, the character of Pee Oud, a type of a goal oriented person and that of Pee Golf, a type of a transvestite person are distinctively presented as a Presentation code. It can be concluded that most of the characters in Pentor situation comedy series are represented as "Code" rather than "Context".

Department : Mass Communication.....

Student's Signature

นันทน์ อนันต์ชัย
นันทน์ อนันต์ชัย

Field of Study : ..Mass Communication.....

Advisor's Signature

Academic Year : 2008.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยการสนับสนุนและช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ศิริกายะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นผู้ที่เสียสละทั้งเวลาและแรงกายให้คำปรึกษาอันมีค่าให้แก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง พร้อมกันนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อันประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฏฐ์ธัญญา วงศ์บ้านดู่ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิตติวัฒน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นภวรรณ ตันติเวชกุล กรรมการ ที่ให้ความเมตตาแก่ผู้วิจัย และเสียสละเวลาในการเข้าร่วมเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และได้ให้ข้อเสนอแนะและคำปรึกษาซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยเป็นอย่างมากจนวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณแหล่งข้อมูลในการวิจัยทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาการทำงานอันมีค่าเพื่อให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์แก่การวิจัยในครั้งนี้ อันประกอบด้วย คุณนายหัน ผู้จัดการกองถ่ายเรื่องเป็นต่อผู้ที่ช่วยในการติดต่อการสัมภาษณ์ คุณจิระศักดิ์ ไย้จิว ผู้กำกับการแสดง คุณตวิษ แสนโกศิก คุณอรรรพผล ปานดี และคุณยศกุล มุลสาร ผู้เขียนบทโทรทัศน์เรื่องเป็นต่อ

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่และพี่สาว ที่สนับสนุนการเรียนในครั้งนี้อย่างเต็มที่ ทั้งให้กำลังใจ ความเข้าใจ คำปรึกษา รวมไปถึงความช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์และเป็นแรงผลักดันจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ขอขอบคุณเพื่อนๆ ร่วมรุ่นนิเทศน์ฯ จุฬาฯ ทุกคนที่อยู่เคียงข้างช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้กันเสมอมา และขอบคุณเพื่อนๆ มน .21 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่คอยเคียงข้างเสมอ เป็นกำลังใจ เข้าใจ ให้คำปรึกษาในยามที่อ่อนล้า รวมไปถึงทุกคนที่มีส่วนร่วมในการทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จแม้ไม่ได้เอ่ยชื่อมา ณ ที่นี้ และท้ายสุดขอขอบคุณละครเรื่องเป็นต่อที่เป็นแรงบันดาลใจทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้เกิดขึ้น

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

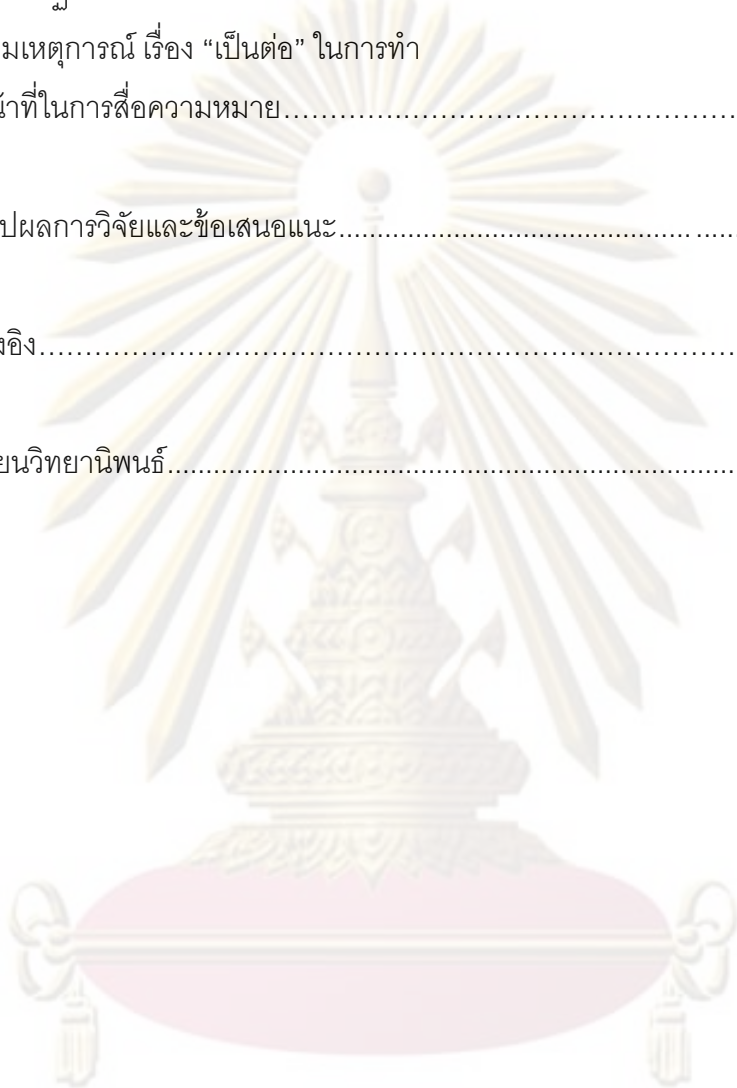
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ

บทที่

1	บทนำ.....	1
	ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	ปัญหานำการวิจัย.....	6
	วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	6
	ข้อสันนิษฐานในการวิจัย.....	6
	ขอบเขตของการวิจัย.....	7
	นิยามศัพท์.....	7
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2	แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	30
	แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	30
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
	การนำเสนอข้อมูล.....	38
4	บทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ประเภทเบาสมอง ตามเหตุการณ์ และเรื่อง “เป็นต่อ”	39

บทที่	
5	บทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ประเภทเบาสมอง ตามเหตุการณ์ เรื่อง “เป็นต่อ” ในการทำ หน้าที่ในการสื่อความหมาย.....99
6	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....151
	รายการอ้างอิง.....165
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์..... 167

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
4.1.1 ซาคริต แยมนาม.....	39
4.1.2 ซาคริต แยมนาม.....	40
4.1.3 การแต่งกายของตัวละครเป็นต่อ ตอนที่ 1 ห่วงฉิ่งบ้างไหม.....	41
4.1.4 การแต่งกายของตัวละครเป็นต่อ ตอนที่ 2 ลูกใครหว่า.....	41
4.1.5 การแต่งกายของตัวละครเป็นต่อ ตอนที่ 39 ม่ามีรีเทิร์นส์.....	42
4.1.7 การแต่งกายของตัวละครเป็นต่อ ตอนที่ 47 ปลาหมอตายเพราะปาก.....	42
4.1.8 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครเป็นต่อ “สีหน้าเจ้าเล่ห์” (ตอนง่าย ๆ สบาย ๆ).....	44
4.1.9 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครเป็นต่อ “สีหน้ายิ้มแยม” (ตอนเหนื่อยไหมสิ่งที่เธอทำอยู่).....	44
4.1.10 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครเป็นต่อ “สีหน้าสลด” (ตอนเหนื่อยไหมสิ่งที่เธอทำอยู่).....	44
4.1.11 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครเป็นต่อ “สีหน้าโมโห” (ตอนห่วงฉิ่งบ้างไหม).....	45
4.2.1 พิมพ์มาดา บริรักษ์ศุภกรณ.....	45
4.2.2 พิมพ์มาดา บริรักษ์ศุภกรณ.....	47
4.2.3 การแต่งกายของตัวละครพอใจ ตอนที่ 1 ห่วงฉิ่งบ้างไหม.....	47
4.2.4 การแต่งกายของตัวละครพอใจ ตอนที่ 2 ลูกใครหว่า.....	48
4.2.5 การแต่งกายของตัวละครพอใจ ตอนที่ 6 เสียวเว่ย.....	48
4.2.6 การแต่งกายของตัวละครพอใจ ตอนที่ 21 ผมพุดอะไรผิดเธอ.....	48
4.2.7 การแต่งกายของตัวละครพอใจ ตอนที่ 39 ม่ามีรีเทิร์นส์.....	49
4.2.8 การแต่งกายของตัวละครพอใจ ตอนที่ 44 สิ่งที่ถูก.....	49
4.2.9 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพอใจ “สีหน้ายิ้มแยม” (ตอนทันไม่ทัน).....	50
4.2.10 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพอใจ “สีหน้าเสียใจ” (ตอนทันไม่ทัน).....	50

ภาพที่	หน้า
4.2.11 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพอใจ “สีหน้างอน” (ตอนผมพูดอะไรผิดเธอ).....	51
4.2.12 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพอใจ “สีหน้าโกรธ โมโห” (ตอนเบ๊อๆ อยากๆ).....	51
4.3.1 มยุริญ ผ่องผุดพันธ์.....	52
4.3.2 มยุริญ ผ่องผุดพันธ์.....	53
4.3.3 การแต่งกายของตัวละครทิพย์ ตอนที่ 4 เพื่อนลัก.....	54
4.3.4 การแต่งกายของตัวละครทิพย์ ตอนที่ 5 อยู่บ้านเมียดำ ออกมาจ่าจับ.....	54
4.3.5 การแต่งกายของตัวละครทิพย์ ตอนที่ 11 ทันไม้ทั้น ทันไม้ทั้น.....	54
4.3.6 การแต่งกายของตัวละครทิพย์ ตอนที่ 12 กี้ก๊ก.....	55
4.3.7 การแต่งกายของตัวละครทิพย์ ตอนที่ 14 เดะกี้.....	55
4.3.8 การแต่งกายของตัวละครทิพย์ ตอนที่ 15 พลพล คนโดนก็อป.....	55
4.3.9 การแต่งกายของตัวละครทิพย์ ตอนที่ 19 จังหวะหัวใจ.....	56
4.3.10 การแต่งกายของตัวละครทิพย์ ตอนที่ 45 ชมรมเพื่อนรักเพื่อน.....	56
4.3.11 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครทิพย์ “สีหน้ายิ้มแย้ม” (ตอนอุปสรรค).....	57
4.3.12 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครทิพย์ “สีหน้าเสียใจ” (ตอนกี้ก๊ก).....	57
4.3.13 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครทิพย์ “ไม่พอใจ” (ตอนลูกใครหว่า).....	58
4.3.14 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครทิพย์ “ดู ปราม (พีก๊อบ)” (ตอน ผู้ชายมันแย่มากขอเป็นทอม)	58
4.4.1 ธงธง มกจ๊ก.....	59
4.4.2 ธงธง มกจ๊ก.....	60
4.4.3 การแต่งกายของตัวละครพีก๊อบ ตอนที่ 1 ห่วงฉันทันใหม่.....	61
4.4.4 การแต่งกายของตัวละครพีก๊อบ ตอนที่ 3 อุปสรรค.....	61
4.4.5 การแต่งกายของตัวละครพีก๊อบ ตอนที่ 5 อยู่บ้านเมียดำ ออกมาจ่าจับ.....	61
4.4.6 การแต่งกายของตัวละครพีก๊อบ ตอนที่ 8 พ่อแสบงอน.....	62
4.4.7 การแต่งกายของตัวละครพีก๊อบ ตอนที่ 10 บวชชื่อนี้รัก.....	62

ภาพที่	หน้า
4.4.8 การแต่งกายของตัวละครพีก็อบ ตอนที่ 11 ทันไม่ทัน ทันไม่ทัน.....	62
4.4.9 การแต่งกายของตัวละครพีก็อบ ตอนที่ 12 กักกัก.....	63
4.4.10 การแต่งกายของตัวละครพีก็อบ ตอนที่ 45 ชมรมเพื่อนรักเพื่อน.....	63
4.4.11 พีก็อบไล่เตะไหล(ตอนทันไม่ทัน).....	64
4.4.12 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพีก็อบ “สีหน้าโมโห” (ตอนห่วงฉันบ้างไหม).....	64
4.4.13 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพีก็อบ “สีหน้าดีใจ” (ตอนรักปลดล็ค).....	65
4.4.14 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพีก็อบ “สีหน้างอน” (ตอนกักกัก).....	65
4.4.15 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพีก็อบ “สีหน้าเวลาชอบใคร” (ตอนบู๊เบ่เบ่).....	65
4.5.1 เจ๊ียบ เสิญ์ยี้ม.....	66
4.5.2 เจ๊ียบ เสิญ์ยี้ม.....	67
4.5.3 การแต่งกายของตัวละครพีมตอนที่ 3 อุปสรรค.....	68
4.5.4 การแต่งกายของตัวละครพีม ตอนที่ 7 รักปลดล็ค.....	68
4.5.5 การแต่งกายของตัวละครพีม ตอนที่ 8 พ่อแสนงอน.....	69
4.5.6 การแต่งกายของตัวละครพีม ตอนที่ 20 ทำไมต้องอาย.....	69
4.5.7 การแต่งกายของตัวละครพีม ตอนที่ 23 เหนื่อยมัย สิ่งที่เขาทำอยู่.....	69
4.5.8 การแต่งกายของตัวละครพีม ตอนที่ 28 ความลับไม่มีในโลก.....	70
4.5.10 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพีม “สีหน้าตกใจ” (ตอนอยู่บ้านเมียแต่ออกมาจ่าจับ)	71
4.5.11 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพีม “สีหน้ากรุ่มกริม” (ตอนคิดได้นะ).....	71
4.5.12 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพีม “สีหน้าตอนคิดแผนชั่วร้าย” (ตอนเปื้อๆอยากๆ)	72
4.5.13 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพีม “สีหน้ากลัว(ชี้ตลาด)” (ตอนลูกไก่ในกำมือ).....	72
4.6.1 แอ๊ด เสิญ์ยี้ม.....	73
4.6.2 แอ๊ด เสิญ์ยี้ม.....	74
4.6.3 การแต่งกายของตัวละครพีอุ๊ด ตอนที่ 1 ห่วงฉันบ้างไหม.....	75

ภาพที่	หน้า
4.6.4 การแต่งกายของตัวละครที่อุ๊ต ตอนที่ 3 อุปสรรค.....	75
4.6.5 การแต่งกายของตัวละครที่อุ๊ต ตอนที่ 5 อยู่บ้านเมียดำ ออกมาจ่าจับ.....	75
4.6.6 การแต่งกายของตัวละครที่อุ๊ต ตอนที่ 7 รักปลดล็อก.....	76
4.6.7 การแต่งกายของตัวละครที่อุ๊ต ตอนที่ 11 ทันไม่ทัน ทันไม่ทัน.....	76
4.6.8 การแต่งกายของตัวละครที่อุ๊ต ตอนที่ 13 อุดมการณ์.....	76
4.6.9 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครที่อุ๊ต “สีหน้าจริงจัง” (ตอนพ่อแสนงอน).....	77
4.6.10 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครที่อุ๊ต “สีหน้าตอนนินทาเมีย” (ตอนบวชที่หนีรัก).....	78
4.6.11 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครที่อุ๊ต “สีหน้ามีอุดมการณ์” (ตอนใครๆ เขาก็ใส่กัน)	78
4.7.1 กิตติ เชี่ยววงศ์สกุล.....	79
4.7.2 กิตติ เชี่ยววงศ์สกุล.....	80
4.7.3 การแต่งกายของตัวละครวอก ตอนที่ 2 ลูกใครหว่า.....	81
4.7.4 การแต่งกายของตัวละครวอก ตอนที่ 4 เพื่อนลัก.....	81
4.7.5 การแต่งกายของตัวละครวอก ตอนที่ 6 เสียวเว่ย.....	81
4.7.6 การแต่งกายของตัวละครวอก ตอนที่ 11 ทันไม่ทัน ทันไม่ทัน.....	82
4.7.7 การแต่งกายของตัวละครวอก ตอนที่ 14 เดอะกิ๊ก.....	82
4.7.8 การแต่งกายของตัวละครวอก ตอนที่ 26 3 หม่อม 3 มุม ปะทะ 3 สาว 3 โจร.....	82
4.7.9 ท่าทางแก้งตายตอนที่ถูกพอใจจับได้ว่าเอาโคโยตีมาเดินยั่วเป็นต่อ (ตอนเปื้อนๆอยากๆ)	83
4.7.10 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครวอก “สีหน้าดีใจ” (ตอน อุปสรรค).....	84
4.7.11 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครวอก “สีหน้าเหิน” (ตอนใครๆเค้าก็ใส่กัน).....	84
4.8.1 ผอูน จันทศิริ.....	86
4.8.2 ผอูน จันทศิริ.....	87
4.8.3 การแต่งกายของตัวละครพี่หมอน ตอนที่ 2 ลูกใครหว่า.....	87
4.8.4 การแต่งกายของตัวละครพี่หมอน ตอนที่ 4 เพื่อนลัก.....	88

ภาพที่	หน้า
4.8.5 การแต่งกายของตัวละครพี่หมอน ตอนที่ 6 เสียวเว่ย.....	88
4.8.6 การแต่งกายของตัวละครพี่หมอน ตอนที่ 10 บวชชีหนีรัก.....	88
4.8.7 การแต่งกายของตัวละครพี่หมอน ตอนที่ 15 พลพล คนโดนก็อป.....	89
4.8.8 การแต่งกายของตัวละครพี่หมอน ตอนที่ 17 กล่องปริศนา.....	89
4.8.9 การแต่งกายของตัวละครพี่หมอน ตอนที่ 20 ทำไมต้องอาย.....	89
4.8.10 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพี่หมอน “สีหน้าเขิน” (ตอนเสียวเว่ย).....	90
4.8.11 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพี่หมอน “สีหน้าโมโห” (ตอน เดอะกิก).....	91
4.8.12 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพี่หมอน “สีหน้ายิ้มแย้ม” (ตอน บวชชีหนีรัก).....	91
4.9.1 วิชชูด้า พินดัม.....	92
4.9.2 วิชชูด้า พินดัม.....	93
4.9.3 การแต่งกายของตัวละครเจ๋มินต์ ตอนที่ 3 อุปสรรค.....	94
4.9.4 การแต่งกายของตัวละครเจ๋มินต์ ตอนที่ 6 เสียวเว่ย.....	94
4.9.5 การแต่งกายของตัวละครเจ๋มินต์ ตอนที่ 8 พ่อแสนงอน.....	94
4.9.7 การแต่งกายของตัวละครเจ๋มินต์ ตอนที่ 16 ไม่รักไม่ยอม.....	95
4.9.8 การแต่งกายของตัวละครเจ๋มินต์ ตอนที่ 24 ทูพีซ จืดหัวใจ.....	95
4.9.9 การแต่งกายของตัวละครเจ๋มินต์ ตอนที่ 29 อ้วนดำ.....	95
4.9.10 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครเจ๋มินต์ “สีหน้ายิ้มแย้ม” (ตอน ลูกใครหว่า).....	96
4.9.11 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครเจ๋มินต์ “สีหน้าโมโห” (ตอน รักปลดล็ค).....	97
4.9.12 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครเจ๋มินต์ “สีหน้าสะใจ” (ตอน ไม่รักไม่ยอม).....	97
4.9.12 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครเจ๋มินต์ “สีหน้าสงสัย” (ตอน เหนื่อยมัย สิ่งที่เราทำอยู่)	97
4.9.12 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครเจ๋มินต์ “สีหน้ามีแผนการร้าย” (ตอน เพื่อชีวิตมันผิดตรงไหน)	98
5.1.1 เป็นต่อ เหยี่ยวทอง (เป็นต่อ).....	99
5.1.2 ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้.....	101
5.1.3 ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้.....	102
5.1.4 ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้.....	103
5.1.5 ภาพแบบฉบับของผู้ชายกะล่อน.....	105
5.1.6 ภาพแบบฉบับของผู้ชายเพอร์เฟค.....	106

ภาพที่	หน้า
5.1.7 ภาพแบบฉบับของพี่ชายหวงน้องสาว.....	107
5.1.8 ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้.....	108
5.1.9 ภาพตายตัวของผู้ชายเจ้าชู้ ในตอนที่ 38 คาสโนวีต.....	109
5.2.1 พอใจ เหยี่ยวทอง (พอใจ).....	110
5.2.2 ภาพแบบฉบับของเด็กขาดความอบอุ่น.....	111
5.2.3 ภาพแบบฉบับของเด็กขาดความอบอุ่น.....	113
5.2.4 ภาพแบบฉบับของน้องสาว.....	114
5.2.5 ภาพแบบฉบับของผู้หญิงชิงฉอน.....	115
5.3.1 ทิพย์ วงศ์ศร (ทิพย์).....	117
5.3.2 ภาพแบบฉบับของผู้หญิงธรรมดาธรรมดาโม (ซี).....	118
5.3.3 ภาพแบบฉบับของผู้หญิงธรรมดาธรรมดาโม (ซี).....	119
5.4.1 บุญกอบ ช้างพลาย (พี่กอบ).....	120
5.4.2 ภาพแบบฉบับของกะเทย (เพศที่สาม).....	122
5.4.3 ภาพแบบฉบับของคนใช้.....	123
5.4.4 ภาพแบบฉบับของคนอ้วนตะกณะ.....	124
5.5.1 วิเศษนิยม กอบกู่ (พี่ยม).....	126
5.5.2 ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้.....	128
5.5.3 ภาพตายตัวของผู้ชายเจ้าชู้.....	128
5.6.1 ชู๊ด บุตรโคตร (พี่ชู๊ด).....	130
5.6.2 ภาพตายตัวของคนเพื่อชีวิต.....	132
5.6.3 ภาพแบบฉบับของผู้ชายกลัวเมีย.....	134
5.6.4 ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้.....	135
5.7.1 จเร เขียววงศ์สกุล (วอก).....	137
5.7.2 ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้.....	138
5.7.3 ภาพแบบฉบับของของคนที่ขี้ลาด.....	139
5.8.1 สายสมร เก่งงาน (พี่หอม).....	140
5.8.2 ภาพแบบฉบับของสาวแก๊ซันคาน.....	142
5.8.3 ภาพแบบฉบับของสาวแก๊ซันคาน.....	143
5.8.4 ภาพแบบฉบับของสาวแก๊ซันคาน.....	144

ภาพที่	หน้า
5.8.5 ภาพแบบฉบับของเจ้านาย.....	144
5.9.1 บังอร มีแต้ม (เจ้มีนต)	146
5.9.2 ภาพแบบฉบับของผู้หญิงทำงานกลางคืน (เจ้าของร้านเหล้า).....	148
5.9.3 ภาพแบบฉบับของสาวแก่ขึ้นคาน.....	149

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ (Situation Comedy) ของไทย เป็นสื่อโทรทัศน์ที่กำลังได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในสังคมไทย เห็นได้จากในปี พ.ศ. 2551 ละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ (Situation Comedy) ของไทย มีจำนวนมากถึง 15 เรื่อง ได้แก่ ระเบิดเถิดเทิง เฮงเฮงเฮง บางรักซอย 9 เป็นต้น บ้านนี้มีรัก เทวดา...สาธุ ผู้กองเจ้าเสน่ห์ นิดกับนิด หมู่เจ็ดเต็ดสระระตี เฮีย าน้ำชอย รักต้องซ่อม ยมโลกไซไซตี้ เพื่อนนิรมิตร รักริทิม และ มรดกบันเทิง นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มที่จะเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ ทั้งนี้เป็นเพราะละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ของไทย เป็นแหล่งความบันเทิงที่ผู้ชมไทยคลายความตึงเครียด ให้อารมณ์ขันและเข้าถึงได้ง่าย เพราะ เนื้อหาสถานการณ์ต่างๆ รวมไปถึงบุคลิกลักษณะต่างๆ ของตัวละคร ถูกสร้างขึ้นภายใต้บริบทของสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นในด้านภาษา สังคม หรือวัฒนธรรม และไม่จำเป็นต้องติดตามเนื้อหาอย่างต่อเนื่องก็สามารถเข้าใจเรื่องราวได้ เพราะเรื่องราวมักจะจบในตอนและแต่ละตอนไม่มีความต่อเนื่องกัน

โดยผู้วิจัยพบว่า เนื้อหาส่วนใหญ่ของละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ (Situation Comedy) ของไทย ในปี พ.ศ.2551 นั้น นำเสนอเรื่องราวและสถานการณ์โดยอาศัยพื้นฐานจาก ความรู้ ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ทศนคติ วัฒนธรรมของคนไทยตลอดจนสภาพของสังคมไทยในปัจจุบัน เนื้อเรื่องจึงเกี่ยวข้องกับมนุษย์และความสัมพันธ์ลักษณะต่างๆ ภายในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นชีวิตรัก ครอบครัว เศรษฐกิจ การเมือง ฯลฯ บางครั้งก็เชื่อมโยงกับเรื่องราวที่กำลังเป็นที่สนใจของสังคมในขณะนั้น เพื่อให้ผู้ชมสามารถ เข้าใจเนื้อหาและเรื่องราวได้ง่าย และรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับคำพูดของ Aristotle ที่พูดถึงละครว่า เป็นการเสนอเรื่องราวที่เลียนแบบการกระทำของมนุษย์

เรื่องราวของละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ (Situation Comedy) นั้น มักจะเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องและจำลองโลกที่แท้จริงในสถานการณ์ต่างๆ ขึ้นมา ด้วยจินตนาการของผู้ผลิต ตัวละครที่อยู่ในเรื่องจึงมีลักษณะหรือคุณสมบัติเหมือนมนุษย์ในสังคม คือ มีความแตกต่างหลากหลายทั้งลักษณะภายนอกไม่ว่าจะเป็นการพูดจา รูปร่าง หน้าตา ท่าทางการแสดงออก หรือสถานการณ์ ชนชั้น การศึกษา อาชีพ รวมไปถึงการนึกคิดและจิตใจ บทบาทของตัวละครทุกตัวจึงเปรียบเสมือนความเป็นตัวแทน (Representation) ของคนกลุ่มต่างๆของคนในสังคม และถือเป็นตัวสาร (Message) ในเนื้อหารายการที่ผู้ผลิตต้องการจะนำเสนอแก่ผู้ชมผ่าน

รูปร่างหน้าตาและการแสดงออกของตัวละคร เพื่อเป็นตัวช่วยในการสื่อความหมายให้ผู้ชมเข้าใจ เนื้อหาและเรื่องราวที่เกิดขึ้นได้ง่ายและรวดเร็วภายใต้ข้อจำกัดของเวลาที่ต้องสรุปจบภายในตอนเดียว ตัวละครแต่ละตัวจึงจำเป็นต้องมีลักษณะและบทบาทที่ชัดเจน

Bowes (1990) กล่าวถึงละครเบาสมองตามเหตุการณ์ไว้ว่านำเสนอเรื่องราวด้วยการนำเสนอตัวละครที่เป็นคนในสังคมที่มีอยู่จริง และนำเสนอ เหตุการณ์เสมือนจริง ที่มีตัวละครหลักชุดเดิม ในสถานที่เดิม และฉากเดิมในทุกสัปดาห์ การเล่าเรื่องก็จะเป็นแนวเดียวไปตั้งแต่ต้นจนจบ นักแสดงส่วนใหญ่มักจะใช้นักแสดงที่เป็นนักแสดงตลก (Comic) ที่ผู้ชมรู้จักเป็นอย่างดีอยู่แล้ว แต่ในส่วนของตัวละครหลัก เช่น พระเอกหรือ นางเอก มักจะใช้นักแสดงที่เป็นนักแสดงอย่างเดียว โดยการเป็นตัวแทนของคนในสังคมของตัวละครต่าง ๆ นั้น มักจะถูกสร้างขึ้นมาจากภายใต้พื้นฐานของระยะเวลาที่จำกัดของการเล่าเรื่องและความคิดความเชื่อของคนในสังคมเพื่อตอบสนองต่อรูปแบบของละครเบาสมองตามเหตุการณ์ คือ เพื่อสร้างอารมณ์ขันนั่นเอง

ตรรกะของตลกในหนังสืออารมณ์ขันในสื่อมวลชน ซึ่งรวบรวมมาจากแนวคิดของนักวิชาการในโลกตะวันตกกล่าวว่า ตรรกะของตลก หมายถึง การหาความหมายหรือความคิดความหมายที่กล่าวถึงนี้หมายถึง ระบบสัญลักษณ์ต่างๆ อาทิ ดนตรี การแต่งกาย และกิริยาท่าทางที่เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความคิด อารมณ์ความรู้สึกทั้งของบุคคลและของสังคมโดยส่วนรวม ระบบความหมายหรือระบบสัญลักษณ์นี้มีแบบเฉพาะของตนเอง ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นสถาบัน ประกอบด้วยกฎเกณฑ์ต่างๆ สมาชิกของสังคมจะเข้าใจและสามารถใช้สัญลักษณ์เหล่านี้ก็ต้องผ่านกระบวนการการเรียนรู้ในวัฒนธรรมนั้นๆ โดยทั่วไปแล้วการเรียนรู้แบบแผนของสถาบันทางสังคมเป็นการบ่มเพาะให้สมาชิกประพฤติปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ แต่ในขณะเดียวกันก็มีสมาชิกที่ขบถ หรือเบี่ยงเบนออกไปนอกกฎเกณฑ์อยู่เสมอๆ ซึ่งทำให้ต้องมีการปรับปรุงแบบแผนอยู่เป็นระยะๆ

อารมณ์ขัน หรือ ตลกนั้นเป็นการเล่นกับความหมายที่มีแบบแผนแน่นอนอยู่แล้ว (Institutionalized Meaning) และความหมายใหม่ที่มีลักษณะแหวกกรอบที่วางไว้ รูปแบบง่าย ๆ คือ การทำให้เรื่องที่เราเสนอผิดไปจากความหมายโดยทั่วไป เรื่องตลกจึงมักจะเอาเรื่องราวต่าง ๆ มาล้อเลียนทำให้ความหมายเปลี่ยนไปหรือกลับหน้าเป็นหลังเสีย เพื่อให้เรื่องซึ่งธรรมดาๆ กลายเป็นเรื่องตลกขึ้นมาได้

เมื่อตลก (Comedy) เป็นการเล่นกับความหมาย ดังนั้นการเล่นตลกจึงมีวิธีเล่นอันเป็นลักษณะของการสร้างโดยอาศัยหลัก 5 ประการ คือ การเล่นตลกกับภาษา การเล่นตลกกับสามัญสำนึก การเล่นตลกกับความรู้สึก การเล่นตลกกับเรื่องในชีวิตประจำวัน และการเล่นตลกกับ

กลไกของชีวิต ละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ก็จำเป็นที่จะต้องใช้สิ่งเหล่านี้เช่นกัน ในการที่จะทำให้เรื่องราวเบาสมองเกิดขึ้นในเหตุการณ์ต่างๆ ที่ผู้ผลิตสร้างขึ้นมา ซึ่งสิ่งที่ยากที่สุด คือการหยิบเอาสิ่งรอบๆ ตัว มาล้อเลียน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของครอบครัว เรื่องระหว่างมิตรสหาย เรื่องศิลปวัฒนธรรม หรือแม้กระทั่งเรื่องเศรษฐกิจการเมืองที่ทุกคนในสังคมมีประสบการณ์ร่วมกันในชีวิตประจำวัน

ผู้วิจัยพบว่า วิธีการเล่นตลกกับเหตุการณ์นั้นทำได้หลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับว่าผู้ผลิตต้องการเล่นตลกแบบใด เช่น การเล่นตลกแบบจำอวด การล้อเลียนอย่างเบาๆ เพื่อหยอกล้อ หรือเสียดต้องการสีรุนแรง ซึ่งจากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า ละครเบาสมองตามเหตุการณ์ของไทยมักจะมุ่งหมายให้เกิดความขบขันในแบบล้อเลียนเป็นหลัก วิธีการที่ใช้จึงมักจะเลือกการเลียนแบบที่เรียกว่า Parody หรือการเล่นตลกแบบล้อเลียน เช่น ล้อเลียนบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวของผู้มีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักของคนในสังคม หรือการล้อเลียนภาพตายตัวของบุคคลในสังคม

ขจรเกียรติ มะกรทัด (2539) กล่าวถึงโครงสร้างของมุขตลก (Comedy Codes) ว่า เป็นการนำสัญลักษณ์มาเข้ารหัสเพื่อให้เกิดความหมายตลกนั้น นอกจากสัญลักษณ์จะทำให้เกิดความขบขันแล้ว การเข้ารหัสซ้อน (Double Code) ก็ทำให้เกิดความหมายซ้อนขึ้น (Double Meaning) ซึ่งทำให้เกิดความตลกขบขัน เพราะตลกเป็นการเล่นกับความหมายโดยเป็นการเล่นตลกกับลักษณะของภาษา ดังนั้นลักษณะของการเล่นตลกจึงเป็นการใช้ภาษาซึ่งจะมีหลักไวยากรณ์และรูปประโยคคอยกำกับเป็นแบบแผน เมื่อพูดผิดไปจากแบบแผนที่กำหนดไว้ สิ่งที่ถูกผิดก็จะกลายเป็นเรื่องน่าขำไปทันที ตัวอย่างของลักษณะการเล่นตลก ได้แก่ การเล่นคำ (Pun) การเล่นเสียง คำพ้องรูปหรือพ้องเสียง การพูดเล่นคารม (Quip) การพูดสองแง่ (Double Entendre) หรือพูดสองแง่ในมุขกลับหรือคำผวน (Anagram) อุปบท (Anecdote) หรือการบรรยายเหตุการณ์ซึ่งจบด้วยตอนสำคัญ (Punch Line) การเยาะเย้ย (Satire) การล้อเลียน (Parody หรือ Burlesque) เป็นต้น

ผู้ศึกษาเห็นว่าละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ ก็ใช้หลักการเดียวกันนี้ในการสร้างอารมณ์ขัน คือการเล่นกับความหมาย ซึ่งในแง่ของการสื่อสารมวลชนตามกรอบแนวคิดในแบบจำลองทางการสื่อสารของ Jakobson (1960) ผู้ศึกษาเห็นว่านอกจากลักษณะของบทบาทของตัวละคร (Static character) จะเปรียบเหมือนตัวสาร (Message) ในเนื้อหารายการซึ่งทำหน้าที่สุนทรียะ (Poetic) ในการสื่อความหมายแล้ว ยังทำหน้าที่ในการสร้าง บริบท (Context) จะทำหน้าที่เป็นตัวอ้างอิง (Referential) ในเนื้อหารายการ และลักษณะของบทบาทของตัวละคร (Static character) ยังเป็นตัวรหัส (Code) ที่ถูกนำมาประกอบกันเป็นสัญลักษณ์ (sign) เพื่อทำหน้าที่

เป็นอัตตภาษา (Metalingual) ในการสื่อสารที่ถูกนำมาใช้ในการล้อเลียน กระบะกระเทียบเพื่อให้ เกิดอารมณ์ขันในเนื้อหาของรายการอีกด้วย

ละครโทรทัศน์ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ของไทย ในปี 2551 มีจำนวน ถึง 16 เรื่องด้วยกัน ผู้วิจัยได้คัดเลือกจากเรื่องที่ได้รับคว ามนิยม มีลักษณะของตัว ละครและ สถานการณ์ที่ที่หลากหลาย จำนวน 1 เรื่อง คือ เรื่อง “เป็นต่อ”

“เป็นต่อ” เป็นละครโทรทัศน์ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ที่มีการนำเสนอ เนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตในสังคมเมืองของคนในวัยทำงาน นำเสนอในมุมมองของคนโสดรุ่นใหม่ที่กำลัง แสวงหาคู่และเส้นทางการเดินทางของชีวิต สำหรับคนเมืองหลวง รวมไปถึงความรักระหว่างพี่น้อง โดยมีเป็นต่อ (ชาคริต แย้มนาม) หนุ่มวัย 27 ปี พนักงานฝ่ายขายของนิตยสาร BKL อาศัยอยู่ใน คอนโดมิเนียมกับน้องสาว พอใจ (พิมพ์มาดา บริรักษ์ศุภกร) ที่เพิ่งจบมหาวิทยาลัยมาหมาด ๆ ต่าง คนต่างมี คว ามรักและห่วงใยกัน แต่เนื่องจากวัยที่ไม่ใกล้และไม่ไกลกันนัก การแสดงความรักและ ความเป็นห่วงกันจึงกลายเป็นเรื่องที่ยากความเป็นห่วงซึ่งกันและกัน จึงกลายเป็นอุปสรรคของการ ดำเนินชีวิตของอีกฝ่ายหนึ่ง

คนสนิทของพอใจ ซึ่งพอใจให้ความเคารพนับถือเป็นอย่างมาก และ คอยให้ คำปรึกษากับพอใจ คือ ทิพย์ (มยุริญ ผ่องผุดพันธุ์) แฟนเก่าของเป็นต่อ สาวเจ้าระเบียบธรรมดา ธรรมดาที่เป็นไม้เบื่อไม้เมากับเป็นต่อ เพราะเธอรู้จักนิสัยของเป็นต่อเป็นอย่างดี และยังมี พี่ก๊อบ (ธงธง มกจ๊ก) กะเทยแม่บ้านของคอนโดเป็นต่อ ที่คอยสอดส่องเรื่องราวต่างๆ ของพอ กเขา ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังบรรดาเพื่อน ๆ ร่วมงานที่บริษัท ไม่ว่าจะเป็น พี่หมอน (ผดุง จันทรศิริ) ผู้หญิงวัยกลางคนที่ยังขึ้นคานและเป็นเจ้านายสุดเฮี้ยบ พี่ยม (เจี๊ยบ เชิญยิ้ม) ผู้ชายที่เจ้าชู้ได้ไม่ เลือก พี่อู๊ด (แอ๊ด เชิญยิ้ม) ที่มีนิสัยเพื่อชีวิตตั้งแต่หัวจรดเท้า และวอก (กิตติ เชี่ยววงศ์กุล) รุ่นน้อง จอมไฮเปอร์ ที่พร้อมใจกันสร้างปัญหาให้พนักงานฝ่ายขายอย่างเขา ต้องเป็นผู้คอยตามแก้ไข ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังมีร้านอาหารกึ่งผับที่ประจำของพวกเขา เป็นต่อ ที่ห้องสุขุมทั้งความวุ่นวาย และปัญหาที่แก้ไม่รู้จกหมด ซึ่งมีเจ๊มินท์ (วิชชุดา พินดั้ม) สาวเซ็กซี่เป็นเจ้าของร้านที่คอยทะเโลม เป็นต่อทุกครั้งที่เจอกัน

เรื่องราวของละครเรื่องนี้โดยรวมจะพูดถึงชีวิตสังคมเมืองหลวง การใช้ชีวิต ของ คนโสด และเสน่ห์ของความเป็นโสด ทั้งความสนุก ความเหงา การออกเดทและการแสวงหา ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องของคุณหรือความมั่นคง ความรักความ ผูกพันในครอบครัว พร้อมแฝงคติข้อคิดสอนใจใน เวลาเดียวกัน ละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่อง “เป็นต่อ” ออกอากาศทาง ไทยทีวีสีช่อง 3

ออกอากาศเป็นประจำทุกวัน พุธหัดสิบตี เวลา 22.30 – 23.30 น. ออกอากาศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 จนถึงปัจจุบันปี พ.ศ. 2552

นอกจากนี้ละครเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง เป็นต่อยังคงได้รับรางวัลต่างๆ ซึ่งรางวัลเหล่านี้ถือเป็นสิ่งที่สามารถแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของละครเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี อาทิ

ปีพ.ศ. 2548 ละครเรื่อง ละครเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง เป็นต่อ ได้รับรางวัลงานบันเทิงยอดเยี่ยม หรือ สตาร์ เอนเตอร์เทนเมนต์ อวอร์ดส์ (Star Entertainment Awards) 2005 เมื่อวันที่ ในสาขารางวัลละครซีทีคอมมอดิเอม สาขาโทรทัศน์ รางวัลละครซีรีส์ยอดเยี่ยม

ปีพ.ศ. 2548 ละครเรื่อง ละครเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง เป็นต่อ ได้รับรางวัลโทรทัศน์ทองคำ รางวัลบทละครดีเด่น

ในพ.ศ. 2550 ละครเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง เป็นต่อ ได้รับรางวัล TV3 Fan club Award 2007 เป็นรางวัลที่ทาง Thaitv3.com จัดขึ้นเพื่อสำรวจถึงความนิยมต่อ นักแสดง และ รายการต่างๆ ของทางสถานีผ่านการโหวตทางเว็บไซต์ซึ่งมีระยะเวลาการสำรวจตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2550 - วันที่ 25 ธันวาคม 2550 ซึ่งมีจำนวนผู้ร่วมโหวตกว่า 5000 คน ผลปรากฏว่า ละครเรื่อง เป็นต่อได้รับความนิยมสูงสุดในละครประเภทเดียวกัน และในปีเดียวกันนี้ได้รับรางวัลเอเชียเนทเลวิชั่น 2007 ประเภท รายการตลกยอดเยี่ยมอีกด้วย

จากความสำเร็จ รวมไปถึงความหลากหลายของบทบาท ลักษณะของตัวละคร ของตัวละครและสถานการณ์ในละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกละครเรื่องนี้มาเป็นตัวแทนของละครประเภทนี้ในการศึกษาศึกษาเรื่อง “การใช้ตัวละครเพื่อการสื่อความหมายในละครเบาสมองตามเหตุการณ์” เรื่อง “เป็นต่อ” โดยจะมุ่งวิเคราะห์ว่า บทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง “เป็นต่อ” เป็นเช่นไร และทำหน้าที่ในการสื่อความหมายอย่างไร

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัญหานำการวิจัย

1. บทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง “เป็นต่อ” เป็นเช่นไร
2. บทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง “เป็นต่อ” ทำหน้าที่ในการสื่อความหมายอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเข้าใจบทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง “เป็นต่อ” เป็นเช่นไร
2. เพื่อเข้าใจบทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง “เป็นต่อ” ทำหน้าที่ในการสื่อความหมายอย่างไร

ข้อสันนิษฐาน

1. บทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ และเรื่อง “เป็นต่อ” ที่ถูกนำเสนอในลักษณะของภาพตัวแทน (Representation) ของคนในสังคมไทยนั้น ถูกนำเสนอออกมาในลักษณะของภาพแบบฉบับ (Types) โดยมักถูกนำเสนอออกมาในลักษณะที่เกินจริง (Over) และมักมีการแสดงออกที่ค่อนข้างรุนแรงเพื่อสร้างความขบขัน และ ลักษณะของรูปร่างหน้าตาของนักแสดง การแต่งตัวของตัวแสดง มักแสดงให้เห็นลักษณะของภาพแบบฉบับ (Types) ของตัวละคร ได้อย่างชัดเจน
2. บทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ และเรื่อง “เป็นต่อ” ใช้รหัสสารเสมือนจริง (Analog message codes) ในการสื่อความหมายซึ่งจะช่วยให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถสื่อสารถึงกันได้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์และมักจะถูกนำมาใช้เป็นรหัส (code) ในการสร้างอารมณ์ขันให้เกิดขึ้นในเหตุการณ์ต่างๆ โดยนำมาใช้สร้างความลึกลับในการนำเสนอตัวละคร (inconsistency of character) และใช้ในการล้อเลียน โดยใช้การล้อเลียนแบบ Parody Caricature และ Pastiche ทำให้เรื่องราวเกิดความตลกขบขันในเหตุการณ์ต่างๆ และในลักษณะบริบท (Context) ตัวละครต่างๆยังทำหน้าที่

(Referential) ในเนื้อหารายการเพื่อทำให้เกิดสถานการณ์ที่ซับซ้อนอันเกิดมาจากลักษณะและบทบาทของตัวละครอีกด้วย

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การใช้ตัวละครเพื่อการสื่อความหมายในละครเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง “เป็นต่อ” นั้น ได้กำหนดขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1. เรื่องของละครเบาสมองตามเหตุการณ์ การศึกษานี้มุ่งเน้นไปที่ละครโทรทัศน์ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ของไทย ที่ได้รับความนิยม เคยได้รับรางวัล มีความหลากหลายของสถานการณ์และลักษณะของบทบาทของตัวละคร จำนวน 1 เรื่อง คือ เรื่อง “เป็นต่อ” ตั้งแต่ตอนที่ออกอากาศวันที่ 26 กรกฎาคม 2550 จนถึงตอนที่ออกอากาศวันที่ 31 กรกฎาคม 2551 รวมทั้งสิ้น 52 ตอน

โดยจะเลือกวิเคราะห์เฉพาะในส่วนของการใช้ตัวละครเพื่อการสื่อความหมายในละครเบาสมองตามเหตุการณ์ เท่านั้น โดยจะวิเคราะห์เฉพาะ “ตัวบท” ของละครเบาสมองตามเหตุการณ์เท่านั้น (ไม่รวมถึงกระบวนการการผลิตละครเบาสมองตามเหตุการณ์) และจะเลือกศึกษาเฉพาะตัวละครหลัก 9 ตัวละคร ได้แก่ เป็นต่อ , พอใจ, ทิพย์, พี่อ้อบ, พี่ยม, พี่อู๊ด, วอก, พี่หมอนและเจมีนซ์ เท่านั้น

นิยามศัพท์

ละครเบาสมองตามเหตุการณ์ (Situation Comedy) หมายถึง ละครที่เกิดจากการสร้างความตลกขบขันจากสถานการณ์ต่างๆ โดยมีการผูกเรื่องสร้าง สถานการณ์ขึ้นมาให้กับตัวละครโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความตลกขบขัน ไม่ว่าจะด้วยตัว สถานการณ์เองหรือด้วยบทสนทนา และมีการดำเนินเรื่องที่ รวดเร็ว จบเป็นตอนๆ เรื่องราวที่จบในแต่ละตอนไม่มีความต่อเนื่องกัน ตัวละครในแต่ละตอนไม่เคยจดจำหรือเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีต มีนักแสดงหลักชุดเดียว

ภาพแบบฉบับ (Types) หมายถึง เป็นภาพที่พบได้ทั่วไปในสื่อโทรทัศน์เป็นลักษณะภาพตัวแทนที่ไม่ขัดแย้งกับความเป็นจริงซึ่งสามารถจดจำได้บ่อยๆ ตัวละครที่มีลักษณะที่มีภาพแบบฉบับมักจะไม่มียายละเอียดที่ชัดเจนเพียงพอ หรือไม่ก็มีความพิเศษมากและมีลักษณะรายละเอียดเฉพาะซึ่งไม่สามารถนำไปประยุกต์หรืออธิบายลักษณะของกลุ่มอื่นๆ ที่มีอยู่จริงในสังคมได้ชัดเจน

ตัวสาร (Message) หมายถึง ลักษณะของภาพตัวแทนที่ผู้ผลิตละครเบาสมองตามเหตุการณ์ต้องการนำเสนอต่อผู้ชม

รหัสสารเสมือนจริง (Analog message codes) หมายถึง สิ่งที่ผู้สร้างละครเบาสมองตามเหตุการณ์นำมาใช้ในการประกอบสร้างความหมาย ภายใต้ของเขตของความเป็นจริง ความคิด ความเชื่อ ความเข้าใจของคนในสังคม รวมไปถึงบริบทของสังคม เพื่อให้การสื่อสารกับผู้ชมเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและสมบูรณ์

การเล่นตลกแบบล้อเลียน (Parody) หมายถึง การล้อเลียนบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวของผู้มีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักของคนในสังคม หรือการล้อเลียนภาพตายตัวของบุคคลในสังคมเพื่อให้เกิดอารมณ์ขัน

ความลึกลับในการนำเสนอตัวละคร (Inconsistency of character) หมายถึง การกระทำหรือคำพูดที่ทำให้ประหลาดใจเพราะตรงกันข้ามกับที่เห็นหรือผิดไปจากแบบแผนของตัวละครที่เคยปฏิบัติอยู่เป็นประจำ ซึ่งอาจมาจากการสร้างทำหรือเป็นบุคลิกที่แท้จริงของตัวละครนั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อพัฒนาความรู้เกี่ยวกับบทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ และเรื่อง “เป็นต่อ”
2. เพื่อพัฒนาความรู้เกี่ยวกับบทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ และเรื่อง “เป็นต่อ” ในการทำหน้าที่ในการสื่อความหมาย
3. เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้ผลิตในการนำความรู้เกี่ยวกับบทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ในละครเบาสมองตามเหตุการณ์ไปปรับใช้ละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องอื่นๆ หรือพัฒนาละครเบาสมองตามเหตุการณ์เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความหมายและเกิดประสิทธิผลทางการสื่อสาร

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “การใช้ตัวละครเพื่อการสื่อความหมายในละครเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง เป็นต่อ” นี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ และเรื่อง “เป็นต่อ” ว่าเป็นเช่นไรและทำหน้าที่ในการสื่อความหมายอย่างไร

ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจะวิเคราะห์การใช้ตัวละครเพื่อการสื่อความหมายของละครเบาสมองตามเหตุการณ์ โดยอาศัยแบบจำลองทางการสื่อสารของ Jakobson (1960) มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ ดังนี้

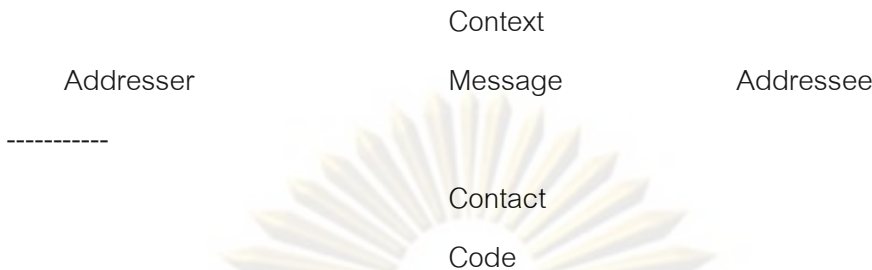
Jakobson ได้สร้างแบบจำลองพื้นฐานของกระบวนการถ่ายทอดสาร ซึ่งถูกนำเสนอเป็นกระบวนการเส้นตรง (Linear) และสามเหลี่ยม (Triangular) อย่างง่ายเอาไว้ (แผนภาพ 2.1) โดยเน้นความสำคัญของกระบวนการสื่อสารจากผู้ส่งสาร/ผู้ผลิต (Addresser) ไปยังผู้รับสาร / ผู้ชม (Addressee) โดยจะเชื่อมโยงช่องว่างของหน้าที่ต่างๆ กระบวนการและระบบสัญญาณ ซึ่งประกอบไปด้วย 6 หน้าที่ด้วยกัน

ซึ่งเขาได้เริ่มจากการอธิบายพื้นฐานของการส่งสารว่า เมื่อผู้ส่งสาร (Addresser) ส่งตัวสาร (Message) ไปยังผู้รับ (Addressee) ในตัวสารมักเกี่ยวข้องกับบางสิ่งๆ ที่มากกว่าตัวของมันเอง โดยเขาเรียกสิ่งนี้ว่าบริบท (Context) ซึ่งทำให้เห็นถึงกระบวนการที่มีลักษณะเป็นสามเหลี่ยม หลังจากนั้นเขาได้เพิ่มอีกสองหน้าที่เข้าไป คือ ช่องทางในการสื่อสารหรือตัวสื่อ (Contact) ซึ่งหมายถึง ลักษณะทางกายภาพหรือธรรมชาติของตัวสื่อและช่องทางในการส่งผ่านตัวสารระหว่างผู้ส่งและผู้รับ และหน้าที่ตัวสุดท้ายที่รหัส (Code) ซึ่งเป็นตัวที่ใช้ประกอบสร้างความหมายของตัวสาร

ศูนย์วิทยทรัพยากร

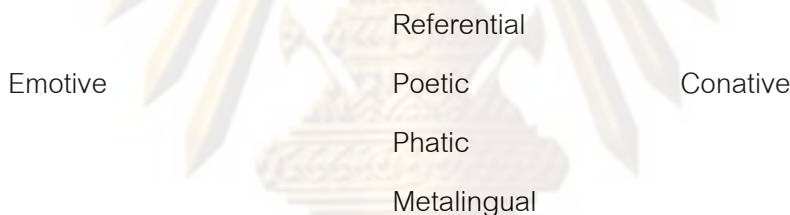
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 2.1 The constitutive factors of communication

นอกจากนี้เขายังแสดงให้เห็นการทำหน้าที่ที่แตกต่างออกไปของภาษา โดยเขาได้สร้างแบบจำลองโครงสร้างของภาษาเพื่ออธิบายว่าแต่ละหน้าที่ของแบบจำลองแรกนั้นเชื่อมโยงกับหน้าที่ใดโดยแสดงไว้ในแผนภาพที่ 2.2

แผนภาพที่ 2.2 The functions of communication

หน้าที่ในการสร้างอารมณ์ (Emotive) นั้นสามารถใช้อธิบายความสัมพันธ์ของตัวสารที่ผู้ส่งสารมักจะใช้คำที่แสดงออกและเชื่อมโยงกับอารมณ์ ซึ่งจะสร้างจากผู้รับลักษณะเฉพาะของผู้รับทั้งอารมณ์ความรู้สึก ทักษะคติ สถานะภาพ ชนชั้น ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จะถูกนำมาสร้างสารเพื่อให้เข้ากับลักษณะของผู้ฟัง เช่น กลอนรัก รายงานข่าว โดยกระบวนการสร้างเหล่านี้เกิดขึ้นเพื่อทำหน้าที่สร้างความเข้าใจต่อผู้รับ (Conative) ในส่วนของหน้าที่ของการอ้างอิง (Referential) ซึ่งหมายถึงสิ่งที่มีอยู่ในโลกความเป็นจริงที่ตัวสารนำมาอ้างอิง เพื่อให้เกิดความชัดเจนของสิ่งที่เกิดขึ้นก่อนหน้าในเนื้อหาสาร

อีกสามหน้าที่คือ หน้าที่การเชื่อมโยง (Phatic) เป็นสิ่งที่ใช้เพื่อสร้าง ตอกย้ำ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับในการสื่อสารโดยมักจะมีส่วนประกอบซึ่งเข้ากับสิ่งแวดล้อมของช่องทางสื่อประเภทนั้นๆ แต่เป็นส่วนประกอบที่มากเกินความจำเป็น ส่วนหน้าที่อรรถาภิธาน (Metalingual) คือสิ่งที่แฝงอยู่ในตัวรหัสซึ่งเป็นตัวที่ชี้ระบุความหมายของสิ่งนั้น เช่น

ของบุหรืที่ถูกทิ้งกับเศษกระดาษหนังสือพิมพ์บนพื้นหมายถึงขยะ แต่ถ้าของบุหรืถูกติดกระดาษ แล้วใส่กรอบไว้ในแกลลอรี่ หมายถึงงานศิลปะซึ่งในตัวสวรนั้นล้วนมีความหมายทั้งโดยตรงและเป็น นัยยะ ซึ่งรหัสเป็นตัวระบุสิ่งต่างๆเหล่านี้ ส่วนหน้าที่สุดท้ายคือ การสร้างสุนทรียะ (Poetic) ซึ่งเป็น ตัวแสดงความสัมพันธ์ของตัวสวรกับตัวของมันเอง ซึ่งเป็นตัวที่สร้างความรื่นรมย์ (aesthetic) และ ความงดงามในการสื่อสาร หรือก็คือศิลปะในการประกอบสร้างควมงามในรายการนั้นๆ

ซึ่งในการศึกษาเรื่อง “การใช้ตัวละครเพื่อการสื่อความหมายในละครเบาสมอง ตามเหตุการณ์ เรื่อง เป็นต่อ ” นี้ ผู้วิจัยจะเน้นการวิเคราะห์บทบาทและลักษณะของตัวละครที่ ปรากฏอยู่ในละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ ว่าตัวละครแต่ละตัวว่าถูกนำเสนอออกมา อย่างไร และทำหน้าที่ในการสื่อสารให้เกิดอารมณ์ขันอย่างไร โดยจะนำทฤษฎีและแนวคิดต่างๆมา ใช้เป็นกรอบทางความคิด ตามข้อสันนิษฐานดังต่อไปนี้

ข้อสันนิษฐานที่ 1. บทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในละคร โทรทัศน์ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ และเรื่อง “เป็นต่อ” ที่ถูกนำเสนอในลักษณะของภาพ แบบตัวแทน (Representation) ของคนในสังคมไทยนั้น ถูกนำเสนอออกมาในลักษณะของภาพแบบ ฉบับ (Types) โดยมักถูกนำเสนอออกมาในลักษณะที่เกินจริง (Over) และมักมีการแสดงออกที่ ค่อนข้างรุนแรงเพื่อสร้างความขบขัน และ ลักษณะของรูปร่างหน้าตาของนักแสดง การแต่งตัวของ ตัวแสดงมักแสดงให้เห็นลักษณะของภาพแบบฉบับ (Types) ของตัวละคร ได้อย่างชัดเจน

Burton (2002) เชื่อว่าสื่อเป็นสาเหตุของการเกิดภาพตัวแทน (Representation) ของกลุ่มต่างๆในสังคม โดยการสร้างลักษณะที่แน่นอนของคน สร้างองค์ประกอบอย่างลักษณะ ท่าทาง รูปร่างภายนอก และพฤติกรรมเป็นเอกลักษณ์ของ กลุ่มคน องค์ประกอบเหล่านี้นำไปสู่ ความหมายและบุคลิกลักษณะ ความสัมพันธ์ รวมไปถึงการมองและให้คุณค่ากับลักษณะเหล่านั้น

Burton (2002) ได้แบ่งลักษณะของภาพตัวแทนออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ภาพแบบฉบับ (Types) เป็นภาพที่พบได้ทั่วไปในสื่อโทรทัศน์เป็นลักษณะภาพ ตัวแทนที่ไม่ขัดแย้งกับความเป็นจริงซึ่งสามารถจดจำได้บ่อยๆ ตัวละครที่มีลักษณะที่มีภาพแบบ ฉบับมักจะไม่มียาละเอียดที่ชัดเจนเพียงพอ หรือไม่ก็มีความพิเศษมากและมีลักษณะรายละเอียด เฉพาะ ซึ่งไม่สามารถนำไปประยุกต์หรืออธิบายลักษณะของกลุ่มอื่นๆ ที่มีอยู่จริงในสังคมได้ชัดเจน

2. ภาพตายตัว (Stereotypes) เป็นภาพที่มีการเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับประเด็นของภาพตัวแทน (Representation) โดยเริ่มแรกภาพตายตัวนั้น หมายถึง แผ่นแม่พิมพ์โลหะซึ่งนำมาใช้กับ ชินโลหะชิ้นอื่นๆ เพื่อให้อยู่ในขนาดและรูปแบบเดียวกันหมด ในปัจจุบันคำว่า ภาพตายตัว หมายถึง แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มคนซึ่งปรากฏอย่างซ้ำแล้วซ้ำเล่าอย่างต่อเนื่องโดยสื่อ และเป็นลักษณะที่เลือกเอาจุดเด่นหรือบุคลิกลักษณะดังกล่าวเป็นภาพตัวแทนของคนทั้งกลุ่ม สิ่งเหล่านี้ทำให้เข้าใจลักษณะท่าทางของมนุษย์ง่ายขึ้นเกี่ยวกับลักษณะท่าทางของมนุษย์ บุคลิกและความเชื่อซึ่งถูกสร้างสมผ่านการกระทำซ้ำๆ โดยสื่อเป็นเวลานาน รวมทั้งผ่านข้อสรุปเบื้องต้นในการสนทนา ในชีวิตประจำวันด้วย

คุณสมบัติสำคัญของภาพตายตัว คือการเป็นที่จดจำและระลึกได้ทันที โดยมักจะถูกนำเสนอผ่านรายละเอียดสำคัญทางท่าทาง รูปร่างภายนอก ซึ่งแสดงเป็นนัยยะใน การตัดสินใจเกี่ยวกับกลุ่มคน เป็นการที่ซ่อนเร้นค่านิยม และไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งที่ไม่เลวร้าย อาจขึ้นอยู่กับการนำไปใช้และสิ่งที่เราตัดสินคุณค่า

3. ภาพต้นแบบ (Archetypes) เป็นภาพที่มีความเข้มข้นมากที่สุด และฝังรากลึกลงไปในตัววัฒนธรรม เช่นภาพต้นแบบของเหล่าวีรบุรุษหรือวีรสตรี พระเอก นางเอก และตัวร้าย ซึ่งถูกสรุปรวมด้วยความเชื่อและค่านิยมฝังลึก และบางครั้งอาจแสดงถึงการมีอคติของสังคมโดย พระเอกหรือวีรบุรุษที่มาจากมายาคติล้วนเป็นภาพต้นแบบทั้งสิ้น โดยไม่ได้จำกัดเฉพาะประเภท ภาพยนตร์หรือละครประเภทใดประเภทหนึ่ง

สุพรรณษา พูแสง (2548) กล่าวว่าไว้ว่า ตัวละครแต่ละตัวนั้น เปรียบเสมือน “ภาพตัวแทน” ของคนในสังคมกลุ่มต่างๆ ซึ่งในโลกแห่งความจริงมีความซับซ้อนและเข้าใจได้ยาก ละครจึงเป็นตัวที่จะต้องทำหน้าที่สะท้อนภาพเหล่านั้นออกมาให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น ผ่านมุมมองของผู้ผลิตที่จะคัดเลือกเอาลักษณะเด่นของคนกลุ่มนั้นๆ มาใส่ไว้ในตัวละครและเลือกนักแสดงที่เหมาะสมมาสวมบทบาทนั้น

ข้อสันนิษฐานที่ 2. บทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ และเรื่อง “เป็นต่อ” ใช้รหัสสารเสมือนจริง (Analog message codes) ในการสื่อความหมายซึ่งจะช่วยให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถสื่อสารถึงกันได้ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์และมักจะถูกนำมาใช้เป็นรหัส (code) ในการสร้างอารมณ์ขันให้เกิดขึ้นในเหตุการณ์ต่างๆ โดยนำมาใช้สร้างความคลั่งในการนำเสนอตัวละคร (inconsistency of character) และใช้ในการล้อเลียน โดยใช้การล้อเลียนแบบ Parody Caricature และ Pastiche ทำ

ให้เรื่องราวเกิดความตลกขบขันในเหตุการณ์ต่างๆ และในลักษณะบริบท (Context) ตัวละครต่างๆ ยังทำหน้าที่ (Referential) ในเนื้อหารายการเพื่อทำให้เกิดสถานการณ์ที่ขบขันอันเกิดมาจาก ลักษณะและบทบาทของตัวละครอีกด้วย

โดยในการที่จะวิเคราะห์เกี่ยวกับบทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏ ในละครโทรทัศน์ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ซึ่งทำหน้าที่ในการสื่อสารอย่างไรนั้นจำเป็นที่จะต้องทราบเกี่ยวกับแนวคิดของเนื้อหารายการประเภทนี้เสียก่อน

แนวคิดเกี่ยวกับละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ (Situation Comedy)

จากหนังสือละครโทรทัศน์ไทยของปนัดดา ธนสถิตย์ (2531) ได้กล่าวถึงละครประเภทตลกขบขันหัวหรือเสียดสีสังคม ว่าลักษณะการออกอากาศจะออกอากาศเป็นประจำทุกสัปดาห์หรือทุกวันในเวลาเดียวกัน มักจะมีความยาวตอนละ 30 นาทีลักษณะเป็น Small one-act play ละครประเภทนี้อาจจะจัดแสดงสดในห้องส่ง พร้อมทั้งอัดเทปไปด้วยและมักจะแสดงต่อหน้าผู้ชมในห้องส่งนั้น เรียกว่า Studio audience รายการละครประเภทนี้เทียบได้กับ Situation Comedy (Sit-Com) ของสหรัฐอเมริกา

เนื่องจาก Situation Comedy มักจะแสดงให้ผู้ชมชมในห้องส่งด้วย ละครประเภทนี้จึงไม่ใช่ฉากมากนัก อาจจะเพียง 2-3 ฉากใน 1 ตอน มีผู้แสดงหลักๆ 2-3 คนเท่านั้น และผู้แสดงจะเป็นชุดเดียวกันตลอด เนื้อหาของละครอาจจะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นภายในครอบครัวหรือที่ทำงาน ตัวละครในเรื่องมักจะกำหนดให้เป็นคนธรรมดา ที่มีอยู่จริงทั่วไปในสังคม

สุธี พลพงษ์ (2550:148-149) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับละครเบาสมองตามเหตุการณ์ไว้ว่า ละครเบาสมองตามเหตุการณ์หรือที่เรียกว่า Situation Comedy หากแปลตรงตัวก็คือละครที่เล่นกับสถานการณ์ที่ตลกขบขัน คล้ายกับที่ละครเพลงก็ดำเนินไปพร้อมๆ กับการร้องเพลง หรือ ละครประเภทโศกนาฏกรรม ที่ตัวละครในเรื่องก็มักจะเจอแต่สิ่งที่เป็นเรื่องเศร้าสะเทือนใจ

ละครเบาสมองตามเหตุการณ์ เป็นละครที่มีการดำเนินเรื่องโดยการผูกสถานการณ์ขึ้นมาให้กับตัวละคร ซึ่งในแต่ละตอนจะไม่ซ้ำกัน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความตลกขบขัน ไม่ว่าจะด้วยตัวสถานการณ์เองหรือด้วยบทสนทนา

ละครเบาสมองตามเหตุการณ์ นั้นจะมีแก่นของเรื่องเพียงแก่นเดียว เช่นเป็นเรื่องความรักในครอบครัว หรือการใช้ชีวิตของกลุ่มเพื่อน และในแต่ละตอนจะมีโครงเรื่อง (Plot) ที่แตกต่างกัน เหตุการณ์ในเรื่องก็จะเปลี่ยนไป แต่อยู่บนพื้นฐานของแก่นเรื่องนั้นๆ โดยปกติละครเบาสมองตามเหตุการณ์จะออกอากาศเพียงสัปดาห์ละ 1 ตอน และจะฉายต่อเนื่องไปเรื่อยๆ ไม่มีกำหนดจบอย่างแน่นอน แล้วแต่ความนิยมของละครเรื่องนั้นๆ

ละครเบาสมองตามเหตุการณ์มักจะถ่ายทำในสตูดิโอเป็นส่วนใหญ่ โดยมีการสร้างฉากขึ้นมาให้เป็นสถานที่ต่างๆ ในเรื่อง เช่น บ้าน ที่ทำงาน ใต้ถุนแพต ร้านค้า สวนหลังบ้าน เป็นต้น ซึ่งจะเน้นให้ดูสมจริงจนบางครั้งผู้ชมอาจจะคิดว่าสถานที่นั้นๆ มีอยู่จริงเนื่องจากความเหมือนและสมจริงของฉากในเรื่อง และบางครั้งบางเรื่องเวลาที่มีการถ่ายทำจะมีการจัดที่นั่งให้ผู้ชมเข้ามาดูการถ่ายทำซึ่งผู้ชมเหล่านี้สามารถที่จะหัวเราะออกมาได้ระหว่างชม และจะมีการอัดเสียงหัวเราะของผู้ชมลงไปในการบันทึกเทปด้วย แต่ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการเปิดเทปมากกว่า ขึ้นอยู่กับผู้ผลิตรายการว่าต้องการอย่างไร

เรื่องราวที่มักจะนำมาสร้างเป็นละครเบาสมองตามเหตุการณ์นั้น ส่วนใหญ่จะสร้างเป็นเรื่องราวในครอบครัว หรือไม่กี่ภายในสังคมเล็กๆ สังคมหนึ่ง หรือชุมชนใดชุมชนหนึ่ง ซึ่งมีตัวละครเพียงไม่กี่คนที่เป็นตัวหลักในการดำเนินเรื่อง แต่ในบางโอกาสก็จะมีแขกรับเชิญมาช่วยสร้างสีสันในบางตอน ซึ่งโดยส่วนใหญ่แขกรับเชิญที่เชิญมา จะเป็นผู้ที่นำเรื่องราวมาสร้างความขัดแย้งให้กับตัวละครหลักในเรื่อง

รูปแบบของละครเบาสมองตามเหตุการณ์

ละครเบาสมองตามเหตุการณ์มีคุณลักษณะที่เด่นๆ และสำคัญๆ ดังนี้

1. คุณลักษณะ 2 อย่างที่ขัดแย้งกัน คือ ด้านหนึ่งมีสิ่งเปลี่ยนแปลงด้านหนึ่งมีสิ่งต่อเนื่อง สิ่งต่อเนื่องได้แก่ ตัวละคร อุปนิสัย ฉาก สิ่งเปลี่ยนแปลงได้แก่ โครงเรื่องในแต่ละครั้ง ตัวละครแขกรับเชิญ

2. ลักษณะการขาดพัฒนาการ (Lack of Development) คือเรื่องราวที่จบในแต่ละตอนต้องไม่มีความต่อเนื่องกัน ตัวละครต้องไม่มีพัฒนาการเติบโต ปัญหาที่เข้ามาต้องแก้และ

จบไปในตอน เมื่อเริ่มตอนใหม่ ทุกอย่างก็กลับมารเริ่มต้นที่เดิมทุกครั้ง ความสามารถของตัวละครมีเท่าเดิม

3. ลักษณะการยึดติดอยู่กับกฎ (Keeping to the rule) เป็นลักษณะที่ต่อเนื่องมาจากคุณลักษณะในข้อ 2 เพราะฉะนั้นจึงเป็นกฎตายตัวที่ว่า ตัวละครในแต่ละตอนจึงไม่เคยจดจำหรือเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีต และเป็นกฎที่ว่า จะต้องไม่สร้างให้ตัวละครในตอนหนึ่งมีผลต่อเนื่องกับตอนต่อไป ตัวละครแวดล้อมก็จะเป็นตัวเดิมๆ ตัวละครใหม่ๆ ที่เข้ามานั้นก็ต้องมีจำนวนไม่มากนัก คือครั้งละประมาณ 1-2 ตัวเท่านั้น

4. ลักษณะของการปิดฉากจบตอน (Closure) มีแบบฉบับที่แน่นอนคือ การจบในแต่ละตอน ต้องเปิดโอกาสให้ตัวละครเล่นต่อในครั้งต่อไปเช่นเดิม (จึงมักจะไม่มี การขจัดตัวละครใดออกไป) ต้องไม่ปิดฉากแบบปิดตาย เช่น หย่าร้าง หรือตาย ควรจบอย่างมีความสุข (Happy Ending)

5. แบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร ปฏิกริยาที่ตัวละครหลักในเรื่องจะมีต่อเหตุการณ์ต่างๆ นั้นมักจะเป็นไปตามสูตรอย่างแน่นอน เช่น วิธีการแก้ปัญหาในเหตุการณ์ต่างๆ

6. ลักษณะของตัวละครที่มีลักษณะของภาพตายตัว (Stereotype) คือ การเอาคุณลักษณะบางประการของคนบางกลุ่มมาเหมารวมเป็นลักษณะทั่วไป เช่นสาวโสดต้องทึ่มทึก คนแก่ต้องขี้หลงขี้ลืม และตัวละครในละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ ต้องมีลักษณะ “ไอเวอร์” เนื่องจากช่วงเวลาในการนำเสนอภูมิหลังของตัวละครมีช่วงเวลาสั้นๆ จึงต้องแนะนำให้ผู้ชมรู้จักตัวละครอย่างรวดเร็ว ตัวละครที่มีลักษณะภาพตายตัวจะช่วยเอื้ออำนวยความสะดวกในการสร้างมุกอารมณ์ขันให้เกิดขึ้น เพราะการล้อเลียนลักษณะภาพตายตัวก็เป็นวิธีที่ง่ายที่สุดวิธีหนึ่ง

7. การแบ่งแยกลักษณะวงใน (Inside) และวงนอก (Outside) อย่างชัดเจน ละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ จะเป็นละครที่มีสูตรแน่นอนตายตัวว่าจะมีตัวละครยืนโรงที่เป็นคนวงในที่แน่นอนชัดเจนกลุ่มหนึ่งมีสถานที่ ฉาก ที่ยืนโรงอยู่ชุดหนึ่ง มีเนื้อหาที่เป็นแก่นเรื่องที่แน่นอนอยู่ชุดหนึ่ง และในเวลาเดียวกันจะมีตัวละครที่เป็นคนวงนอก สอดแทรกเข้ามาเป็นช่วงๆ โดยปกติตัวละครวงนอกนี้จะเป็นตัวนำประเด็นปัญหาเข้ามาบางครั้งอาจมีฉากสถานที่ที่แปลกตาออกไปบ้าง มีเนื้อหาแก่นเรื่องที่เบี่ยงออกไปจากปกติบ้าง แต่กรณีของฉากและเรื่องที่เบี่ยงเบนออกไปนี้จะเป็นเพียงข้อยกเว้นเท่านั้น

เสนอให้ในการดำเนินเรื่องของ ละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ (Situation Comedy) อยู่ที่ตัวละครและความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวละคร โดยตัวละคร ต้องมีความหลากหลาย ทั้งในแง่เพศ วัย อาชีพ รูปร่าง หน้าตา ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อให้ตัวละครแต่ละตัวเป็นตัวแทนของผู้คนที่พบเห็นได้ในชีวิตประจำวันของคนดู

ละครเบาสมองตามเหตุการณ์ (Situation Comedy) มักใช้สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังต่อไปนี้

2.1) LOVE สถานการณ์เกี่ยวกับความรัก ได้แก่ ความรักระหว่างหนุ่มสาว สามีภรรยา หัวหน้า-ลูกน้อง โดยจะเป็นเรื่องราวของการอยู่ร่วมกัน ความสัมพันธ์ และอุปสรรคต่างๆ

2.2) MORALITY สถานการณ์เกี่ยวกับศีลธรรมจรรยา ได้แก่ เรื่องราวเกี่ยวกับการที่บุคคลเลือกจะกระทำระหว่างความดีหรือความชั่ว และผลที่ได้รับจากการกระทำนั้น

2.3) IDEALISM สถานการณ์เกี่ยวกับอุดมการณ์ ได้แก่ เนื้อเรื่องเกี่ยวกับบุคคลที่พยายามทำสิ่งต่างๆ ตามที่ตนเองเชื่อ

2.4) POWER สถานการณ์เกี่ยวกับอำนาจ ได้แก่ เนื้อเรื่องเกี่ยวกับความขัดแย้งของบุคคลที่ต้องการสิ่งเดียวกัน เป็นการแย่งชิงให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนเองต้องการ

2.5) CAREER สถานการณ์เกี่ยวกับการทำงาน ได้แก่ เรื่องที่แสดงถึงความพยายามที่จะทำงานเพื่อความสำเร็จ

2.6) OUTCAST สถานการณ์เกี่ยวกับคนที่แตกต่างจากคนอื่น ได้แก่ เรื่องของคนพิการทางร่างกาย หรือมีอาชีพที่แตกต่าง

เรื่องหรือสถานการณ์ (Situation) ในละครเบาสมองตามเหตุการณ์

สถานการณ์ (Situation) เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งใน ละครเบาสมองตามเหตุการณ์ โดยคำว่า "สถานการณ์" คือประเด็นที่จะนำมาล้อเลียนให้เกิดให้เกิดอารมณ์ขัน โดยมักจะเป็นสถานการณ์ที่มีปัญหาต่อไปในอนาคต สุทธิ พลพงษ์ (2550:152-153) ได้แบ่งเรื่องหรือสถานการณ์ในละครเบาสมองตามเหตุการณ์ ไว้ดังนี้

1. เรื่องราวภายในบ้าน ได้แก่ เรื่องที่เกิดกับตัวละครที่เป็นพ่อ แม่ พี่ น้องญาติ คนอาศัย คนใช้ โดยตัวละครเหล่านี้จะเป็นผู้นำปัญหา หรือว่าก่อปัญหาขึ้นมาและคนอื่นๆในเรื่องก็จะมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือร่วมชะตากรรมกับผู้ก่อปัญหาไปด้วย

2. เรื่องราวที่วิ่งไป ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชน สะท้อนสถานการณ์ของสังคมในช่วงเวลานั้นๆ เล่นกับสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น หากอยู่ในช่วงเทศกาลสงกรานต์หรือปีใหม่ เราสามารถเอาเหตุการณ์ปัจจุบันมาสร้างสถานการณ์ให้เกิดขึ้นในละครได้

3. เรื่องราวภายในที่ทำงาน ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน หัวหน้า ลูกน้อง ลูกค้า เป็นต้น

4. เรื่องที่เกิดจากการตั้งคำถาม (What if?) จะเกิดอะไรขึ้นหากเกิดเรื่องราวอย่างนี้กับตัวละครในเรื่อง

5. เรื่องราวที่มาจากแขกรับเชิญ

ซึ่งในส่วนของการใช้สถานการณ์เหล่านี้ น่าจะเกิดจากการต้องการตอบสนองความต้องการของผู้ชมในชีวิตของผู้คนในสังคมและโลกในขณะนั้นๆ ดังนั้นหากในละครจึงเป็นการจำลองภาพของชีวิตประจำวันที่เป็นจริงของคนดู

เนื่องจากลักษณะเฉพาะของละครประเภทนี้ ที่จำเป็นต้องใช้สถานการณ์เพื่อสร้างความขบขัน ภายใต้เงื่อนไขของเวลาที่ต้องกระชับสรุปจบภายในตอนเดียวให้ได้และมีลักษณะเฉพาะบริบท (Context –bound) ดังนั้นในส่วนเนื้อหาของเนื้อหาไม่ว่าจะเป็นการใช้มุข คำเสียดสี เปรียบเทียบ เปรียบเปรยต่างๆ จึงจำเป็นที่จะต้องใช้บริบทของ สังคมไทยที่ผู้ชมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ อยู่แล้ว เพื่อที่จะสามารถเชื่อมโยงเนื้อหา (Inter text) ได้ และผู้ชมจะได้

เข้าใจความหมายได้ในเวลาอันรวดเร็ว เพราะหากนำมูขของต่างประเทศมาใช้คนไทยก็อาจจะไม่เข้าใจเพราะไม่เข้าใจหรือหากให้คนอเมริกันมาดูละครเบาสมองตามเหตุการณ์ของไทย ก็อาจจะไม่เข้าใจเนื่องจากไม่มีความรู้ ในเรื่องนี้มาก่อนเช่นเดียวกัน

จากที่ Jakobson (1960) กล่าวว่าสุนทรียะ (Poetic) คือ ตัวแสดงความสัมพันธ์ของตัวสาร (Message) กับตัวของมันเอง ในการสื่อสารตามแบบสุนทรียศาสตร์ (Aesthetic) และความงดงามในการสื่อสาร หรือก็คือศิลปะในการประกอบสร้างความงามในรายการนั้นๆ

สุนทรียศาสตร์บ่อยครั้งได้รับการอธิบายว่าเป็นการศึกษาทางด้านปรัชญา เกี่ยวกับเรื่องของความงาม แต่ในความเป็นจริง มันยังศึกษาถึงความน่าเกลียดด้วย ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญนับตั้งแต่เริ่มต้นเลยทีเดียว ความงามเป็นการระบุถึงคุณค่าสุนทรียภาพในเชิงบวก (Aesthetic value) “ความน่าเกลียด” เป็นการระบุถึง “คุณค่าเชิงลบของสุนทรียภาพ” (Aesthetic disvalue) ด้วยเหตุนี้ ทั้งความน่าเกลียดและความงามจึงเป็นขั้วตรงข้ามทางด้านคุณค่าอันหนึ่งซึ่งอุปมาแล้วเหมือนกับ “ถูก” และ “ผิด” ในทางจริยธรรม หรือ “จริง” และ “ไม่จริง” (truth and Falsehood) ในฐานวิทยานั้นเอง

ความสัมพันธ์ระหว่าง “ความงาม” และ “ความน่าเกลียด” ได้ถูกรับหรือรู้เข้าใจร่วมกันในทอมต่างๆ ของพวก “สุขนิยม” (Hedonistic terms) นั่นคือ ขณะที่วัตถุที่มีความงามอันหนึ่งเป็นแหล่งต้นตอที่มาของความพึงพอใจในตัวผู้ชม วัตถุที่น่าเกลียดได้ปลุกหรือกระตุ้นสิ่งที่เป็นไปในทางตรงข้าม นั่นคือความเจ็บปวด

อริสโตเติลก็เช่นกัน ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบต่างๆ ทางศิลปะ ซึ่งเขาถือว่า มันคือบทบาทหน้าที่ที่เหมาะสมเกี่ยวกับรูปแบบต่างๆ เหล่า นี้ที่ได้สร้างสรรค์ความพึงพอใจขึ้นมา แต่ในงานคลาสสิกของเขาในเรื่อง Poetics เขาต้องประสบกับปัญหาโดยดูเหมือนว่า มีความขัดแย้งระหว่างทัศนะเกี่ยวกับ “ศิลปะ” กับ “ข้อเท็จจริงในเชิงประจักษ์” ที่ว่า ผลงานต่างๆ ทางศิลปะบ่อยครั้ง เป็นตัวแทนวัตถุสิ่งของ และเหตุการณ์ต่างๆ ที่เป็นสิ่งที่น่าเกลียด

อันดับแรก อริสโตเติลได้ยกคำถามขึ้นมาในการพิจารณาเกี่ยวกับแบบฉบับของทัศนศิลป์ที่เขียนภาพสิ่งต่างๆ “ซึ่งในตัวของมันเองนั้น เรามองดูมันด้วยความปวดร้าว” แต่อย่างไรก็ตามเขาไม่ได้สงสัยว่า จิตรกรรมในตัวของมันเองได้กระตุ้นความพึงพอใจ มันเป็นปรากฏการณ์

อันหนึ่งที่ได้ถูกอธิบาย โดย การกระตุ้นความสนใจทางด้านสติปัญญาของเราและทำให้เราเกิดการ จำได้และสำเนียงเกี่ยวกับวัตถุหรือเนื้อหาอันนั้น

เมื่อเราลองมาพิจารณาถึง “ทัศนากกรรม” (Comedy) เราจะเห็นว่า “ทัศนากกรรม” เป็นการเลียนแบบมนุษย์ที่เป็นพวกไพร่ ต่ำช้า และด้วยเหตุนี้ จึงเป็นสิ่งที่น่าเย้ยหยัน และแม้ว่าสิ่งนี้จะป็นชนิดหนึ่งของความน่าเกลียด แต่ทัศนากกรรม สำหรับเหตุผลต่างๆ นั้น แม้ว่า อริสโตเติลไม่ได้ระบุลงไป แต่มันก็ได้ไม่ได้สร้างความเจ็บปวดเหมือนกับโศกนาฏกรรม (Tragedy) แต่ป็นสิ่งที่ทำให้เกิดอารมณ์ขัน

ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงโครงสร้างของละครเบาสมองตามเหตุการณ์ (Situation Comedy) จะ พบว่า มีส่วนประกอบที่สำคัญอยู่ 2 ส่วน คือ ภาพและเสียง โดยส่วนประกอบทั้งสองอย่างนี้เองที่ ป็นสัญลักษณ์ ที่ผู้ผลิตใช้ในการสร้างความหมายให้กับผู้ชมโดยการนำลักษณะของภาพ ตายตัวนั้น จำเป็นต้องใช้สัญลักษณ์ต่างๆ มาประกอบกันขึ้นไม่ว่าจะเป็นวิจนภาษาหรืออวิจนภาษาก็ตาม

สัญลักษณ์วิทยา (Semiology หรือ Semiotics) นั้น O' Sullivan (1983:210,214) ได้ ให้คำอธิบายและให้คำจำกัดความไว้ว่า ป็นการศึกษาในเรื่อง สัญลักษณ์ (Sign) รหัส(Codes) และ วัฒนธรรมซึ่งเกี่ยวข้องกับการแสดงให้เห็นถึงลักษณะสำคัญของสัญลักษณ์ และการที่สัญลักษณ์นั้นถูก นำมาใช้ในสังคม โดยสัญลักษณ์จะมีลักษณะสำคัญอยู่ 3 อย่าง คือ จะต้องมึลักษณะทางกายภาพ , จะต้องมีความหมายถึงบางสิ่งบางอย่าง นอกเหนือไปจากตัวมันเองและสัญลักษณ์นี้จะต้องถูก นำมาใช้และรับรู้โดยผู้ที่เกี่ยวข้องว่าเป็นสัญลักษณ์

Ferdinand de Saussure (Saussure อ้างถึงใน ศิริชัย ศิริกาเย และ กาญจนา แก้วเทพ 2531:183-184) ให้ความหมายของสัญลักษณ์ไว้ว่า คือ สิ่งที่สามารถสัมผัสได้ด้วยอายตนะ (ประสาทสัมผัสทั้ง 5) และเป็นสิ่งที่คนกลุ่มหนึ่งตกลงใช้สิ่งนั้นเป็นเครื่องหมาย (Mark) ถึงอีกสิ่งหนึ่งซึ่งไม่ได้ปรากฏในสัญลักษณ์นั้น เช่น เวลาเราเขียนอักษรว่า “ม้า” โดยที่เรานหมายถึง “ตัวม้าจริงๆ” ส่วนที่เป็น เครื่องหมาย (ตัวอักษรเขียนคำว่า “ม้า”) นี้เรียกว่า “ตัวหมาย” (Signifier) ส่วนตัวม้าจริงๆ เรียกว่า “ตัวหมายถึง” (Signified) กระบวนการทั้งหมดนี้เราเรียกว่า “การสร้างความหมาย” (Signification)

การวิเคราะห์เชิงสัญลักษณ์ ก็เพื่อที่จะทราบว่า ความหมายถูกสร้างและถ่ายทอด ออกมาอย่างไร “...การวิเคราะห์เชิงสัญลักษณ์ มุ่งเน้นไปที่ความหมายของในเนื้อสารเป็น ความหมายที่มีสาเหตุมาจากความสัมพันธ์ (Relation) โดยเฉพาะระหว่างสัญลักษณ์” (Berger 1991:7)

การที่สัญลักษณ์แต่ละตัวเกิดมาด้วยความหมายเฉพาะตัวขึ้นมาได้นั้น ก็เพราะแต่ละ ตัวมีความแตกต่างกันซึ่งเกิดมาอย่างเป็นระบบมิใช่เพราะความบังเอิญ โดยการเกิดขึ้นของ ความหมายทั้งหลายนี้ถูกควบคุมโดยรหัส (Code) ของระบบสัญลักษณ์ และจากค่านิยมที่ถูกกำหนด โดยกฎเกณฑ์ของวัฒนธรรมและกฎเกณฑ์ของระบบสัญลักษณ์ ระบบสัญลักษณ์ทำการควบคุมการสร้าง ความหมายของตัวบทให้เป็นไปอย่างมีความสลับซับซ้อนอย่างไรนั้นก็ขึ้นอยู่กับลักษณะของแต่ละ วัฒนธรรม

ในการศึกษาเกี่ยวกับการใช้รหัสนี้ได้มีนักคิดหลายคน กล่าวถึงกระบวนการ การ สื่อสารในส่วนของรหัส (Code) Fisk (1982:64) กล่าวไว้ว่า “รหัส (Code) คือ กระบวนการที่ใช้ใน การสร้างความหมายขึ้นมา ซึ่งระบบหรือรหัส ถูกสร้างขึ้นมาจากสมาชิกของคนในสังคมที่ใช้รหัส นั้น ดังนั้น การศึกษารหัสก็ย่อมหมายถึงการศึกษามุมมองต่างๆของสังคมด้วย ... “และ” ...รหัสคือ ระบบของการให้ความหมายร่วมกันของสมาชิกในกลุ่มวัฒนธรรมเดียวกัน ซึ่งประกอบไปด้วยสัญลักษณ์และกฎเกณฑ์หรือระเบียบแบบแผนว่าด้วยการใช้ และการเชื่อมโยงสัญลักษณ์ให้สัมพันธ์ กับการพัฒนาที่ซับซ้อนในวัฒนธรรมนั้นๆ ได้อย่างไร และในบริบทใด...”

“รหัส” คือรูปแบบเชิง Association สามารถ ถ่ายทอดและเรียนรู้ได้ มี ลักษณะเฉพาะ ในแต่ละสังคมในแต่ละวัฒนธรรม รหัส (เรียกเล่นๆว่าโครงสร้างซ่อนเร้น) ที่อยู่ใน ใจเรา มีผลต่อการตีความตามสัญลักษณ์ และสัญลักษณ์ที่เราพบในตัวบท (Text) ตัวรหัสยังแสดงให้เห็นถึงวิธีการดำรงชีวิตของบุคคลผู้นั้น รหัสมีอยู่ด้วยกันหลายประเภท รหัสจะบอกให้เราทราบว่า เราต้องทำอะไรบ้างในสถานการณ์ต่างๆ...เพราะฉะนั้น Code เน้นไปที่มิติทางสังคมของการ สื่อสาร (ศิริชัย ศิริกายะ,2540:16)

โดยความหมายที่กล่าวมาในข้างต้นนี้สามารถแบ่งได้ 2 ระดับด้วยกัน คือ

1. ระดับความหมายโดยอรรถ (Denotative) ซึ่งเป็นความหมายโดยตรงมี ลักษณะเป็นภววิสัยและปราศจากความโน้มเอียงในค่านิยมอันใดอันหนึ่ง เช่น ถ้าตัวอักษรที่เขียน

คำว่า “ดอกกุหลาบ” (Signifier) ใช้หมายถึงดอกไม้ชนิดหนึ่งที่มีสีแดงมีหนามแหลมคมและมีกลิ่นหอม (Signified)

2. ความหมายโดยนัย (Connotative) เป็นความหมายที่ถูกโยงมาเชื่อมเข้าด้วยกัน (Association) รวมไปถึงภาพลักษณ์ (Image) ต่างๆที่เกิดขึ้นในความคิดของแต่ละบุคคล หรือมายาคติ (Myth) เป็นระบบความคิดที่มีอยู่ในสังคมดั้งเดิมหรือเรื่องราวที่บรรจุไปด้วยค่านิยมต่างๆที่เกิดขึ้นจากวัฒนธรรมนั้นๆ เช่น “ดอกกุหลาบ” (Signifier) ใช้หมายถึง ตัวแทนของความรักของหนุ่มสาว (Signified) เป็นต้น

Fisk (1990) ได้กล่าวถึงลักษณะพื้นฐานของรหัสไว้ว่า มิติทางโครงสร้างของรหัส (Paradigmatic Dimension) จะประกอบไปด้วย หน่วยย่อยๆ จำนวนมาก หรืออาจจะประกอบด้วยหน่วยเพียงหน่วยเดียวก็ได้ หน่วยต่างๆ เหล่านี้ ประกอบขึ้นภายใต้ปัจจัยของกฎเกณฑ์หรือยุคสมัย ซึ่งเป็นปัจจัยในการสร้างถ้อยคำ (Syntagmatic Dimension)

รหัสเป็นตัวถ่ายทอดความหมาย ซึ่งหน่วยของมันนั้นเป็น “สัญญาณ” ซึ่งจะให้ความหมายนอกเหนือไปจากตัวของมันเอง โดยรหัสจะถูกกำหนดขึ้นมาจากรหัสและผู้ใช้รหัส และการให้ความหมายร่วมกันของกลุ่มคนที่มีรากทางวัฒนธรรมเดียวกัน ดังนั้น รหัสและวัฒนธรรมจึงมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างใกล้ชิด โดยตัวรหัสจะแสดงถึงความเป็นเอกภาพของสังคม และมีหน้าที่ทางการสื่อสารและสามารถกระจายตัวไปโดยสื่อ หรือโดยช่องทางทางการสื่อสาร

Fisk (1990:65-81) แยกประเภทของรหัสตามมุมมองและลักษณะการใช้งานออกเป็น 6 ประเภทด้วยกันคือ

1. Analogue Code และ Digital Code

Analogue Code เป็นรหัสที่ ตัวหมาย (Signifier) และ ตัวหมายถึง (Signified) แยกแยะออกจากกันได้ง่าย มีลักษณะคล้ายคลึง และสัมพันธ์เป็นระบบต่อเนื่องกันไปและไม่สามารถบันทึกได้ ขณะที่ Digital Code นั้น ตัวหมาย (Signifier) และ ตัวหมายถึง (Signified) แยกออกจากกัน อย่างเด่นชัด และสามารถเข้าใจได้ง่าย

2. Presentation Code และ Representation Code

รหัสทั้งสองประเภทนี้ จะทำหน้าที่เชิงสุนทรียะและแสดงความหมาย แต่ Representation Code ยังทำหน้าที่เสริมความหมายอีกด้วย ซึ่ง Jakobson's model ได้แยกความแตกต่างของรหัสทั้ง 2 ชนิดไว้ดังนี้ คือ

Representation Code เป็นรหัสที่อ้างอิงถึงสิ่งที่นอกเหนือจากตัวของมันเอง และชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างสารกับสิ่งที่อ้างอิง และยังสามารถทำหน้าที่ให้ข่าวสารข้อมูล ความคิดกับสิ่งที่มีอยู่ เป็นนามธรรม และสร้างสารตลอดจนตัวบทที่ไม่ขึ้นต่อผู้ทำการสื่อสารและสถานการณ์ (Cognitive & Ideation)

Presentation Code เป็นรหัสที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก และแสดงให้เห็นถึง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารโดยร่างกายของมนุษย์จัดเป็นสื่อหลักของ Presentation Code ซึ่ง Argyle ระบุไว้ดังนี้

1. การสัมผัสทางร่างกาย (Bodily contact) สัมผัสใคร สัมผัสอย่างไร และเมื่อใด ล้วนแต่มีความสำคัญต่อความสัมพันธ์ในการสื่อสาร โดยเฉพาะความหมายที่แตกต่างกันไป ระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

2. ระดับของความใกล้ชิด (Proximity) สามารถบ่งบอกความสัมพันธ์ในการสื่อสาร

3. ทิศทางของคู่สื่อสาร (Orientation) เช่น การเผชิญหน้าโดยตรง อาจหมายถึง การรู้ค่าความเป็นส่วนตัวหรือดูก้าวร้าว

4. การแสดงหรือปรากฏตัว (Appearance) แบ่งออกได้เป็นสองส่วน คือส่วนที่ควบคุมได้ง่าย เช่น ทรงผม เสื้อผ้า ผิวหนัง เครื่องประดับ และส่วนที่ควบคุมได้ยาก เช่น น้ำหนัก ส่วนสูง ลักษณะต่างๆเหล่านี้ ล้วนสามารถบ่งบอกถึงบุคลิกภาพ สถานะทางสังคม ความพิถีพิถัน ความมีส่วนร่วมในหมู่คณะ

5. การพยักหน้า (Head nods) มีอิทธิพลต่อความสำคัญในการผลัดกันพูด ระหว่างการสื่อสาร เช่นการพยักหน้าซ้ำๆ หมายถึงให้คู่สนทนาพูดต่อไป ขณะที่การพยักหน้าเร็วๆ อาจหมายถึงการขอพูดบ้าง

6. การแสดงสีหน้า (Facial expression) สามารถแยกออกเป็นรหัสย่อย (Sub codes) ต่างๆ เช่น ตำแหน่งคิ้ว รูปร่างของตา รูปร่างของปาก ขนาดของรูจมูก การรวมเอารหัสย่อยต่างๆ เหล่านี้ เข้าด้วยกัน จัดเป็นการแสดงออกของสีหน้า ซึ่งมักจะมีความหมายที่แน่นอน และความหมายที่แตกต่างทางวัฒนธรรมมีอิทธิพลน้อยมาก

7. การแสดงท่าทาง การเคลื่อนไหวร่างกาย (Gesture or Kinesics) รวมความเคลื่อนไหวของมือ เท้า ศีรษะ

8. ลักษณะอาการ (Posture) การนั่ง การยืน การทอดตัว

9. การเคลื่อนไหวและการประสานสายตา (Eye movement and eye contact) การสื่อสารด้วยสายตา

10. ลักษณะทางการพูด (Non-verbal aspects of speech) สามารถแยกเป็น 2 ส่วน คือ Prosodic Code จังหวะการเน้น ที่มีผลต่อความหมายของคำ และ Paralinguistic Code ที่รวมเอา น้ำเสียง ความดังค่อย สำเนียง ความถูกต้องในการออกเสียง ซึ่งสามารถสะท้อนถึงระดับของอารมณ์ บุคลิกภาพ ชนชั้น สถานทางสังคม และมุมมองต่อคู่สนทนาได้

3. Elaborated Code และ Restricted Code

Elaborated Code คือ รหัสที่มีโครงสร้างไม่ซับซ้อน ไม่จำกัด และมีลักษณะนามธรรมเหมาะสำหรับสารที่ใช้แทนและเน้นสัญลักษณ์แสดงถึงความเป็นปัจเจกมากกว่าบทบาทสถานภาพในกลุ่ม เป็นรหัสที่ไม่ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมท้องถิ่น แต่ขึ้นอยู่กับรหัสภาษาที่คล้ายคลึงกัน และการฝึกการเรียนรู้ การศึกษาที่เป็นแบบแผน

Restricted Code คือ รหัสที่มีลักษณะจำกัด เช่น ความสัมพันธ์ทางสังคม จารีตแบบปิด ทำหน้าที่ดำเนินการ (Platic) มากกว่าเป็นตัวอ้างอิง เป็นเครื่องชี้สถานภาพของผู้ใช้รหัสใน

กลุ่ม และขึ้นอยู่กับประสบการณ์ความคิดเห็นข้อสรุปร่วมกันตลอดจนขึ้นอยู่กับลักษณะวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นรหัสที่แสดงรูปธรรมใกล้เคียงกับ Presentation Code

4. Broadcast Code และ Narrowcast Code

Broadcast Code เป็นรหัสที่กลุ่มของมวลชนใช้ร่วมกัน เพื่อเชื่อมโยงกลุ่มคนให้เข้าร่วมในสังคม มีหน้าที่ในการสร้างความเหมือนกันระหว่างกลุ่ม ขณะที่ Narrowcast Code เป็นรหัสที่ส่งถึงกลุ่มผู้รับสารเฉพาะ มักจะเป็นผู้ที่เรียนรู้รหัสที่เกี่ยวข้องนั้น โดยไม่ได้อาศัยการมีประสบการณ์ในกลุ่มร่วมกัน หากแต่อาศัยการศึกษาฟื้นฟู หรือประสบการณ์ทางสติปัญญา มีหน้าที่สร้างความแตกต่างระหว่างกลุ่ม

5. Arbitrary Code (Logical Code) เป็นรหัสเชิงเหตุผลที่มีการตกลงอย่างชัดเจนระหว่างผู้ใช้โดยถูกกำหนดความหมายไว้แล้ว มีลักษณะตายตัว

6. Aesthetic Code รหัสเชิงสุนทรียะ ถูกกำหนดความหมายเอาไว้หลวมๆ มีความหลากหลายในการให้ความหมาย กระบวนการเข้ารหัสและถอดรหัสมีลักษณะเป็นอัตวิสัย ขึ้นกับอารมณ์และความรู้สึกของแต่ละคน

Harley (1993) ได้จัดกลุ่มของรหัสออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ วัจนภาษา (Verbal Code) ซึ่งได้แก่รหัสทางภาษา (Language Code) และอวัจนภาษา (Nonverbal Code) ซึ่งก็คือการสื่อสารที่ไม่เกี่ยวข้องกับถ้อยความ หมายถึงรหัสทั้งหมดที่ใช้เป็นเครื่องหมายแสดงถึงสิ่งอื่นๆ นอกเหนือไปจากที่เราพูด ตัวอย่างของ อวัจนภาษา (Nonverbal Code) ได้แก่

1. การแสดงออกทางสีหน้า (Facial expression)
2. การจ้อง เพ่งมอง การสบตา (Gaze)
3. ลักษณะการเคลื่อนไหว การวางท่าทางของร่างกาย (Bodily posture)
4. การสัมผัส (สื่อสาร) ทางร่างกาย (Bodily Contact) เช่น การสัมผัส (Touching) บุคคลอื่นซึ่งแตกต่างหลากหลายออกไปตามวัฒนธรรม

5. การกำหนดพื้นที่และทิศทางของสิ่งแวดล้อม (Orientation) เช่น ณ จุดที่เรา นั่งหรือยืนยอมสัมพันธ์และมีอิทธิพลกับบุคคลที่เราพูดด้วย

6. พฤติกรรมเกี่ยวกับอาณาเขตและดินแดน (Territorial behavior) เช่นเราใช้พื้นที่รอบๆตัวเราอย่างไรให้อบอุ่น สำหรับแขกที่มาเยือน นักมานุษยวิทยาชี้ว่า เรามีความอ่อนไหวต่อพื้นที่รอบๆตัวเรา และวัฒนธรรมที่ แตกต่าง จะใช้พื้นที่ (Zone) ที่แตกต่างกันในการบ่งชี้ถึงความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันไป

7. เสื้อผ้าและลักษณะท่าทาง (Clothes and appearance) ความหมายของสัญลักษณ์ที่แตกต่างเหล่านี้ชัดเจนมาก เช่นความยาวของ “ผม” เมื่อเปรียบเทียบความหมายในยุคสมัยต่างๆกันจะเห็นว่าเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา

8. ลักษณะท่าทางการพูด (Nonverbal aspects of speech) เช่น น้ำหนักของเสียง สำเนียง การเน้น

(Hartley, 1993:153-155)

ส่วนวิธีวิเคราะห์การสร้างความหมายของตัวบทนั้นมีอยู่ 2 ลักษณะด้วยกัน คือ

1. การวิเคราะห์เชิง Diachronic คือ การศึกษาการดำเนินเรื่องหรือการเล่าเรื่อง โดยเน้นไปที่การลำดับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นไปด้วยกันจนสามารถเล่าเรื่องได้ เรียกว่า “Systematic Structure” ซึ่งจะให้ความหมายตัวบทในระดับผิวหน้า (Manifest Meaning) แก่ตัวบท เป็นการอธิบายว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้างในตัวเรื่อง

2. การวิเคราะห์เชิง Synchronic คือการศึกษาตัวบท โดยพิจารณาความสัมพันธ์ที่เกิดจากสัญลักษณ์ต่างๆ ภายในตัวบทนั้นเพื่อศึกษาถึงรูปแบบที่เป็นคู่ตรงกันข้าม (Binary opposition) เช่น ขาว-ดำ, ฉลาด-โง่, สวย-น่าเกลียด เป็นต้น ซึ่งจัดเป็นการค้นหา Paradigmatic Structure ซึ่งจะให้ความหมายแฝงไว้ในระดับลึก (Latent Meaning) แก่ตัวบทว่าตัวบทนั้นเกี่ยวกับอะไร

การถ่ายทอดความหมายจากสัญลักษณ์หนึ่งไปยังสัญลักษณ์อีกตัวหนึ่งนั้น มีอยู่ 2 ลักษณะด้วยกัน คือ

1. การให้ความหมายด้วยวิธีการอุปมาอุปมัย (Metaphor) คือ การถ่ายทอดความหมายโดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์ 2 ตัว ที่มีความคล้ายคลึงกันและถูกนำมาใช้ถ่ายทอดความหมายด้วยวิธีการอุปมาอุปมัย โดยสัญลักษณ์ตัวแรกนั้นจะเป็นตัวที่รู้จักความหมายดีอยู่แล้ว ถูกนำมาเข้ากับสัญลักษณ์อีกตัวที่ยังไม่ค่อยรู้จักความหมายดีเมื่ออาศัยความหมายของสัญลักษณ์ตัวแรกจึงทำให้รู้ความหมายของอีกตัวที่มาเทียบกันไปด้วย

2. การให้ความหมายวิธีการใช้ส่วนหนึ่งแทนความหมายทั้งหมด (Metonymy) คือ วิธีการถ่ายทอดความหมายโดยหยิบเอาส่วนเสี้ยวเล็กๆ ส่วนหนึ่งของสัญลักษณ์ (Part) มาแทนความหมายของส่วนรวมทั้งหมด (Whole) โดยการถ่ายทอดความหมายแบบนี้เกิดขึ้นจากกระบวนการ “การเชื่อมโยงสัมพันธ์” (Association) คือในหัวสมองของผู้รับสารจะต้องมีคู่ของความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยกับส่วนรวมเอาไว้แล้ว

ตรรกะของตลกในหนังสืออารมณ์ขันในสื่อมวลชน ซึ่งรวบรวมมาจากแนวคิดของนักวิชาการในโลกตะวันตกกล่าวว่า ตรรกะของตลก หมายถึง การหาความหมาย หรือความคิด ความหมายที่กล่าวถึงนี้หมายถึง ระบบสัญลักษณ์ต่างๆ อาทิ ดนตรี การแต่งกาย และกิริยาท่าทางที่เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความคิดและอารมณ์ความรู้สึกของบุคคล และของสังคมโดยส่วนรวม ระบบความหมายหรือระบบสัญลักษณ์นี้มีแบบเฉพาะของตนเอง ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นสถาบันประกอบด้วยกฎเกณฑ์ต่างๆ สมาชิกของสังคมจะเข้าใจและสามารถใช้สัญลักษณ์เหล่านี้ก็ต้องผ่านกระบวนการการเรียนรู้ในวัฒนธรรมนั้นๆ โดยทั่วไปแล้วการเรียนรู้แบบแผนของสถาบันทางสังคม เป็นการบ่มเพาะให้สมาชิกประพฤติปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ แต่ในขณะเดียวกันก็ มีสมาชิกที่ซบถ หรือเบี่ยงเบนออกไปนอกกฎเกณฑ์อยู่เสมอๆ ซึ่งทำให้ต้องมีการปรับปรุงแบบแผนอยู่เป็นระยะๆ

ส่วนอารมณ์ขัน หรือ ตลก (Comedy) นั้นเป็นการเล่นกับความหมายที่มีแบบแผนแน่นอนอยู่แล้ว (Institutionalized Meaning) และความหมายใหม่ที่มีลักษณะแหวกกรอบที่วางไว้รูปแบบต่างๆ คือ การทำให้เรื่องที่เสนาะผิดไปจากความหมายโดยทั่วไป เรื่องตลกจึงมักจะเอาเรื่องราวต่างๆ มาล้อเลียนทำให้ความหมายเปลี่ยนไปหรือกลับหน้าเป็นหลังเสีย เพื่อให้เรื่องซึ่งธรรมดาๆ กลายเป็นเรื่องตลกขึ้นมาได้

เมื่อตลก (Comedy) เป็นการเล่นกับความหมาย ดังนั้นการเล่นตลกจึงมีวิธีเล่นอันเป็นลักษณะของการสร้างโดยอาศัยหลัก 5 ประการ คือ การเล่นตลกกับภาษา การเล่นตลกกับสามัญสำนึก การเล่นตลกกับความรู้สึก การเล่นตลกกับเรื่องในชีวิตประจำวัน และการเล่นตลกกับกลไกของชีวิต ละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ก็จำเป็นที่จะต้องใช้ สิ่งเหล่านี้เช่นกัน ในการที่จะทำให้เรื่องราวเบาสมองเกิดขึ้นในเหตุการณ์ต่างๆ ที่ผู้ผลิตสร้างขึ้นมา ซึ่งสิ่งที่ยากที่สุด คือการหยิบเอาสิ่งรอบๆตัวมาล้อเลียน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของครอบครัว เรื่องระหว่างมิตรสหาย เรื่องศิลปวัฒนธรรม หรือแม้กระทั่งเรื่องเศรษฐกิจ การเมืองที่ทุกคนในสังคมมีประสบการณ์ร่วมกันในชีวิตประจำวัน

วิธีการเล่นตลกกับเหตุการณ์นั้นทำได้หลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับว่าผู้ผลิตต้องการเล่นตลกแบบใด เช่น การเล่นตลกแบบจำอวด การล้อเลียนอย่างเบาๆ เพื่อหยอกล้อ หรือเสียดสีต้องการสีรุนแรง ซึ่งจากการสังเกตของผู้ วิจัยพบว่า ละครเบาสมองตามเหตุการณ์ของไทย มักจะมุ่งหมายให้เกิดความขบขันเป็นหลัก วิธีการที่ใช้จึงมักจะเลือกการเลียนแบบที่เรียกว่า Parody หรือการเล่นตลกแบบล้อเลียน เช่น ล้อเลียนบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวของผู้มีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักของคนในสังคม หรือการล้อเลียนภาพตายตัวของบุคคลในสังคม

ละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ ก็ใช้หลักการเดียวกันนี้ในการสร้างอารมณ์ขัน คือการเล่นกับความหมาย ซึ่งในแง่ของการสื่อสารมวลชนลักษณะของภาพตายตัวของตัวละครจึงเปรียบเหมือนรหัสสารเสมือนจริงที่ถูกนำมาประกอบกันเป็นสัญญาณ (Sign) เพื่อทำหน้าที่เป็น อัดตัวตัวสาร (metalingual) ในการสื่อสารที่ถูกนำมาใช้ในการล้อเลียน กระทบทกระเทียบเสียดสีเพื่อให้เกิดอารมณ์ขันในเนื้อหาของรายการ

Gerard Genette ได้กล่าวถึงแนวคิดเรื่อง ทุติยบท (Hypertextuality) ว่า ตัวบทแรกเรียกว่าตัวบทปฐมบท (Hypotext) เกิดการปรับเปลี่ยนหรือผสมผสานด้วยการเลียนแบบทำให้เกิดตัวบทในภายหลังที่เรียกว่า ทุติยบท (Hypertext) ซึ่งความสัมพันธ์ของตัวบทแบบทุติยบท (Hypertextuality) มักจะถูกสังเกตเห็นได้เมื่อเราพบสัญญาณที่เป็นประวัติของตัวบท (Paratextual Sign) (Genette, 1930)

ซึ่ง Aristotle (cited in Genette, 1930) ได้เรียกความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทเดิมกับตัวบทที่เกิดขึ้นภายหลังในบทกวีของเขาว่า การล้อเลียนแบบ Parody เพราะเมื่อนำบทกวี

โบราณมาสร้างใหม่ด้วยการล่อตัวบทเดิมมาทำการแปลงรูปใหม่ จะทำให้เกิดความหมายคู่ตรงข้ามขึ้น นั่นก็คือทำให้เกิดความตลกขบขัน (Comedy)

Gerard Genette (Genette, 1930) ยังได้สรุปถึงการพัฒนาของตัวบทจากตัวบทปฐมบทเป็นทุติยบทว่ามี 2 ลักษณะด้วยกัน คือ การแปลงรูป (transformation) ซึ่งไม่จำเป็นต้องปรากฏว่าได้เกิดจากตัวบทเดิม และการเลียนแบบ (Imitation) ซึ่งจำเป็นต้องมีต้นแบบ (Model) หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของตัวปฐมบทอยู่ด้วย ซึ่งเราสามารถแบ่งประเภทของทุติยบทได้เป็น 4 รูปแบบด้วยกัน โดยการพิจารณาความสัมพันธ์กันใน 4 ลักษณะ คือ

1. การล้อเลียนแบบ Parody คือ การล้อเลียนที่เกิดจากการแปลงรูป (Transformation) ระดับที่ไม่มาก เช่นการแทนที่ด้วยสิ่งอื่น การกลับหน้าเป็นหลังหรือกลับเสียง การเปลี่ยนแปลงเสียง คำ หรือตัวอักษรในประโยค ซึ่งทำหน้าที่เย้ยหยันและล้อเลียน (Satirical “Parodies”) มักใช้ในการล้อเลียนบทประพันธ์ บุคคล เป็นต้น เป็นการบิดเบือนไปจากต้นแบบเน้นอารมณ์ไปทางสนุกสนานขบขัน

2. การล้อเลียนแบบ Travesty คือ การล้อเลียนที่เกิดจากการแปลงรูป (transformation) ในระดับที่มากขึ้นเพราะเนื้อหาเปลี่ยนแปลงทั้งในเรื่องของสไตล์ และแกนหลักของเรื่อง (Theme) ซึ่งทำหน้าที่เย้ยหยันและล้อเลียน (Satirical “Parodies”) เหมือนในแบบแรกเป็นการเลียนแบบในเชิงขบขัน

3. การล้อเลียนแบบ Caricature คือ การล้อเลียนที่เกิดจากการเลียนแบบ (Imitation) จากต้นแบบ (Model) จริงๆ โดยจะเลียนแบบด้วยการใช้ภาพล้อเลียน ทั้งในการเลียนแบบท่าทาง หรือเลียนแบบเสียงของผู้อื่นอย่างตลกขบขัน ซึ่งทำหน้าที่เย้ยหยันเสียดสีและล้อเลียน (Satirical “Parodies”) ซึ่งมักพบใน ภาพล้อเลียน การ์ตูนล้อเลียน เป็นต้น เช่น การ์ตูนล้อเลียนเสียดสีการเมือง

4. การล้อเลียนแบบ Pastiche คือ การล้อเลียนที่เกิดจากการเลียนแบบ (Imitation) จากต้นแบบซึ่งมักจะเป็นการเลียนแบบทางศิลปะและดนตรี (มักปรากฏในทางเทคนิค) แต่ไม่ได้ทำหน้าที่เย้ยหยันเสียดสีหรือล้อเลียนเหมือนสามรูปแบบแรก (Non-Satirical “Pastiche”) แต่ในด้านอารมณ์นั้นก็เน้นไปที่อารมณ์แบบสนุกสนานเช่นเดียวกับ Parody เช่น การแต่งตัวให้เหมือนกับต้นแบบ

จากข้อสันนิษฐานที่ 2 ประกอบกับการพิจารณาตามแบบจำลองของ Jakobson บริบท (Context) ซึ่งจะเป็นตัวที่อิงหรือพึ่งอยู่กับตัวเนื้อหา ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงจากละครเบาสมอง ตามเหตุการณ์ (Situation Comedy) บริบท (Context) นี้จะหมายถึงบทบาทและลักษณะของตัวละครที่เป็นตัวสร้างให้เกิดสถานการณ์หรือบริบทของเหตุการณ์นั้นๆ และช่วยตอบสนองต่อเนื้อหา รายการที่ทำให้เกิดอารมณ์ขันได้ โดยจะเป็นตัวสร้างค ความเข้าใจและความชัดเจนในการสื่อสารแก่ ผู้ที่รับสาร

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น ผู้วิจัยจะ ใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดในข้อสันนิษฐานทั้งหมดเกี่ยวกับ ตัวละคร เพื่อใช้ในการศึกษาและ วิเคราะห์ เรื่อง “การใช้ตัวละครเพื่อการสื่อความหมายในละครเบาสมองตามเหตุการณ์” เรื่อง เป็น ต่อ” โดยจะมุ่งวิเคราะห์ว่า บทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ และเรื่อง “เป็นต่อ” เป็นเช่นไร และทำหน้าที่ในการสื่อความหมาย อย่างไรต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาเรื่อง “การใช้ตัวละครเพื่อการสื่อความหมายในละครเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง “เป็นต่อ”” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทราบถึงบทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ และเรื่อง “เป็นต่อ” เป็นเช่นไร และทำหน้าที่ในการสื่อความหมายในการสร้างอารมณ์ขันอย่างไร ในการวิเคราะห์จึงใช้หน่วยการวิเคราะห์ คือ “ตัวบทของละครเบาสมองตามเหตุการณ์” เรื่อง “เป็นต่อ” ประกอบเข้ากับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) กับบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการคัดเลือกและกำหนดเนื้อหาของละครและลักษณะของตัวละคร

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีการใช้แหล่งข้อมูล วิธีการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูลดังต่อไปนี้

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

1. แหล่งข้อมูลประเภทโสตทัศนวัสดุ

แหล่งข้อมูลประเภทโสตทัศนวัสดุ คือ แผ่นดีวีดี (DVD) บันทึกการออกอากาศของละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ ของบริษัทซีเนริโอ ซึ่งเป็นบริษัทที่สร้างละครโทรทัศน์ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ (Situation Comedy) มากเป็นอันดับหนึ่ง โดยคัดเลือกเรื่องจากละครโทรทัศน์ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ ที่ได้รับความนิยมสูงสุดจำนวน 1 เรื่อง คือ เรื่อง “เป็นต่อ” ซึ่งได้การที่ผู้วิจัยเป็นผู้ทำการบินที่ตนเอง เพื่อนำมาเป็นแหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์และพิจารณารายละเอียดต่างๆ เพื่อนำมา เป็นแหล่งข้อมูลหลักที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 ละครโทรทัศน์ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง “เป็นต่อ” ตั้งแต่ตอนที่ออกอากาศวันที่ 26 กรกฎาคม 2550 จนถึงตอนที่ออกอากาศวันที่ 31 กรกฎาคม 2551 รวมทั้งสิ้น 52 ตอน ได้แก่

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน
143	26 กรกฎาคม 2550	ห้วงฝันบ้างไหม
144	2 สิงหาคม 2550	ลูกใครหว่า
145	9 สิงหาคม 2550	อุปสรรค
146	16 สิงหาคม 2550	เพื่อนรัก
147	23 สิงหาคม 2550	อยู่บ้านเมียดำ ออกมาจ่าจับ
148	30 สิงหาคม 2550	เสียวเว้ย
149	6 กันยายน 2550	รักปลดล็อก
150	13 กันยายน 2550	พ่อแสนงอน
151	20 กันยายน 2550	ง่าย ๆ สบาย ๆ
152	27 กันยายน 2550	บวชชื่อนี้รัก
153	4 ตุลาคม 2550	ทันไม่ทัน ทันไม่ทัน
154	11 ตุลาคม 2550	กิ๊กกิ๊ก
155	18 ตุลาคม 2550	อุดมการณ์
156	25 ตุลาคม 2550	เดอะกิ๊ก

157	1 พฤศจิกายน 2550	พลพล คนโดนก็อป
158	8 พฤศจิกายน 2550	ไม่รักไม่ยอม
159	15 พฤศจิกายน 2550	กล่องปริศนา
160	22 พฤศจิกายน 2550	ไอ้เย
161	29 พฤศจิกายน 2550	จิ้งหะหัวใจ
162	6 ธันวาคม 2550	ทำไมต้องอายุ
163	13 ธันวาคม 2550	ผมพูดอะไรผิดเหวอ
164	20 ธันวาคม 2550	ใครๆ เขาก็ใส่กัน
165	27 ธันวาคม 2550	เหนื่อยมัย สิ่งที่เราทำอยู่
166	17 มกราคม 2551	ทูพีช จัดหัวใจ
167	24 มกราคม 2551	ผมอยากเที่ยวเลาจน์ครับ
168	31 มกราคม 2551	3 หนุ่ม 3 มุม ปะทะ 3 สาว 3 ใจ
169	7 กุมภาพันธ์ 2551	ผู้ชายมันแย่มากขอเป็นทอม
170	14 กุมภาพันธ์ 2551	ความลับไม่มีในโลก

171	21 กุมภาพันธ์ 2551	อ้วนดำ
172	28 กุมภาพันธ์ 2551	บู๊บู๊ เบ่เบ่
173	6 มีนาคม 2551	เพื่อนเขย
174	13 มีนาคม 2551	คิดได้นะ
175	20 มีนาคม 2551	เบื่อกๆ อายากๆ
176	27 มีนาคม 2551	แฉับแมน ทดแทนบุญคุณ
177	3 เมษายน 2551	น้องเมีย เพลียเลยครบพี่น้อง
178	10 เมษายน 2551	ทำไมน้องไม่แต่งงาน
179	17 เมษายน 2551	เด็กมันยั่ว เลยหลวมตัวไป หน่อย
180	24 เมษายน 2551	คาสโนวีต
181	1 พฤษภาคม 2551	มามีวีเทิร์นส์
182	8 พฤษภาคม 2551	แค่ข้าๆ
183	15 พฤษภาคม 2551	อกหักไม่ยกกะต่าย
184	22 พฤษภาคม 2551	ลูกไก่ในกำมือ

185	29 พฤษภาคม 2551	น้องหาย
186	5 มิถุนายน 2551	สิ่งที่ถูก
187	12 มิถุนายน 2551	ชมรมเพื่อนรักเพื่อน
188	19 มิถุนายน 2551	หลับหรือเหลื่อง
189	26 มิถุนายน 2551	ปลาหมอตายเพราะปาก
190	3 กรกฎาคม 2551	แฟนเก่า แฟนใหม่
191	10 กรกฎาคม 2551	ข่าวหน้าหนึ่ง
192	17 กรกฎาคม 2551	รู้เค้าหลอก แต่เต็มใจให้หลอก
193	24 กรกฎาคม 2551	เพื่อชีวิตมันผิดตรงไหน
194	31 กรกฎาคม 2551	โอยาสีมินาไซ

2. แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล (key informants)

ก. กลุ่มบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ในส่วนของ การควบคุมเนื้อหาและลักษณะของตัวละคร โดยผู้วิจัยพิจารณาเลือก ที่มาจากบริษัท ซีเนริโอ ทั้งผู้กำกับ การแสดง และผู้เขียนบท เนื่องจากเป็นผู้กำหนดเรื่องราว เหตุการณ์ บทสนทนา พฤติกรรม และลักษณะของตัวละครจากละคร เรื่อง "เป็นต่อ" ดังนี้

1. คุณจิระศักดิ์ ไช้จิว ผู้กำกับการแสดง ละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง “เป็นต่อ”
2. คุณตวิษ แสนโกศิก ผู้เขียนบทโทรทัศน์ละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง “เป็นต่อ”
3. คุณอรรถพล ปานดี ผู้เขียนบทโทรทัศน์ละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง “เป็นต่อ”
4. คุณยศกุล มุลสาร ผู้เขียนบทโทรทัศน์ละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง “เป็นต่อ”

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทวีดิทัศน์

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแผ่นดีวีดีดอลเนกประสงค์ (DVD) บันทึกการออกอากาศของละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ของไทยบันทึกการออกอากาศของละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ ของบริษัทซีเนริโอ จำนวน 1 เรื่อง คือ เรื่อง “เป็นต่อ” ซึ่งได้จากการที่ผู้วิจัยเป็นผู้ทำการบันทึกเทป รายการตอนที่ออกอากาศ เอง เพื่อนำมาเป็นแหล่งข้อมูลหลักที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและใช้ในการวิเคราะห์และพิจารณารายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับละคร ตัวละคร และนักแสดง เพื่อนำมาเป็นแหล่งข้อมูลหลักที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทบุคคล (key informants)

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยใช้แบบสัมภาษณ์คำถามปลายเปิด (Open-Ended Question) โดยผู้ให้ข้อมูลเป็นแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งได้แก่ ผู้กำกับการแสดงและผู้เขียนบทโทรทัศน์ ละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ (Situation Comedy) เรื่อง “เป็นต่อ” โดยทำการเก็บข้อมูลด้วยการบันทึกเสียง และใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้การเก็บข้อมูลเป็นไปอย่างครบถ้วน สมบูรณ์และรอบด้าน และจดบันทึกประเด็นคำตอบที่สำคัญๆ ของผู้ให้สัมภาษณ์ไว้เพื่อใช้สรุปประเด็น รวมทั้งใช้ในการถาม เน้นถึงจุดที่สำคัญของประเด็น แล้วตรวจสอบความน่าเชื่อถือ และความครบถ้วนของข้อมูล โดยประเด็นดังกล่าวได้มาจากปัญหาคำถามวิจัยที่ต้องการทราบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากตัวบทของละครเบาสมอง ตามเหตุการณ์ เรื่อง “เป็นต่อ” ที่ได้จากการถอดเทปเป็นข้อมูลหลัก ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการ สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องในด้านการกำหนดเนื้อหาและคัดเลือกตัวละคร โดยนำมาพิจารณา ร่วมกันเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ ซึ่งมีหน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและระดับการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis)

1. ตัวบทของละครเบาสมองตามเหตุการณ์ของไทย เรื่อง เป็นต่อ โดยเลือก วิเคราะห์เฉพาะหัวข้อต่อไปนี้

- 1.1 บทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ และเรื่อง “เป็นต่อ”
- 1.2 บทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ และเรื่อง “เป็นต่อ” ในการทำหน้าที่ในการสื่อ ความหมาย

ระดับการวิเคราะห์ข้อมูล (Level of Analysis)

1. ระดับของบทบาทและลักษณะของตัวละคร ได้แก่

- 1.1 ลักษณะรูปร่าง หน้าตาของตัวแสดง
 - 1.2 ลักษณะเครื่องแต่งกายของตัวแสดง
 - 1.3 ลักษณะของสถานการณ์ที่ปรากฏ
 - 1.4 ลักษณะกิริยาท่าทางที่แสดงออกต่อสถานการณ์ต่างๆ ของตัวละคร
- ทั้งสี่หน้า ท่าทาง น้ำเสียง

เนื่องจากงานวิจัยเรื่อง“การใช้ตัวละครเพื่อการสื่อความหมายในละครเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง เป็นต่อ ” ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากแผ่นบันทึกวีดีทัศน์ที่การออกอากาศของละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์เป็นเครื่องมือหลัก ประกอบกับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และจะนำเสนอข้อมูลเชิง อรรถอธิบาย (Descriptive) ซึ่งการที่จะได้ข้อสรุปที่น่าเชื่อถือของข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์นั้น จำเป็นต้องใช้หลักการโต้แย้งแสดงผลเพื่อนำไปสู่ การสรุปข้อมูลที่ถูกต้อง (Claim or Conclusion) ตามหลัก The Uses of Argument ของ Toulmin (1964) ดังนี้

สตีเฟน ทูลมิน (Stephen Toulmin) นักตรรกศาสตร์ชาวอังกฤษได้ชี้ให้เห็นว่า โครงสร้างของการแถลงเหตุผลอาจประกอบด้วยส่วนต่างๆ ที่สำคัญ ๖ ส่วนด้วยกัน คือ ข้อมูล (data) ข้อสรุป (Claim) ข้อแสดงเหตุผล (Warrant) ข้อสนับสนุน (ของข้อแสดงเหตุผล) (Backing) ข้อยกเว้น (rebuttal) ข้อแม้ (Qualifier)

โดยในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดให้ข้อมูล (Data) คือ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่พบในละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องเป็นต่อ

ข้อสรุป (Claim) คือ ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ข้อแสดงเหตุผล (Warrant) คือ การนำทฤษฎีและบทสัมภาษณ์ของผู้ผลิตเข้ามาช่วยอธิบายบทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏและการทำหน้าที่ในเนื้อหาสาร ทั้งการเป็นตัวสาร (message) ในเนื้อหารายการทำหน้าที่เป็นสุนทรียะ (Poetic) การเป็นรหัส (Codes) ในเนื้อหารายการซึ่งทำหน้าที่เป็นอรรถภาษา (Metalingual) ในการสื่อความหมายเพื่อให้เกิดอารมณ์ (อารมณ์ขัน) แก่ผู้ชม ในการสื่อความหมาย และการเป็นบริบท (Context) ในเนื้อหา รายการทำหน้าที่เป็นตัวอ้างอิง (Referential) ในการสื่อความหมาย

การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลการวิจัยผู้วิจัยทำการแยกออกเป็นบทๆดังต่อไปนี้

บทที่ 1

บทนำ เสนอถึงที่มาและความสำคัญของปัญหา ปัญหาที่วิจัย วัตถุประสงค์ ข้อสันนิษฐาน ขอบเขตการศึกษา นิยามศัพท์ และผลที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2

นำเสนอแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3

นำเสนอระเบียบวิธีวิจัย โดยกล่าวถึงแหล่งข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 บทที่ 5 และบทที่ 6

นำเสนอผลการวิจัย

บทที่ 7

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

บทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ประเภทเบา สมองตามเหตุการณ์ และเรื่อง “เป็นต่อ”

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาบทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในละคร
โทรทัศน์ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ และเรื่อง “เป็นต่อ” ซึ่งออกอากาศตั้งแต่วันที่ 26
กรกฎาคม 2550 จนถึงตอนที่ออกอากาศวันที่ 31 กรกฎาคม 2551 รวมทั้งสิ้น 52 ตอน โดย
ทำการศึกษาตัวละครหลัก พบตัวละครหลัก จำนวน 9 ตัวละคร ได้แก่ เป็นต่อ, พอใจ, ทิพย์, พี่ก๊อบ,
พี่ยม, พี่อู๊ด, วอก, พี่หมอนและเจมินต์ ซึ่งปรากฏผลของการศึกษาวิจัยดังนี้

4.1 เป็นต่อ เหยี่ยวทอง (เป็นต่อ)

ภาพที่ 4.1.1 ชาคริต แยมนาม

รับบทโดย ชาคริต แยมนาม (ดังภาพที่ 4.1.1 ชาคริต แยมนาม)

บทบาทของตัวละคร

เป็นต่อเป็นผู้ชายโสด อายุ 31 ปี (ในตอนที่น่ามาศึกษา) ซึ่งอยู่ในช่วงที่กำลัง
แสวงหาคู่ แล ะกำลังรุ่งเรืองในอาชีพการงาน สุวนะค่อนข้างดี อาศัยอยู่กับน้องสาว 2 คน ใน
คอนโดใจกลางเมืองของกรุงเทพฯ เนื่องจากพ่อแม่แยกทางกันจึงต้องดูแลน้องสาวโดยปริยาย แม่

อยู่อเมริกา ส่วนพ่ออยู่เชียงใหม่ เป็นต่อทำอาชีพเป็นพนักงานฝ่ายขายโฆษณาของบริษัทหนังสือ Bangkok Life (BKL) เป็นคนที่มีความรับผิดชอบในเรื่องงานดี เป็นผู้ขายที่เพอร์เฟค ทั้งรูปร่างหน้าตา หน้าทีการงาน ความคิด สุภาพ ชอบวางแผน ใช้เหตุผลในการดำรงชีวิต มีอารมณ์ขัน ใจอ่อน มักจะเป็นคนที่คอยแก้ปัญหาให้คนรอบข้าง และเนื่องจากเป็นคนที่กำลังอยู่ในช่วงที่กำลังแสวงหาคู่จึงยังไม่ยึดติดกับผู้หญิงคนไหนเพราะยังหาคนที่ใช่ไม่พบ นิสัยเป็นคนเจ้าชู้แบบเพลย์บอย คาสโนว่าจึงมักจะถูกเรียกว่า “คาสโนว่า” และในฐานะพี่ชายก็เป็นพี่ชายที่ค่อนข้างห่วงน้องสาว นอกจากนี้มักจะถูกเรียกว่า “ตาหน้าวัว” เป็นประจำเนื่องจากลักษณะของทรงผมที่หยักศก เวลาตัดสั้นแล้วดูเหมือนลูกวัวเพิ่งคลอด และด้วยรูปร่างหน้าตาที่หล่อเหลา จึงมักจะถูกเจ้านายอย่างพี่หมอนและเจ้มีนดี้ (เจ้าของร้านบางบาร์) แทะโลมอยู่เสมอๆ

ลักษณะรูปร่าง หน้าตาของตัวแสดง

เป็นผู้ชายหน้าตาดี ผิวค่อนข้างขาว ผมสั้น หยักศก ไม่ทำสีผม คิ้วเข้ม จมูกโด่ง อายุประมาณ 30 ต้นๆ รูปร่างผอมสูง สูงประมาณ 178 เซนติเมตร และเป็นพระเอกที่ค่อนข้างได้รับความนิยม ในการคัดเลือกตัวแสดงคัดเลือกจากพระเอกในค่าย Exact ที่มีภาพลักษณ์ที่มีความสอดคล้องกับตัวละคร (จิระศักดิ์ ไช้จิว , **สัมภาษณ์**, 11 กันยายน 2551) ซึ่งช่วยทำให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจลักษณะของตัวละครได้ง่ายขึ้นในเรื่องของความเป็นผู้ชายเจ้าชู้ เพลย์บอย (ดังภาพที่ 4.1.2 ซาคริต แยมนาม)

ภาพที่ 4.1.2 ซาคริต แยมนาม

ลักษณะเครื่องแต่งกายของตัวแสดง

เนื่องจากเป็นต่อจะเป็นผู้ชายที่ค่อนข้างรู้จักกาลเทศะจึงเป็นคนที่แต่งตัวค่อนข้างดีสะอาดสะอ้านอยู่เสมอ ในขณะที่เป็นที่ทำงานจะแต่งกายสุภาพใส่เสื้อเชิ้ตไม่มีลายหรือลายทาง อาจจะมีแขนเสื้อเล็กน้อยเพื่อความทะมัดทะแมง ผูกเนคไท ใส่เสื้อในกางเกง (เสมอ) ใส่กางเกงสแลค รองเท้าหนัง สีของเสื้อผ้านี้จะเข้ากันได้ดี แต่เวลาเลิกงานก็จะแต่งตัวสบายๆ เช่น ถ้าไปเที่ยวบางบาร์หลังเลิกงานก็จะเอาเนคไทออก หรือเอาเสื้อออกนอกกางเกง หรือใส่เสื้อโปโล เสื้อยืด กางเกงยีนส์เหมาะสมตามโอกาส ดังตัวอย่างภาพซึ่งปรากฏในตอนการศึกษาต่อไปนี้ (ดังภาพที่ 4.1.3 ถึงภาพที่ 4.1.7)

ภาพที่ 4.1.3 การแต่งกายของตัวละครเป็นต่อ ตอนที่ 1 ห่วงฉันทันใหม่

ภาพที่ 4.1.4 การแต่งกายของตัวละครเป็นต่อ ตอนที่ 2 ลูกใครหว่า

ภาพที่ 4.1.5 การแต่งกายของตัวละครเป็นต่อ ตอนที่ 39 มามีรีเทิร์นส์

ภาพที่ 4.1.6 การแต่งกายของตัวละครเป็นต่อ ตอนที่ 40 แคซ่า

ภาพที่ 4.1.7 การแต่งกายของตัวละครเป็นต่อ ตอนที่ 47 ปลาหมอตายเพราะปาก

ลักษณะกิริยาท่าทางที่แสดงออกต่อสถานการณ์ต่างๆ ของตัวละครทั้งสี่ หน้าท่าทาง น้ำเสียง

ถ้าในสถานการณ์ด้านความรัก ถ้าหากเจอผู้หญิงสวยถูกใจมักจะเข้าไปจีบแบบมี
มาดและใช้กลยุทธ์ต่างๆนาๆและมักจะประสบความสำเร็จ หรือถ้าในสถานการณ์ที่เพื่อนๆ กำลัง
สนใจผู้หญิงคนเดียวกัน เป็นต่อจะจีบผู้หญิงคนนั้นได้ก่อนที่เพื่อนๆจะรู้ตัว บางครั้งก็เป็นฝ่ายถูก
รุกเพราะเป็นที่หมายตาของสาว ๆ มากกว่าเพื่อนๆในกลุ่มเดียวกัน มักจะถูกพี่หมอนและเจ้มีนตี
แทะโลมทุกครั้งที่พบกัน นอกจากรุ่นพี่เพื่อนๆมักจะให้ช่วยจีบผู้หญิงให้เสมอ เป็นคนกะล่อนพลิก
แพลงเก่งเอาตัวรอดได้ ไม่ค่อยถูกต้อนจนมุมง่ายๆ แม้จะอยู่ในสถานการณ์คับขัน

สถานการณ์ที่บ้านซึ่งอยู่กับน้องสาวมักจะเป็นคนที่ผิวดินและห่วงไปเที่ยว
กลางคืนกับเพื่อนๆ และลืมนัดน้องสาวอยู่บ่อยๆ และมักจะถูกบ่น นึกว่าในเรื่องของความกะล่อน
และเจ้าชู้เหมือนเป็นลูก แต่เวลาที่น้องสาวมีปัญหา ก็มักช่วยแก้ไขให้เหมือนเป็นทั้งพี่ชายและพ่อที่
สามารถให้ความรักความอบอุ่นแก่น้องสาวได้(เนื่องจากเป็นครอบครัวที่แตกแยกพ่อแม่เลิกกัน) ใน
ความเป็นพี่ชายเป็นพี่ชายที่ค่อนข้างห่วงน้องสาวถ้า มีใครมาจีบน้องสาวจะค่อนข้างกันทำ
โดยเฉพาะเพื่อนที่รู้จักกันมาก่อนแล้วรู้ว่าเป็นคนอย่างไรจะยิ่งกันทำใหญ่ เช่น ถ้าเป็นวอก ซึ่งเป็น
คนที่ห่วงน้องสาวเหมือนกัน ก็จะทำเป็นจะโทรหาน้องสาววอกบ้างวอกเพื่อแค้นวอกก็จะหยุด

สถานการณ์เกี่ยวกับที่ทำงาน ก็มักจะเป็นคน ที่มีความรับผิดชอบสูง และมักจะไม่ได้
โดนตำหนิ หากออกนอกกลุ่มนอกทางเล็กๆน้อยๆ เช่น โทรศัพท์ในเวลางานหาสาว ๆ ก็จะไม่เคยถูกจับ
ได้ ในขณะที่คนอื่นโดนเจ้านายลงโทษเรื่องที่ตนเองบางก็มีส่วนก็มักจะหลุดรอดได้ทุกครั้ง เพราะมี
พี่หมอนให้ท้ายและมักจะละเว้นโทษให้ ซึ่งไม่บ่อยนักที่เป็นต่อจะทำผิดพลาดในเรื่องงาน

ในสถานการณ์ที่คนรอบข้างกำลังมีปัญหา มักจะเป็นคนที่ช่วยคลี่คลายปัญหาให้
เสมอ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องงาน ครอบครัว ความรัก

การแสดงออกทางสีหน้า โดยปกติตัวละครเป็นต่อจะมีการแสดงออกทางสีหน้าที่
ไม่เกินจริงนักเป็นตัวละครที่ส่วนใหญ่จะมีสีหน้ายิ้มแย้ม แต่เนื่องจากเป็นคนชอบวางแผนเวลามี
แผนการอะไรจะมีการทำสีหน้าแบบคนเจ้าเล่ห์ (อาจจะคิดแผนร้ายในบางครั้ง) หรือเวลาถูกจับได้
ว่าทำความผิดหรือเรื่องไม่ดีสีหน้าก็จะสลดลง แต่เวลาโมโหการแสดงออกของสีหน้าก็ชัดเจน ดัง
ตัวอย่าง(ดังภาพที่ 4.1.8 ถึงภาพที่ 4.1.11)

ภาพที่ 4.1.8 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครเป็นต่อ “สีหน้าเจ้าเล่ห์” (ตอนง่ายๆ สบายๆ)

ภาพที่ 4.1.9 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครเป็นต่อ “สีหน้ายิ้มแย้ม” (ตอนเหนื่อยไหมสิ่งที่เธอทำอยู่)

ภาพที่ 4.1.10 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครเป็นต่อ “สีหน้าสลด” (ตอนเหนื่อยไหมสิ่งที่เธอทำอยู่)

ภาพที่ 4.1.11 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครเป็นต่อ “สีหน้าโมโห” (ตอนห้วงฉันบ้างไหม)

น้ำเสียง ตัวละครเป็นต่อปกติเป็นผู้ชายที่มีน้ำเสียงค่อนข้างทุ้ม ไพเราะ ไม่กระซอก
โศกฮาก พุดจาดี หยอคำหวานกับสาว ๆ เก่ง

4.2 พอใจ เจริญทอง (พอใจ)

ภาพที่ 4.2.1 พิมพ์มาดา บริรักษ์ศุภกรณ์

รับบทโดย พิมพ์มาดา บริรักษ์ศุภกรณ์ (ภาพที่ 4.2.1 พิมพ์มาดา บริรักษ์ศุภกรณ์)

บทบาทของตัวละคร

พอใจ เป็นผู้หญิงสาวสวยอายุประมาณ 24 ปี (ในตอนທີ່ศึกษา) เป็นคนทันสมัย ชอบแฟชั่นเนื่องจากอยู่ในสังคมเมือง (กรุงเทพฯ บ้านอยู่ใจกลางเมืองแถวสุขุมวิท) เป็นน้องสาวของเป็นต่อ เป็นนักศึกษาจบใหม่ที่อยู่ในช่วงการเริ่มต้นของการทำงาน ปัจจุบันทำงานฝ่ายประชาสัมพันธ์ให้กับโรงแรมแห่งหนึ่ง มีบุคลิก ลักษณะนิสัยร่าเริง อธิบายได้ดี มีความเป็นเด็กรุ่นใหม่สูง สนใจอะไรเป็นพักๆ คิดว่าตัวเองโตแล้วแต่ข้างในยังคิดอะไรเป็นเด็กตลอด แต่ก็มีความเป็นแม่บ้านแม่เรือนเนื่องจากเกิดมาในครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์พ่อและแม่แยกทางกันจึงเป็นเด็กที่ค่อนข้างขาดในเรื่องความอบอุ่นจากพ่อและแม่ เป็นต่อและพอใจจึงเป็นครอบครัวซึ่งกัน และกัน พอใจจึงต้องคอยดูแลเป็นต่อในเรื่องของอาหารการกิน พอใจเป็นผู้หญิงที่ขี้อ่อนโดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเป็นต่อ (มักจะโดนล้อว่าหัวเหม่ง หรือเรียกว่าไอ้เหม่ง อยู่เสมอ) สำหรับเป็นต่อพอใจมักจะวางอำนาจเหนือเป็นต่อทำตัวเสมือนเป็นแม่ของเป็นต่อ คอยจ้ำจี้จ้ำไช ขี้นั่น ทั้งเรื่องเจ้าชู้และการเที่ยวเตร่ เป็นพ่อพวงมาลัยลอยไปลอยมา แต่ในเวลาที่มีปัญหาที่มักจะให้เป็นต่อช่วยเหลือ เพราะจริงๆ แล้วเป็นต่อก็เป็นเสมือนพ่อที่พอใจมี

ลักษณะรูปร่าง หน้าตาของตัวแสดง

เป็นผู้หญิงสาวที่มีรูปร่างหน้าตาดี ผิวขาว แต่งหน้าอ่อนๆ ผอม วาดทำสี หน้าผากค่อนข้างกว้างเลยต้องเอาผมหน้าม้ามาปิดไว้ หุ่นค่อนข้างผอม สูงประมาณ 162 เซนติเมตร (ดังภาพที่ 4.2.2)

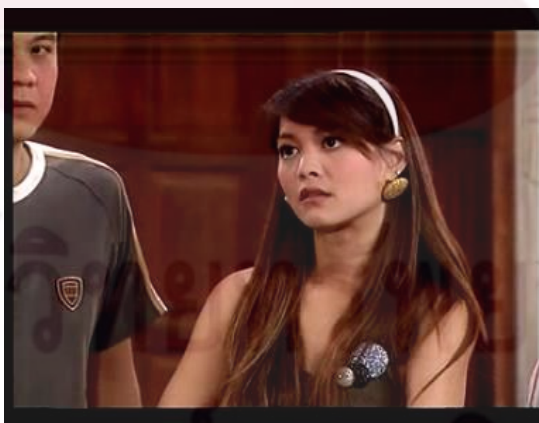
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 4.2.2 พิมพ์มาดา บริรักษ์ศุภกรณ์

ลักษณะเครื่องแต่งกายของตัวแสดง

มักจะแต่งตัวตามความนิยมของยุคสมัย (ตามแฟชั่นในขณะที่ยังออกอากาศ) สีสดใส ส่วนใหญ่มักจะใส่เสื้อแขนกุดเวลาอยู่บ้าน เวลาออกนอกบ้านก็จะแต่งตัวเหมาะสมตามโอกาส เช่นชุดกระโปรงสั้นกับรองเท้าส้นสูง ถือกะเป๋าหนัง ใส่เครื่องประดับ ดังตัวอย่างภาพซึ่งปรากฏในตอนการศึกษาดังต่อไปนี้ (ดังภาพที่4.2.3 ถึงภาพที่4.2.8)

ภาพที่4.2.3 การแต่งกายของตัวละครพอใจ ตอนที่ 1 ห่วงฉันทน์บ้างไหม

ภาพที่ 4.2.4 การแต่งกายของตัวละครพอใจตอนที่ 2 ลูกใครหว่า

ภาพที่ 4.2.5 การแต่งกายของตัวละครพอใจ ตอนที่ 6 เสี่ยวเว่ย

ภาพที่ 4.2.6 การแต่งกายของตัวละครพอใจ ตอนที่ 21 ผมพุดอะไรผิดเหวอ

ภาพที่ 4.2.7 การแต่งกายของตัวละครพอใจ ตอนที่ 39 ม่ามีรี เทิร์นส์

ภาพที่ 4.2.8 การแต่งกายของตัวละครพอใจ ตอนที่ 44 สิ่งที่ถูก

**ลักษณะกิริยาท่าทางที่แสดงออกต่อสถานการณ์ต่างๆ ของตัวละครทั้งสี่
หน้าท่าทาง น้ำเสียง**

ในสถานการณ์ปกติมักจะเป็นคนยิ้มง่าย หัวเราะง่าย สนุกสนาน ยังคงมีความเป็นเด็กและขี้เล่น มักจะชอบทำท่าเลียนแบบน้องทรายคุณแม่ขอร้องและอ้างเช็ดยิ้ม (Hypertext) แต่ถ้าหากไม่พอใจก็จะแสดงอารมณ์ออกมาอย่างเห็นได้ชัดทั้งสีหน้าแววตา ท่าทาง และมักจะสะเทือนใจและร้องไห้ได้ง่ายในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว

การแสดงออกต่อสถานการณ์ต่างๆ ในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวพอใจ จะค่อนข้างสะเทือนใจได้ง่าย เนื่องจากเป็นเด็กที่ขาดความอบอุ่นจากพ่อแม่ เช่น ตอน “ห่ามีรี

เทิร์น” ที่แม่มาบอกว่าจะกลับมาอยู่ด้วยก็ดีใจ แต่พอแม่จะไปก็ไม่ยอมง่ายๆ ร้องไห้ร้องไห้ทะเลาะกับเป็นต่อว่าเป็นต่อไม่รักแม่จะปล่อยให้แม่ทิ้งไป แต่ถ้าเป็นสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพี่น้องเช่นเรื่องขอพี่ชายพอใจจะทำตัวเหมือนเป็นแม่ของเป็นต่อ เป็นคนคอยควบคุมพี่ชายคอยบ่นว่าตลอดเวลา

การแสดงออกทางสีหน้าค่อนข้างชัดเจน เช่น โมโห งอน หรือเสียใจแต่ส่วนใหญ่จะเป็นคนอารมณ์ดีและมีสีหน้าที่ยิ้มแย้มมากกว่า ดังตัวอย่าง(ดังภาพที่ 4.2.9 ถึง ภาพที่ 4.2.12)

ภาพที่ 4.2.9 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพอใจ “สีหน้ายิ้มแย้ม” (ตอนทันไม่ทัน)

ภาพที่ 4.2.10 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพอใจ “สีหน้าเสียใจ” (ตอนทันไม่ทัน)

ภาพที่ 4.2.11 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพอใจ “สีหน้าอน” (ตอนผมพูดอะไรผิดหรือ)

ภาพที่ 4.2.12 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพอใจ “สีหน้าโกรธ โมโห” (ตอนเปื้อนๆ อยากรๆ)

น้ำเสียง ในเวลาปกติพอใจจะเสียงค่อนข้างเล็กไพเราะ แ ต่ถ้าเวลาโมโหก็จะเสียง
สูงและดั่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.3 ทิพย์ วงศ์ศร (ทิพย์)

ภาพที่ 4.3.1 มิธัญญา ผ่องผดพันท์

รับบทโดย มิธัญญา ผ่องผดพันท์(ภาพที่ 4.3.1 มิธัญญา ผ่องผดพันท์)

ลักษณะของตัวละคร

ทิพย์เป็นแฟนเก่าของเป็นต่อ อายุประมาณ 29 ปี (ในตอนที่ศึกษา) ทำงานเป็นพนักงานฝ่ายการตลาดของบริษัทแห่งหนึ่ง สนุกกับพอใจมากเป็นเสมือนพี่สาวและแม่ของพอใจ คอยให้คำปรึกษาอยู่เสมอมักมาวนเวียนอยู่ที่คอนโดของเป็นต่อคอยดูแลทั้งพอใจและเป็นต่อ (เพราะยังติดความสัมพันธ์ที่เคยเป็นแฟนมาก่อน) ลึกลับ แล้วยังอยากกลับมาคืนดีกับเป็นต่อ แต่ก็เป็นได้แค่เพื่อนที่สนิทรู้ใจเท่านั้น เพราะปัจจุบันมีแฟนใหม่แล้วคือคุณหมอลิน ทิพย์เป็นผู้หญิงที่ค่อนข้างเรียบร้อย ธรรมชาติเวลาเห็นใครทำอะไรไม่ดีไม่งามก็มักจะนำคำพระมาคอยเตือน คอยสอนจนถูกคนอื่นเรียกว่า “ซี” อยู่เสมอและมีมัธยัสถ์ที่ซื่อสัตย์ขึ้นมาตามจีบ แต่ในบางครั้งก็ต่อล้อต่อเถียง โดยเฉพาะกับเจมีนส์มักจะเป็นไม่เบื่อไม่เมากันตลอดเพราะเจอกันที่ไรก็ต้องลับฝีปากกันทุกครั้ง และเนื่องจากยังไม่ได้แต่งงานบางครั้งก็ตามคนไม่ค่อยทันเลยมักจะถูกเรียกว่า “ปู่”

ลักษณะรูปร่าง หน้าตาของตัวแสดง

เป็นผู้หญิงหน้าไทยๆ ผิวขาว หน้าตาดี ตาโต คิ้วเข้ม แต่งหน้าเล็กน้อย ผมดำยาว ตรงมักทำผมเรียบบร้อยในบางครั้งก็การมีตัดผมแบบลอนใหญ่บ้าง เป็นผู้หญิงหุ่นดีไม่อวบและไม่ผอมจนเกินไปสูงประมาณ 165 เซนติเมตร (ดังภาพที่ 4.3.2)

ภาพที่ 4.3.2 มยุริญ ผ่องผุดพันธ์

ลักษณะเครื่องแต่งกายของตัวแสดง

ทิพย์เป็นคนแต่งตัวดี เรียบร้อย ถูกกาลเทศะมักจะใส่ชุดกระโปรง กับริองเท้าสั้น สูง แต่ก็แต่งตามแฟชั่นไม่เซย มีสีสันทันบ้างแต่ก็ไม่จัดจนเกินไป บางครั้งก็ใส่เสื้อแขนกุดกับกางเกงขาสั้น ส่วนแต่ก็ไม่แต่งตัวไปจนเกินงาม ดังตัวอย่างภาพซึ่งปรากฏในตอนที่ดี กษาดังต่อไปนี้ (ดังภาพภาพที่ 4.3.3 ถึงภาพที่ 4.3.10)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 4.3.3 การแต่งกายของตัวละครทิพย์ ตอนที่ 4 เพื่อนรัก

ภาพที่ 4.3.4 การแต่งกายของตัวละครทิพย์ ตอนที่ 5 อยู่บ้านเมียดำ ออกมาจ่าจับ

ภาพที่ 4.3.5 การแต่งกายของตัวละครทิพย์ ตอนที่ 11 หันไม่หัน หันไม่หัน

ภาพที่ 4.3.6 การแต่งกายของตัวละครทิพย์ ตอนที่ 12 กักก๊ก

ภาพที่ 4.3.7 การแต่งกายของตัวละครทิพย์ ตอนที่ 14 เดอะก๊ก

ภาพที่ 4.3.8 การแต่งกายของตัวละครทิพย์ ตอนที่ 15 พลพล คนโดนก๊อปปี้

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 4.3.9 การแต่งกายของตัวละครทิพย์ ตอนที่ 19 จังหวะหัวใจ

ภาพที่ 4.3.10 การแต่งกายของตัวละครทิพย์ ตอนที่ 45 ชมรมเพื่อนรักเพื่อน

**ลักษณะกิริยาท่าทางที่แสดงออกต่อสถานการณ์ต่างๆ ของตัวละครทั้งสี่
หน้าท่าทาง น้ำเสียง**

ส่วนใหญ่ในสถานการณ์ต่างๆ ทิพย์มักจะ เป็นคนที่คอยรับฟังและให้คำปรึกษา โดยมักจะใช้คำพระหรือข้อธรรมะมาคอยเตือน คอยสอน โดยเฉพาะเวลาที่เห็นใครทำอะไรไม่ดี ไม่เหมาะสม จะคอยๆ พูดอธิบายให้เข้าใจ ยกเว้นเวลาที่ต้องทะเลาะกับเจมีน็ดจะไม่ยอมอ่อนข้อให้

ในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของความรักจะไม่ค่อยแสดงออกโจ่งแจ้ง จะ เรียบร้อย ไม่ค่อยกล้าพูดหรือตัดสินใจ ลึกลับ ยังรักเป็นต่ออยู่แต่เนื่องจากได้เริ่มต้นใหม่เป็นแฟนกับ

หมอลิ้นแล้วแต่ก็มีความสับสนอยู่ในบางครั้งว่าควรวางตัวอย่างไร (ดูได้จาก DVD ตอน “ก๊กก๊ก” และ ตอน “แฟนเก่าแฟนใหม่”) ส่วนพินุญเย็น (มัคธายก) ที่มาตามจีบแต่ทิพย์ไม่ได้ชอบด้วยทิพย์ก็ไม่ปฏิเสธแบบรุนแรงค่อยๆอธิบายเพราะกลัวพินุญเย็นเสียใจ แต่ส่วนใหญ่พยายามเลี่ยงมากกว่า เพราะอธิบายยังไงพินุญเย็นก็ยังไม่เลิกตามจีบสักที

การแสดงสีหน้าและท่าทาง คำพูด ก็จะเป็นคนที่มีกริยามารยาทดี เรียบร้อยเป็นคนยิ้มง่าย อารมณ์ดี แต่เวลาที่ไม่พอใจก็จะใช้สายตามองค้อนบ้าง ดังตัวอย่าง(ดังภาพที่ 4.3.55 ถึงภาพที่ 4.3.29)

ภาพที่ 4.3.11 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครทิพย์“สีหน้ายิ้มแย้ม” (ตอนอุปสรรค)

ภาพที่ 4.3.12 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครทิพย์“สีหน้าเสียใจ” (ตอนก๊กก๊ก)

ศูนย์วิจัยทฤษฎีการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 4.3.13 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครทิพย์ “ไม่พอใจ” (ตอนลูกไครหว่า)

ภาพที่ 4.3.14 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครทิพย์ “ดู ปราม (พีก็อบ)” (ตอน ผู้ชายมันแยแม่ขอเป็นทอม)

น้ำเสียง ปกติทิพย์จะพูดด้วยน้ำเสียงที่นุ่มๆ ค่อยๆพูดค่อยๆสอน ไม่ต่อว่าเสียงดัง ไม่กระโชกโฮกฮาก หัวเราะหรือขำก็จะเบาๆ ไม่เสียงดัง ยกเว้นเวลาที่ทะเลาะกับเจ้มีนตีที่จะต่อล้อต่อเถียงเสียงดัง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.4 บุญกอบ ช้างพลาย (พื้ก๊อบ)

ภาพที่ 4.4.1 ริงร่า มกจ๊ก

รับบทโดย ริงร่า มกจ๊ก(ภาพที่ 4.4.1 ริงร่า มกจ๊ก)

ลักษณะของตัวละคร

พื้ก๊อบเป็นกะเทยไทยใจกล้า อายุประมาณ 34 ปี มีอาชีพเป็นแม่บ้าน (คนใช้) ให้คอนโดของเป็นต่อ มีนิสัยรักสนุก ช่างพูดช่างคุยตามประสากะเทยบางครั้งก็พูดมากเกินไป ชอบสอดรู้สอดเห็นเรื่องของชาวบ้าน ชอบชู้งานแต่อยากได้เงินเดือนเพิ่ม มีนิสัยตะกละ ชิ้งก ชอบแซวและจีบผู้ชายหล่อๆ(เจ้าชู้แบบกะเทย) แต่ไม่เคยประสบความสำเร็จเพราะเจอแต่พวกเดียวกันหรือไม่ก็เจอผู้ชายที่เกลียดกะเทย มีความรักฝังใจอยู่กับพี่มคอยแหะโลมพี่มทุกครั้งที่มีโอกาส ถึงแม้จะถูกตีมาแล้วไม่รู้กี่ครั้งก็ไม่เคยเข็ด สนุกกับทิพย์พอใจจนเหมือน เป็นคนในครอบครัวมากกว่าแม่บ้าน นอกจากนี้ยังเป็นคู่กัดกับไหลพนักงานร้านมินิมาร์ทของคอนโดได้ไม่เว้นแต่ละวัน ทั้งใช้ฝีปากและใช้กำลังจนต้องให้ทิพย์และพอใจคอยห้ามอยู่เสมอ

ลักษณะรูปร่าง หน้าตาของตัวแสดง

เป็นกะเทยที่เป็นผู้ชายยังไม่ได้แปลงเพศ ผิวขาวเหลือง รูปร่างอ้วน ลงพุง สูงประมาณ 168 เซนติเมตร หน้าตากลม ตาโต ก้นคิ้ว ไร้มวยาวประมาณต้นคอ ทำสี ดัดหยิกบ้าง มัดแกะบ้าง แต่งหน้าเล็กน้อย นักแสดงเป็นคนที่มีความลักษณะนิสัยเกี่ยวกับการเป็นกะเทยอยู่แล้ว สาเหตุที่ผู้กำกับเลือกให้คนใช้ต้องเป็นกะเทยเพราะจะได้รู้ทั้งในเรื่องของผู้หญิงและของผู้ชายและเป็นตัวที่สร้างสีสันให้กับละครได้ดี (จากการสัมภาษณ์ผู้กำกับคุณ จิรศักดิ์ ไช้วจิ๋ว และทีมเขียนบท) (ดังภาพที่ 4.4.2)

ภาพที่ 4.4.2 ธงธง มกจ๊ก

ลักษณะเครื่องแต่งกายของตัวแสดง

มักใส่เสื้อยืดแขนสั้นคอกลม บางครั้งก็ใส่เสื้อเชิ้ตสี สั้นสดใส กับกางเกงเลบ้าง กางเกงสามส่วนบ้าง บางทีก็ใส่กางเกงยีน กับรองเท้าแตะ บางวันมีคาดผมหรือมัดผมด้วยยางที่มีสีสัน และมักมีอุปกรณ์ประกอบ เช่น ตะกร้าซื้อของ ไม้ชนไก่ ไม้กวาด หรือตะกร้าผ้า เป็นต้น ดังตัวอย่างภาพซึ่งปรากฏในตอนการศึกษาดังต่อไปนี้ (ดังภาพที่ 4.4.3 ถึง ภาพที่ 4.4.10)

ศูนย์วิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่4.4.3 การแต่งกายของตัวละครพี่ก๊อบ ตอนที่ 1 ห่วงฉันท่างใหม่

ภาพที่4.4.4 การแต่งกายของตัวละครพี่ก๊อบ ตอนที่ 3 อู่ปรวค

ภาพที่4.4.5 การแต่งกายของตัวละครพี่ก๊อบ ตอนที่ 5 อยู่บ้านเมียดำ ออกมาจ่าจับ

ภาพที่4.4.6 การแต่งกายของตัวละครพี่ก๊อบ ตอนที่ 8 พ่อแสนงอน

ภาพที่4.4.7 การแต่งกายของตัวละครพี่ก๊อบ ตอนที่ 10 บวชชีหน้ารัก

ภาพที่4.4.8 การแต่งกายของตัวละครพี่ก๊อบ ตอนที่ 11 ทันไม่ทัน ทันไม่ทัน

ภาพที่ 4.4.9 การแต่งกายของตัวละครที่เกือบ ตอนที่ 12 ก๊กก๊ก

ภาพที่ 4.4.10 การแต่งกายของตัวละครที่เกือบ ตอนที่ 45 ชมรมเพื่อนรักเพื่อน

**ลักษณะกิริยาท่าทางที่แสดงออกต่อสถานการณ์ต่างๆ ของตัวละครทั้งสี่
หน้า ท่าทาง น้ำเสียง**

ในสถานการณ์การทำงานของตัวเองมักจะขี้เกียจแอบขี้งานอยู่บ่อยๆ เช่น แอบหลับ แต่ก็อยากได้เงินเดือนเพิ่ม ถ้าถูกขู่ว่าจะตัดเงินเดือนจะรีบขยันขันแข็งทำงานทันที ในสถานการณ์ต่างๆ ที่เป็นเรื่องของคนอื่นมักจะแสดงอาการสอดรู้สอดเห็น และมักจะพูดอะไรออกมาโดยไม่ค่อยคิดไม่ดูกาลเทศะบางครั้งก็พูดทะเล่กลางปถ่องขึ้นมา กิริยาท่าทางที่แสดงออกมักจะกระตู่กระตู่ พูดจาคะซาตลอดเวลาเวลาเจอผู้ชายหล่อๆ จะเข้าไปจีบทันที

แต่สถานการณ์ที่อยู่กับไหลมักจะพูดจาหยาบค้าย (มึงกูได้) และใช้ทั้งอารมณ์ และกำลังที่รุนแรง (ทั้งเตะ ตบหัว วิ่งไล่) ดังภาพที่ 4.4.11

ภาพที่ 4.4.11 พี่เกือบไล่เตะไหล(ตอนทันไม่ทัน)

การแสดงออกทางสีหน้าและส่ายตาของตัวละครค่อนข้างชัดเจนและมากกว่าปกติหรือค่อนข้างเกินจริง เนื่องจากบทบาทที่เป็นกะเทย ไม่ว่าจะโกรธ ดีใจ เสียใจ หรือชอบพอใคร ดังตัวอย่าง(ดังภาพที่ 4.4.12 ถึง ภาพที่ 4.4.15)

ภาพที่ 4.4.12 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพี่เกือบ “สีหน้าโมโห” (ตอนหวังฉันทั้งโหม)

ภาพที่ 4.4.13 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครที่ถือบ “สีหน้าดีใจ” (ตอนรักปลดล็ค)

ภาพที่ 4.4.14 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครที่ถือบ “สีหน้างอน” (ตอนกักกัก)

ภาพที่ 4.4.15 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครที่ถือบ “สีหน้าเวลาชอบใคร” (ตอนบู๊เบ๊เบ๊)

น้ำเสียง ตัวละครที่ถือบ ชอบทำเสียงอ่อนเสียงหวาน สนใจในเรื่องเพศอย่างชัดเจน เช่น เวลาอยู่กับพี่มหรือเจอผู้ชายหล่อๆ แต่สถานการณ์ที่อยู่กับไหลมักจะทะเลาะกันใช้

นำเสียงสูงและดังเวลาพูด (แต่ไม่ได้ทะเลาะจริงจ้องออกแนวเป็นคู่กัดมากกว่า ทำเพื่อความสนุกสนานขบขัน)

4.5 วิเศษนิยม กอบกู้ (พ็ยม)

ภาพที่ 4.5.1 เจ๊ยม เซ็ญยืม

รับบทโดย เจ๊ยม เซ็ญยืม(ภาพที่ 4.5.1 เจ๊ยม เซ็ญยืม)

บทบาทของตัวละคร

พนักงานฝ่ายศิลป์ (อาร์ตไดเรกเตอร์) ประจำนิตยสาร Bangkok Life (BKL) อายุ 31 ปี (ตอนที่ศึกษา) มีพรสวรรค์ทางด้านศิลปะชอบดูงาน เป็นเพื่อนสนิทของเป็นต่อ เป็นที่ปรึกษาให้ เป็นต่อและวอกทั้งดีบ้างและไม่ดีบ้าง (ส่วนใหญ่จะไปในทางไม่ดี) เป็นหนุ่มเจ้าชู้ตัวพ่อ (ถึงแม้จะเสียวไปบ้าง) เปรียบเสมือนตัวแทนด้านมืดของเป็นต่อเพราะเจ้าชู้ได้ตลอดเวลาถึงแม้จะมีแฟน (ทั้งสาวสวยเซ็กซี่) แล้วก็ตามแต่ก็ยังไม่หยุดจีบไปเรื่อยๆบางที่ครั้งละหลายคนจนแฟนจับได้ ฐานะทางบ้านปานกลางค่อนข้างไปทางจน พ่อเคยติดคุกเพราะไปตีหัวเจ้าหนี้พ็ยมเลยต้องเอารถไปขายเพื่อเอาไปประกันพ่อ แถมพ่อยังเป็นเบาหวานอีก เวลาทำอะไรไม่ดีก็จะโดนเอาเรื่อง นี่มาล้อ ว่า "ไอ้พ่อ"

ติดคุก”บ้าง “ไอ้พ่อเป็นเบาหวาน”บ้าง พี่ยมอาศัยอยู่ประหยัดแมนชั่น เป็นคนที่ไม่มีความมั่นคง เพราะไม่เคยวางแผนชีวิต เที่ยวเตร่ไปวันๆ แต่กลับชอบวางแผนประเภทชั่วร้ายแก่งคนอื่น (แต่ก็ทำเพื่อความสนุกหยอกล้อเล่นๆไม่จริงจังอะไร) จนเรียกได้ว่า “ชั่วขั้นเทพ” แต่มักจะไม่ได้เรื่อง นำปัญหามาให้เป็นต่อแก้ไขให้เกือบทุกครั้ง ชอบทำตัวเหมือนคนเก่ง ปากดี ไม่กลัวอะไรแต่พอปัญหา มาจริงๆก็ไม่กล้า (ออกแนวไม่กลัวผู้หญิง เด็ก กะเทย คนแก่ คือใครที่สู้ตัวเองไม่ได้จะทำเก่งไว้ก่อน) แต่จริงๆกลัวทั้งผี ทั้งเข็มนครียา มีประโยคเด็ดที่ชอบพูดอยู่เสมอคือ “แจ้กกิ้งแกลัด แจ้กกิ้งแกลัด อืด อืด” จะพูดเวลาสะใจ ชอบใจ หรือจะได้ไปกับสาว มีความสุข

ลักษณะรูปร่าง หน้าตาของตัวแสดง

เป็นผู้ชายผิวขาวเหลือง ตัวสูงใหญ่ สูงประมาณ 180 เซนติเมตร มีพุงเล็กน้อย หน้าตาแบบไทยๆ ผมสั้นสีดำ หน้าตาดีปานกลาง (ภาพที่4.5.2 เจียบ เขิญยิ้ม)

ภาพที่4.5.2 เจียบ เขิญยิ้ม

ลักษณะเครื่องแต่งกายของตัวแสดง

มักจะใส่เสื้อเชิ้ตมีลาย(โดยเฉพาะลายดอกๆเพื่อให้เห็นความเสี้ยว) สีสันทัด พับแขนเสื้อ ปล่อยชายเสื้อออกนอกกางเกงกับกางเกงยีน รองเท้าผ้าใบ ดังตัวอย่างภาพซึ่งปรากฏในตอน que ศึกษาดังต่อไปนี้(ดังภาพที่4.5.3 ถึง ภาพที่4.5.8)

ภาพที่4.5.3 การแต่งกายของตัวละครพี่มตอน que 3 อุปลรรค

ภาพที่4.5.4 การแต่งกายของตัวละครพี่ม ตอน que 7 รักปลดลือก

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่4.5.5 การแต่งกายของตัวละครพี่ยม ตอนที่ 8 พ่อแสนงอน

ภาพที่4.5.6 การแต่งกายของตัวละครพี่ยม ตอนที่ 20 ทำไมต้องอาย

ภาพที่4.5.7 การแต่งกายของตัวละครพี่ยม ตอนที่ 23 เหนื่อยม๊าย สิ่งที่เราทำอยู่

ภาพที่ 4.5.8 การแต่งกายของตัวละครพี่ยม ตอนที่ 28 ความลับไม่มีในโลก

ลักษณะกิริยาท่าทางที่แสดงออกต่อสถานการณ์ต่างๆ ของตัวละครทั้งสี่ หน้าท่าทาง น้ำเสียง

ในสถานการณ์เกี่ยวกับความรัก เวลาเจอผู้หญิงสวยๆ มักจะเข้าไปจีบในที่ที่ชอบทำท่าวางมาดเหมือนตัวเองหล่อมาก (และมักจะถูกปฏิเสธหน้าหงายเพราะมุขที่ใช้เก่าเกินไป) หรือบางครั้งก็ทำหน้าตาเห็นจนกินงามรวมไปถึงน้ำเสียง ส่วนเวลาอยู่กับน้องครีมแฟนสาวสวยเซ็กซี่ก็จะชอบหยอดคำหวานเลียนทำเสียงอ่อนเสียงหวาน หรือพยายามหากลอนรักมาพูด แต่ก็มักจะถูกเพื่อนๆ ในที่ทำงานขัดจนไขว่เขวเป็นกลอนเห็นแทน และทั้งๆ ที่ตัวเองก็มีแฟนอยู่แล้วแต่ก็ยังไม่วายเที่ยวจีบคนโน้นคนนี้มีอีกหลายคนจนโดนจับได้

ในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานมักจะเป็นคนขี้เกียจ ผัดวันประกันพรุ่ง ใช้งานจนพี่หมอนต้องคอยออกมาทวงงานเอาเพิ่มตีหัวอยู่ตลอด บางครั้งก็ไม่รีบร้อยไม่มีความรอบคอบจนทำให้เกิดปัญหา เช่น ลืมบันทึกงานแล้วไฟดับจนต้องทำใหม่ในขณะที่ เป็นต่อกำลังรีบ (ดูได้ใน DVD ตอน “ทันไม่ทัน”) แล้วมักจะทำเสียงอ่อย หน้าตาหงอเวลาทำผิด หรือเวลาที่ถูกพี่หมอนดุหรือตีจะทำท่ากลัวแต่พอลับหลังก็นินทาทำท่าเหมือนไม่กลัวแล้วจะโดนจับได้ทุกครั้งจนต้องโดนลงโทษสองรอบ หรือชอบเล่นในเวลาว่าง เวลาวางแผนแก๊งค์ใครหรือวางแผนชั่วร้ายมักจะทำสีหน้าชั่วร้ายพร้อมกับทำเสียงหัวเราะเสียงดังเหมือนพวกตัวดาวร้ายสมัยก่อน

ในสถานการณ์ที่มีปัญหาหรือเกิดเรื่องที่ต้องใช้กำลังจะทำปากดีไว้ก่อน แต่พอต้องสู้จริงๆ มักจะหงอไม่กล้าสู้ จะกล้าเฉพาะกับ เด็ก สตรี คนชรา และกะเทยเท่านั้น

การแสดงออกทางสีหน้ามีการแสดงออกทางสีหน้าที่ชัดเจน มักจะยิ้มและหัวเราะ
ง่าย ในบางครั้งจะทำหน้าตากรุ้มกริมเวลามองสาว ดังตัวอย่างต่อไปนี้ (ดังภาพที่ 4.5.10 ถึง ภาพ
ที่ 4.5.13)

ภาพที่ 4.5.10 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพี่ยม “สีหน้าตกใจ” (ตอนอยู่บ้านเมียดำ
ออกมาจ่าจับ)

ภาพที่ 4.5.11 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพี่ยม “สีหน้ากรุ้มกริม” (ตอนคิดได้นะ)

ศูนย์วิทยุโทรทัศน์พญาครุ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 4.5.12 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพี่ยม “สีหน้าตอนคิดแผนชั่วร้าย” (ตอนเปื้อนๆ
อยากๆ)

ภาพที่ 4.5.13 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพี่ยม “สีหน้ากลัว(ชี้ฉลาด)”
(ตอนลูกไก่ในกำมือ)

การแสดงออกทางน้ำเสียง โดยปกติพี่ยมจะเป็นผู้ชายที่ค่อนข้างมีน้ำเสียง
ทุ้มเล็กน้อย แต่เวลา ทะเลาะกับคนอื่นหรือเวลาตกใจน้ำเสียงจะสูงขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.6 ฟีอู๊ด บุตรโคตร (ฟีอู๊ด)

ภาพที่ 4.6.1 แอ๊ด เชิญยิ้ม

รับบทโดย แอ๊ด เชิญยิ้ม (ภาพที่ 4.6.1 แอ๊ด เชิญยิ้ม)

บทบาทของตัวละคร

ฟีอู๊ด เป็นนักเขียน (คอลัมนิสต์) ของหนังสือ Bangkok Life (BKL) เป็นเพื่อนรุ่นพี่ของเป็นต่อ เป็นคนแบบเพื่อชีวิตตั้งแต่หัวจรดเท้า แต่งตัวแบบเพื่อชีวิตตลอด ชอบเพื่อชีวิตเป็นชีวิตจิตใจ มีคำพูดติดปาก “พี่น้องครับ” (Hypertext นำแอ๊ด คาราบาว) มีอุดมการณ์ เกียรติคุณนิยม พูดจาเฉียบขาดเป็นบางครั้งแต่บางทีก็ตรงข้ามโดยสิ้นเชิง มีภรรยา 1 คน ลูก 2 คน ฟีอู๊ดเป็นคนตัวเล็กแต่มีภรรยาตัวอ้วนใหญ่และเป็นใหญ่ในบ้าน ฟีอู๊ดเป็นช่างทำหลังไม้กล้าหือ เพราะถ้าหืออาจมีเรื่องถึงตายได้ ถึง ึงแม้ลับหลังจะแอบเอาภรรยามานินทาให้เพื่อนฟังบ้างเพื่อความสนุกสนานแต่ฟีอู๊ดก็เป็นคนรักครอบครัว แต่บางครั้งก็วอกแวกไปบ้างตามประสาผู้ชาย แต่ถ้าถูกจับได้ก็ตายลูกเดียว

ลักษณะรูปร่าง หน้าตาของตัวแสดง

เป็นผู้ชายรูปร่างเล็ก สูงประมาณ 155 เซนติเมตร อวบเล็กน้อย ไร้หนวดและเครา
 แพะ ไร้ผมยาวหน้ากลม ผิวดำแดง มีรอยสักที่ต้นแขน (ดังภาพที่4.6.2)

ภาพที่4.6.2 แอ๊ด เชิญยิ้ม

ลักษณะเครื่องแต่งกายของตัวแสดง

แต่งกายแบบเพื่อชีวิตตั้งแต่ศีรษะจรดเท้า ทั้งโพกผ้าใส่เสื้อกั๊กหนังหรือยีนทับเสื้อ
 ยืด ใส่กางเกงยีน รองเท้าบู๊ท ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ไหนก็ต้องโพกผ้าตลอดเวลา ถึงแม้จะใส่
 สูทไปงานแต่งงานก็ตาม(ดูได้จาก DVD ในตอน “ทำไมน้องไม่แต่งงาน”) หรือโดนปล้นจนเหลือ
 แต่บ็อกเซอร์ก็ยังคงโพกผ้าอยู่ (ดูได้จาก DVD ในตอน “สามหนุ่มสามมุมปะทะสามสาวสามใจ”)
 ดังตัวอย่างภาพซึ่งปรากฏในตอนการศึกษาดังต่อไปนี้ (ดังภาพที่ 4.6.3 ถึง ภาพที่4.6.8)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 4.6.3 การแต่งกายของตัวละครพี่ฮึด ตอนที่ 1 ห่วงฉันทันใหม่

ภาพที่ 4.6.4 การแต่งกายของตัวละครพี่ฮึด ตอนที่ 3 อุปสรรค

ภาพที่ 4.6.5 การแต่งกายของตัวละครพี่ฮึด ตอนที่ 5 อยู่บ้านเมียดำ ออกมาจ่าจับ

ภาพที่4.6.6 การแต่งกายของตัวละครพี่ฮู้ด ตอนที่ 7 รักปลดล็อก

ภาพที่4.6.7 การแต่งกายของตัวละครพี่ฮู้ด ตอนที่ 11 ทันไม่ทัน ทันไม่ทัน

ภาพที่4.6.8 การแต่งกายของตัวละครพี่ฮู้ด ตอนที่ 13 อุดมการณ์

ศูนย์วิจัยและการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะกิริยาท่าทางที่แสดงออกต่อสถานการณ์ต่างๆ ของตัวละครทั้งสี่ หน้าท่าทาง น้ำเสียง

ในสถานการณ์ที่ทั่วไปมักจะเป็นคนอารมณ์ดี อารมณ์ขันไม่ว่าเกิดเรื่องอะไรมักจะพูดโยงเข้าเรื่องอุดมการณ์ เหตุบ้านการเมืองอยู่ตลอดเวลา หรือไม่ก็จะพูดเรื่องครอบครัวเรื่องภรรยาของตัวเองว่าถูกใช้ทำโน่นทำนี่ เช่น ใช้ล้างจาน ซักกางเกงในให้เมีย เอาเมียมานินทาเรียกเมียว่า “อีข้าง”

ในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความรัก เป็นคนกลัวเมียมากมักจะถูกเมียซ้อม เมียบ่นว่าอยู่เสมอ แต่เวลาออกไปเที่ยวก็มีแอบเจ้าชู้ตามเพื่อนฝูงบ้าง

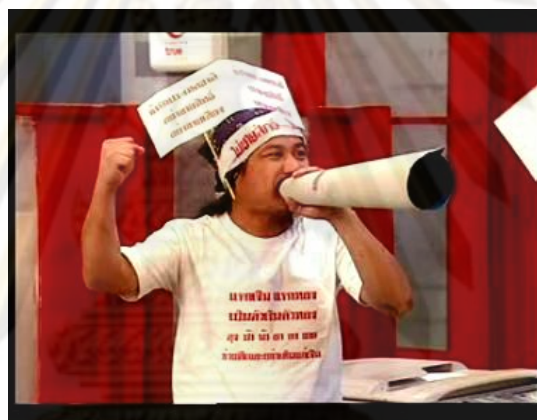
การแสดงออกทางสีหน้า เป็นคนยิ้มง่ายหัวเราะง่ายแต่ถ้าพูดเกี่ยวกับอุดมการณ์ จะทำหน้าตาจริงจัง(แต่มักจะลงท้ายด้วยเรื่องไร้สาระ หรือบางทีก็ถูกคนรอบข้างทำให้ประเด็นไขว้เขว)ดังตัวอย่าง (ดังภาพที่ 4.6.9 ถึง ภาพที่ 4.6.11)

ภาพที่ 4.6.9 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพี่ฮู้ด “สีหน้าจริงจัง” (ตอนพ่อแสนงอน)

ภาพที่ 4.6.10 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครฟู้ด “สีหน้าตอนนินทาเมีย” (ตอนบวชซีหนี่รัก)

ภาพที่ 4.6.11 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครฟู้ด “สีหน้ามีอุดมการณ์” (ตอนใครๆ เขาก็ใส่กัน)

น้ำเสียง ฟู้ดเป็นคนเสียงโทนกลางๆ แต่บางเวลาก็เสียงสูง ในเวลาที่พูดถึงอุดมการณ์หรือเรื่องการเมืองจะใช้น้ำเสียงดุดัน หนักแน่น

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.7 จเร เชี่ยววงศ์สกุล (วอก)

ภาพที่ 4.7.1 กิตติ เชี่ยววงศ์สกุล

รับบทโดย กิตติ เชี่ยววงศ์สกุล

บทบาทของตัวละคร

วอก เป็นพนักงานพิสูจน์อักษรวัย 25 ปี ของหนังสือ Bangkok Life (BKL) เป็นคนที่ไม่ชอบอยู่นิ่ง ไฮเปอร์ทำอะไรเร็วไปหมด เหมือนลิงที่ชอบวิ่งพลา่นซึ่งสิ่งนี้บางครั้งก็มากไปจนนำเรื่องมาให้บริษัทและเพื่อนร่วมงานได้ไม่หยุดหย่อน เวลามีปัญหา ก็มักจะวิ่งไปหาคนไหนคนนี่ให้ช่วย วอกเป็นน้องเล็กประจำกลุ่มของเบ็นต่อ พี่ยมและพี่ฮึด ยังคงมีนิสัยเป็นดี กออยากจะทำเรื่องกับเค้าบ้างแต่ก็ไม่ค่อยได้เรื่องได้ราวเท่าไหร่นักด้วยความไม่เป็นมวย บางครั้งก็เชื่อการแนะนำแบบผิดๆ ของพี่ยมจนเป็นเรื่องให้เบ็นต่อมาตามแก้ไขให้ วอกเคยแอบชอบพอใจน้องสาวของเบ็นต่อแต่ตอนนี้วอกมีแฟนเป็นของตัวเองแล้วคือน้องชมพูซึ่งพ่อดูและไม่ค่อยชอบหน้าวอกเท่าไหร่นัก วอกเป็นคนซึ่กั้วและซึ่ขลาดเวลาเจอปัญหากระชั้นชิดหรืออันตรายจะแก๊งสลับหรือแก๊งตายทุกครั้ง จนโดนทุกคนล้อว่า “พ่อเป็นตุ๊ด” วอกมีน้องสาวอยู่หนึ่งคนซึ่งวอกหวังมากเพราะน้องสาวสวยหน้าตาดีจึงไม่ยอมให้ผู้ชายหน้าไหนเข้าใกล้โดยเฉพาะคนใกล้ตัวอย่างเบ็นต่อ

ลักษณะรูปร่าง หน้าตาของตัวแสดง

ผู้ชายหน้าตาดี ตาดี ใสแว่น เชื้อสายจีน ผิวขาว รูปร่างผอม ไร้ผมสั้นสีดำ (ตอนที่ 1-7, 28, 30-52) และผมยาวแค่น็อค (ตอนที่8-27และ 29) สูงประมาณ 170 เซนติเมตร ผมสั้นสีดำ (ดังภาพที่4.7.2 กิตติ เชี่ยววงศ์สกุล)

ภาพที่4.7.2 กิตติ เชี่ยววงศ์สกุล

ลักษณะเครื่องแต่งกายของตัวแสดง

มักจะใส่เสื้อยืดแขนสั้นคอกลมหรือคอปก กางเกงยีน รองเท้าผ้าใบ และเสื้อแจ็กเก็ต บางครั้งก็ถือหมวกกันน็อค (เพราะขี่มอเตอร์ไซด์) ดังตัวอย่างภาพซึ่งปรากฏในตอนการศึกษาดังต่อไปนี้ (ดังภาพที่4.7.3 ถึง ภาพที่ 4.7.8)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 4.7.3 การแต่งกายของตัวละครออก ตอนที่ 2 ลูกใครหว่า

ภาพที่ 4.7.4 การแต่งกายของตัวละครออก ตอนที่ 4 เพื่อนลัก

ภาพที่ 4.7.5 การแต่งกายของตัวละครออก ตอนที่ 6 เสี่ยวเว่ย

ภาพที่ 4.7.6 การแต่งกายของตัวละครออก ตอนที่ 11 ทั้นไม่ทัน ทั้นไม่ทัน

ภาพที่ 4.7.7 การแต่งกายของตัวละครออก ตอนที่ 14 เดอะก๊ิก

ภาพที่ 4.7.8 การแต่งกายของตัวละครออก ตอนที่ 26 3 หนุ่ม 3 มุม ปะทะ 3 สาว 3 ใจ

ลักษณะกิริยาท่าทางที่แสดงออกต่อสถานการณ์ต่างๆ ของตัวละครทั้งสี่ หน้าท่าทาง น้ำเสียง

ในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ชอบขี้งาน บางครั้งทำงานรีบร้อนตาม
นิสัยไฮเปอร์ บางครั้งงานก็ผิดพลาด ต้องให้พี่หมอนคอยมาเตือนมาทวงงานตลอด

ในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความรักเป็นผู้ชายที่ค่อนข้างเจ้าชู้ แต่ยังไม่ค่อยมี
เล่ห์เหลี่ยมต้องคอยให้คนอื่นช่วยเหลือโดยเฉพาะเป็นต่อ บางครั้งก็รับคำแนะนำแบบผิดๆของพี่ยม
มาใช้ทำให้เกิดปัญหาต้องกลับมาให้พี่หมอนคอยแก้ไข

ในสถานการณ์ที่คับขันมักจะแก้ปัญหาอะไรไม่ได้ ส่วนใหญ่มักจะเป็นคนสร้าง
ปัญหามากกว่า พอเกิดอะไรจวนตัวก็จะทำท่าสับสนแก้งตายหนีความผิดตลอดไม่ว่าเรื่องของ
ตัวเองหรือคนอื่นก็ตาม พร้อมทั้งจะย้ายข้างไปอยู่ฝ่ายที่เหนือกว่าได้ตลอดดั่งตัวอย่าง (ดังภาพที่
4.7.9ถึงภาพที่ 4.7.13)

ภาพที่ 4.7.9 ท่าทางแก้งตายตอนที่ถูกพอใจจับได้ว่าเอาโคโยตี้มาเดินยั่วเป็นต่อ (ตอนเป็่อๆ
อยากๆ)

การแสดงออกทางสีหน้าเป็นคนยิ้มแย้ม แต่บางครั้งก็มีสี หน้าที่นเวลาเจอสาวสวยๆ หรือเวลากลับก็จะทำสีหน้าได้ชัดเจน ดังตัวอย่างภาพซึ่งปรากฏในตอนที่ศึกษาดังต่อไปนี้

ภาพที่ 4.7.10 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครออก “สีหน้าดีใจ” (ตอน อุปสรรค)

ภาพที่ 4.7.11 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครออก “สีหน้าเหิน” (ตอน ใครๆ ก็รักกันได้)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 4.7.12 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครวอก “สีหน้าตอนถูกพี่หมอนด่า” (ตอน อยู่บ้าน
เมียดำ ออกมาจ่าจับ)

ภาพที่ 4.7.13 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครวอก “สีหน้ากลัว (แฟนจับได้ว่ามีกิ๊ก)” (ตอน
เด็กมันยั่ว เลยหลวมตัวไปหน่อย)

น้ำเสียง วอกเป็นคนน้ำเสียงแหบต่ำ เวลากลัวจะทำเสียงเหมือนเด็กหงอๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.8 สายสมร เก่งงาน (พี่หมอน)

ภาพที่4.8.1 ผูน จันทรีศรี

รับบทโดย ผูน จันทรีศรี (ภาพที่4.8.1 ผูน จันทรีศรี)

บทบาทของตัวละคร

พี่หมอนเป็นผู้จัดการทั่วไปของหนังสือ Bangkok Life (BKL) เป็นสาววัยกลางคนที่ยังไม่มีแฟนและยังไม่ได้แต่งงานขึ้นคานอยู่เป็นโสด ได้แต่คอยแทะโลมเป็นต่อไปวันๆ ส่วนในเรื่องของการทำงานพี่หมอนเป็นคนที่ปากและ पैมเป็นอาวุธ ถ้าเห็นใครอู้งาน หรือปิ่นเกลียว นินทาเมื่อไหร่ รับรองได้เจอ पैมตีหัว (ยกเว้นเป็นต่อ) เพราะต้องคุมพวกลิงในบริษัทให้อยู่จึงต้อง ทั้งขู่และใช้กำลัง แต่จริงๆก็เป็นที่รักของลูกน้องทุกคนเพราะพี่หมอนพร้อมจะช่วยเหลือเสมอในทุกครั้งที่มีปัญหาพี่หมอนจึงเปรียบเสมือนแม่ของพวกลูกน้องในที่ทำงาน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะรูปร่าง หน้าตาของตัวแสดง

ผู้หญิงวัยกลางคน ผมสั้นทรงบ๊อบ ผมดำ รูปร่างอวบเล็กน้อย ผิวขาว แต่งหน้า สูง ประมาณ 165 เซนติเมตร (ดังภาพที่4.8.2)

ภาพที่4.8.2 ผอุน จันทศิริ

ลักษณะเครื่องแต่งกายของตัวแสดง

มักใส่เสื้อแขนสามส่วนกับกางเกงผ้าไทยที่ตัดเข้าชุดกัน รองเท้าไม่สูงมาก ทำให้ดูค่อนข้างสูงอายุแต่ก็ภูมิฐาน สวมเครื่องประดับเล็กน้อยเช่นต่างหู ชอบคล้องกระเป๋าที่แขนและถือแฟ้ม ดังตัวอย่างภาพซึ่งปรากฏในตอน que ศึกษาดังต่อไปนี้ (ดังภาพที่4.8.3 ถึง ภาพที่4.8.9)

ภาพที่4.8.3 การแต่งกายของตัวละครที่หมอน ตอนที่ 2 ลูกใครหว่า

ภาพที่ 4.8.4 การแต่งกายของตัวละครพี่หมอน ตอนที่ 4 เพื่อนรัก

ภาพที่ 4.8.5 การแต่งกายของตัวละครพี่หมอน ตอนที่ 6 เสียเว่ย

ภาพที่ 4.8.6 การแต่งกายของตัวละครพี่หมอน ตอนที่ 10 บวชชีหนี่รัก

ศูนย์วิจัยและการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่4.8.7 การแต่งกายของตัวละครพี่หมอน ตอนที่ 15 พลพล คนโดนก๊อปปี้

ภาพที่4.8.8 การแต่งกายของตัวละครพี่หมอน ตอนที่ 17 กล่องปริศนา

ภาพที่4.8.9 การแต่งกายของตัวละครพี่หมอน ตอนที่ 20 ทำไมต้องอาย

ศูนย์วิจัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะกิริยาท่าทางที่แสดงออกต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ของตัวละครทั้งสี่ หน้าท่าทาง น้ำเสียง

ในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานจะเป็นคนที่เข้มงวดคอยบ่นว่าลูกน้อง ถ้าถูกปีเถลียวหรือไม่ทำตามคำสั่งก็จะตีด้วยฝ่ามือ แต่เวลาลูกน้องมีปัญหา ก็จะคอยช่วยเหลือเปรียบเสมือนเจ้านายที่เป็นแม่คอยควบคุมพวกพี่มพี่อู๊ดและวอก

ในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความรัก เป็นคนที่ไม่ประสบความสำเร็จในด้านความรักอยู่ขึ้นคานจึงมักจะคอยทะเลาะโมโหเป็นต่อทุกครั้งที่มีโอกาสและจะมีความสุขทุกครั้ง

การแสดงออกทางสีหน้ามักจะทำหน้าดุลูกน้อง แต่เวลาอยู่กับแป้นต่อจะทำหน้ายิ้มแย้มมีเงินอายุบ้าง ดังตัวอย่างภาพซึ่งปรากฏในตอนที่ศึกษาดังต่อไปนี้ (ดังภาพที่ 4.8.10 ถึงภาพที่ 4.8.12)

ภาพที่ 4.8.10 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพี่หมอน “สีหน้าเงิน” (ตอนเสี้ยวเว่ย)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 4.8.11 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพี่หมอน “สีหน้าโมโห” (ตอน
เดอะก๊ิก)

ภาพที่ 4.8.12 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครพี่หมอน “สีหน้ายิ้มแย้ม”
(ตอน บวชชีนีรัก)

น้ำเสียง พี่หมอนเป็นคนเสียงโทนสูง เวลาอยู่กับเป็นต่อจะทำเสียงอ่อนหวานแต่
เวลาโมโหจะตวาดเสียงสูง (โดยเฉพาะกับพี่ยม พี่อุ๊ดและวอก)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.9 บังอร มีแต้ม (เจ้มีนตั้ม)

ภาพที่ 4.9.1 วิชชุดา พินดั้ม

รับบทโดย วิชชุดา พินดั้ม (ภาพที่ 4.9.1 วิชชุดา พินดั้ม)

บทบาทของตัวละคร

เจ้มีนตั้มเจ้าของร้านบางบาร์ อายุ 30 ปี (ตอนที่ศึกษา) เป็นคนปากร้าย เสียงดัง ซี้โวยวายมันใจในความสุขที่ตัวเองแต่ไม่มีแฟน เคยมีคนหนึ่งซึ่งเกือบจะแต่งงานกันแต่เจ้มีนตั้มไม่อยากเลิกทำร้านจึงเลือกร้านมากกว่าแต่งงาน ตอนนี้อยู่ต้องอยู่เป็นโสด ทะเลาะเป็นต่อไปวันๆ พยายามชวน เป็นต่อไปที่ห้องทุกวัน หรือไม่ก็พยายามจิบลูกค้าหล่อๆ ชอบทะเลาะกับทิพย์และพี่หมอนอยู่เป็นประจำแต่จริงๆแล้วสนิทกัน เป็นคนรู้ทันพวกผู้ชายเจ้าชู้อย่างพวกพี่ยมและเป็นต่อไปซะหมด(เลยอาจจะทำให้หาแฟนไม่ได้) และด้วยความคอยาวของตัวเองจึงมักถูกรเรียกว่า “เจ้ยี่ราฟไสวัก” และชอบถูกจบบว่าเรื่องที่ชอบทะเลาะโหมเป็นต่อว่า “แรด” อยู่เป็นประจำแต่ในเรื่องของการทำงานถ้าเห็นลูกน้องอู้งานเมื่อไหร่หรือเห็นว่าเริ่มปิ่นเกลียวก็จะดำไม่เว้นวรรคหายใจเลยทีเดียว แต่จริงๆแล้วเจ้มีนตั้มก็เป็นที่รักทุกคนในร้านและลูกค้าอย่างพวกเป็นต่อ เพราะใครที่มีปัญหาก็พร้อมช่วยเหลือ หรือยังไม่มีเงินจ่ายก็เซ็นตัวไว้ก่อนได้โดยเฉพาะพวกพี่ยม วอก และพี่อู๊ดที่มีปัญชียาวเป็นหางว่าว จริงๆแล้วเจ้มีนตั้มก็เป็นผู้หญิงประเภทปากร้ายแต่ใจดี

ลักษณะรูปร่าง หน้าตาของตัวแสดง

เป็นผู้หญิงรูปร่างผอมสูงสูงประมาณ 170 เซนติเมตร ผิวขาว หน้าตาดี รูปร่างเรียวเล็ก ปากกว้าง ตาโต จมูกโด่ง ผมยาว ทำสี บางครั้งยืดตรง บางคราวก็ดัดลอนใหญ่ๆ แต่งหน้าจัดกว่าคนอื่นๆ คอค่อนข้างยาว (เคยถูกเรียกยี่ราฟใส่วิกเพราะความสูงและคอยาว) (ดังภาพที่4.9.2 วิชชุตดา พินดัม)

ภาพที่4.9.2 วิชชุตดา พินดัม

ลักษณะเครื่องแต่งกายของตัวแสดง

เป็นผู้หญิงที่ค่อนข้างแต่งตัวจัด โดยเฉพาะเวลาอยู่ที่ร้าน จะแอบเซ็กซี่เล็กๆ บางครั้งเป็นเสื้อแบบเปิดไหล่ หรือแขนกุด เกะออก (เนื่องจากทำงานกลางคืน) ก้นกางเกง ใส่เครื่องประดับเช่นต่างหู ใส่รองเท้าส้นสูง ดังตัวอย่างภาพซึ่งปรากฏในตอนที่ศึกษาดังต่อไปนี้ (ดังภาพที่4.9.3 ถึง ภาพที่4.9.9)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่4.9.3 การแต่งกายของตัวละครเจมินต์ ตอนที่ 3 อูปลรรค

ภาพที่4.9.4 การแต่งกายของตัวละครเจมินต์ ตอนที่ 6 เสียวเว่ย

ภาพที่4.9.5 การแต่งกายของตัวละครเจมินต์ ตอนที่ 8 พ่อแสนอน

ภาพที่4.9.7 การแต่งกายของตัวละครเจมินต์ ตอนที่ 16 ไม่รักไม่ยอม

ภาพที่4.9.8 การแต่งกายของตัวละครเจมินต์ ตอนที่ 24 ทูพีซ จี๊ดหัวใจ

ภาพที่4.9.9 การแต่งกายของตัวละครเจมินต์ ตอนที่ 29 ข้วนดำ

ลักษณะกิริยาท่าทางที่แสดงออกต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ของตัวละครทั้งสี่ หน้าท่าทาง น้ำเสียง

ในสถานการณ์ต่างๆเป็นคนที่อารมณ์ร้อนปากไว ชอบพูดจาเหน็บแนมคนอื่น แต่ไม่ได้จริงจังเป็นการหยอกล้อเสียดมากกว่า

ในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานจะคอยดูค่าลูกน้อง คือ จวบที่มักจะปากเสียดและลามปามจนบางครั้งก็ถูกเจ้มีนตีหัวเพื่อเตือนสติ

ในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความรัก เวลาเห็นผู้ชายหน้าตาดีหล่อก็จะเข้าไปจีบไปแพะโลม โดยเฉพาะเป็นต่อจะถูกชวนไปที่ห้องตลอดแต่ก็ไม่เคยประสบความสำเร็จสักครั้ง

สี่หน้า เป็นคนที่แสดงออกทางสีหน้าชัดเจนทั้งโกรธ ดีใจเสียดใจ เวลาหัวเราะหรือด่าจะปากกว้างมาก สายตาที่มองก็จะดู ทำตาโต ดังตัวอย่าง (ดังภาพที่ 4.9.10 ถึง ภาพที่ 4.9.12)

ภาพที่ 4.9.10 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครเจ้มีนตี "สี่หน้ายิ้มแย้ม" (ตอน ลูกใครหว่า)

ภาพที่ 4.9.11 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครเจมินต์ “สีหน้าโมโห” (ตอน รักปลดล็อค)

ภาพที่ 4.9.12 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครเจมินต์ “สีหน้าสะใจ” (ตอน ไม่รักไม่ยอม)

ภาพที่ 4.9.12 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครเจมินต์ “สีหน้าสงสัย” (ตอน เหนื่อยมัย สิ่งที่เราทำอยู่)

ภาพที่ 4.9.12 การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครเจมินต์ “สีหน้ามีแผนการร้าย”

(ตอน เพื่อชีวิตมันผิดตรงไหน)

น้ำเสียง ตัวละครเจมินต์เป็นคนมีน้ำเสียงแหลมสูง เสียงดัง บางครั้งก็เสียงแหลม

จนแทบแก้วหู

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

บทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง “เป็นต่อ” ในการทำหน้าที่ในการสื่อความหมาย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษารolesและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ และเรื่อง “เป็นต่อ” ซึ่งออกอากาศตั้งแต่วันที่ 26 กรกฎาคม 2550 จนถึงตอนที่ออกอากาศวันที่ 31 กรกฎาคม 2551 รวมทั้งสิ้น 52 ตอน โดยทำการศึกษาดูตัวละครหลัก ทั้งหมด 9 ตัวละคร ได้แก่ เป็นต่อ , พอใจ, ทิพย์, พี่ก๊อบ, พี่ยม, พี่อู๊ด, วอก, พี่หมอนและเจมมี่นดี้ พบว่าบทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ได้ทำหน้าที่ในการสื่อความหมาย ซึ่งปรากฏผลของการศึกษาวิจัยดังนี้

5.1 เป็นต่อ เหยี่ยวทอง (เป็นต่อ)

ภาพที่ 5.1.1 เป็นต่อ เหยี่ยวทอง (เป็นต่อ)

จากการศึกษารolesและลักษณะของตัวละครผู้วิจัยพบว่าตัวละครเป็นต่อ (ภาพที่ 5.1.1 เป็นต่อ เหยี่ยวทอง) มีลักษณะของภาพแบบฉบับ (Types) ในเนื้อหารายการทั้งหมด 4 แบบด้วยกัน คือ ภาพแบบฉบับ บของผู้ชายเจ้าชู้ ภาพแบบฉบับของผู้ชายกะล่อน ภาพแบบฉบับของผู้ชายเพอร์เฟคและภาพแบบฉบับของพี่ชายห่วงน้องสาว

1. ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้

จากการศึกษาละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องเป็นต่อจำนวน 52 ตอน พบภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ ในเนื้อหารายการ จำนวนทั้งหมด 19 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 4 เพื่อนรัก, ตอนที่ 6 เสียวเว่ย, ตอนที่ 11 ทันไม้ทั้น ทันไม้ทั้น, ตอนที่ 12 ก๊กก๊ก, ตอนที่ 19 จังหวะหัวใจ, ตอนที่ 23 เหนื่อยมัย สิ่งที่เขาทำอยู่, ตอนที่ 25 ผมอยากเที่ยวเลาจนั้ครับ, ตอนที่ 27 ผู้ชายมันแ่แม่ขอเป็นทอม, ตอนที่ 30 บู้บี้ เบเบ้, ตอนที่ 32 คิดได้นะ, ตอนที่ 33 เบื่อๆ อยากๆ, ตอนที่ 38 คาสโนวิด, ตอนที่ 39 ม่ามีรีเทิร์นส์, ตอนที่ 41 ออกหักไม่ยกกะตาย, ตอนที่ 42 ลูกไก่ในกำมือ, ตอนที่ 45 ชมรมเพื่อนรักเพื่อน, ตอนที่ 50 รู้เค้าหลอก แต่เต็มใจให้หลอกและตอนที่ 52 โอยาสีมินาไซ

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่ามีลักษณะของแบบฉบับซึ่งปรากฏในตัวละคร “เป็นต่อ” ในลักษณะของภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ ส่วนใหญ่จะปรากฏออกมาในลักษณะของ ท่าทาง การแสดงออก การกระทำ คำพูด เวลาที่เจอผู้หญิงที่ถูกใจมักจะไม่ว้อเข้าเข้าไปจีบทันทีและมักจะสำเร็จทุกครั้ง และบางครั้งผู้หญิงก็เป็นฝ่ายเข้ามาหาเอง หรือแม้แต่มีแฟนอยู่แล้วก็สามารถที่จะแอบหลบไปจีบสาวคนอื่นได้โดยที่แฟนไม่รู้เรื่อง ถ้าจับไม่ได้ได้ไม่ทันจริงๆ ก็ไม่สามารถเอาผู้ชายอย่างเป็นทางการเป็นต่ออยู่ หรือหากถูกจับได้จริงๆ โดนบอกเลิกก็ไม่สะทกสะท้าน สามารถออกไปเที่ยวต่อได้ (ตัวอย่าง จากตอน เหนื่อยใหม่ สิ่งที่เขาทำอยู่) และถ้าคนไหนที่ไม่ใช่ก็จะบอกเลิกด้วยประโยคที่ว่า “ขอโทษทีครับ จังหวะหัวใจของเราไม่ตรงกัน ” (ตัวอย่าง จาก ตอน “จังหวะหัวใจ”) หรือในขณะที่เพื่อนๆ กำลังเล็งหรือคิดจะจีบผู้หญิงคนไหน ถ้าเป็นต่อไปด้วยมักจะถูกเป็นต่อตัดหน้าทุกรายไป บางครั้งเพื่อนฝูงก็ให้เป็นต่อช่วยในเรื่องของการจีบสาวด้วยหรือขอเบอร์ให้ แต่ในการจีบก็ไม่เคยคิดแย่งคนที่เค้ามีเจ้าของแล้ว หรือผู้หญิงที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ถ้ารู้ก่อน) หรือคนใกล้ตัว เช่น ในตอน “รักปลดลือค” ที่เป็นต่อไปเจอน้องสาวของเพื่อน (หมอแก้มที่รพ.แล้วเกิดอาการบึ้งกัน แต่เป็นต่อก็ไม่สานต่อเพราะไม่อยากทำลายความสัมพันธ์ หรือใน ตอน “ก๊กก๊ก” ที่เป็นต่อ ไม่อยากทำให้ทิพย์ร้องไห้อีกเลยไม่กลับไปคบกับทิพย์ (ดูตัวอย่างใน DVD)

ตัวอย่าง ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ จากตอนที่ 23 เหนื่อยใหม่ สิ่งที่เขาทำอยู่

ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ ลักษณะที่ปรากฏ คือ การกระทำ การแสดงออก สายตา คำพูด ที่ออฟฟิตพวกพี่ม วอก พี่ฮู้ด เห็นผู้หญิงสวยยืนอยู่ (น้องแพรว) มัวแต่ขู่แย่งกันเลยถูกเป็นต่อตัดหน้าเดินไปจีบ ถามว่า “มีอะไรให้ช่วยไหมครับ” แพรวเลยพูดว่า “หน้าตาที่ดีนั้นจะไม่

นำหูดำเลยแล้วเดินไป” เป็นต่อเลยถูกวอกล้อว่า “เป็นไงคาสโนต่อ ช่วงนี้มือตกระเรากินแห้วตลอดเลย” (ดั่งภาพที่ ภาพที่ 5.1.2)

ภาพที่ 5.1.2 ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้

อีกหลายวันต่อมาจู่ๆเป็นต่อก็ดวงน้องแพรวมาร้านบางบาร์ ทุกคนเลยอึ้งแถมทำท่าเหมือนเชื่อฟังน้องแพรวว่าจะไม่กินเหล้าเยอะไม่นอนดึก เลยถูกพี่ยมว่า “เสื่อโดนขังคอกแน่ๆ” วอก “...ชวนกินเหล้าต้องขอแม่เคঁ้าก่อน” เป็นต่อ “เสื่อมันก็ยังเป็นเสื่ออยู่วันยังค่ำแหละ แต่พอดีช่วงนี้เสื่อเชื่อง” พอเป็นต่อพาน้องแพรวไปที่คอนโดไปรู้จักพวกพอใจ พี่ก๊อบและทิพย์ แล้วเป็นต่อทำท่าเชื่อฟังน้องแพรวที่ห้ามโน่นห้ามนี้ ห้ามไม่ให้ออกไปเที่ยว ไม่ให้นอนดึกให้สวดมนต์ให้หัวพระก่อนนอน พอใจเลยพูดกับพี่ทิพย์ว่า “เสื่อร้ายจะกลายเป็นแมวเชื่องๆ พอใจไม่เชื่อเด็ดขาดเด็ดขาด” พอตกกลางคืนพอใจคอยดูนาฬิกาว่าหนึ่งทุ่มเป็นต่อจะออกไปเที่ยวเหมือนปกติหรือเปล่า คำพูดพอใจ บอกว่า “1ทุ่มตรงปั๊บเป็นต่อต้องออกไปเที่ยว” แต่กลายเป็นว่าใส่ชุดนอนเดินออกมาพอใจกรีดไม่เชื่อว่าเป็นต่อจะกลับใจได้ พอแพรวมาเอาของบำรุงมาให้ เป็นต่อ คำพูดกับแพรวว่า“ร่างกายเดี๋ยวค่อยบำรุงก็ได้ แต่หัวใจพี่อยากให้แพรวบำรุงก่อนเลย ” " โหนๆจะไปแล้วคืนนี้ขอฝันถึงได้ไหมจ๊ะ" พอแพรวไปปั๊บรีบไปเปลี่ยนชุดไปเที่ยวทันที (ที่ใส่ชุดนอนเพราะรู้ว่าแพรวจะมาเช็ค) (ดั่งภาพที่ 5.1.3)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 5.1.3 ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้

พอไปบางบาร์เห็นผู้หญิงสวยรีบเข้าไปนั่งจับบับไม่ทักเพื่อนฝูงพอแพรวโทรมา
 แกล้งทำเป็นนอนแล้ว พอจะให้เอาโทรศัพท์บ้านโทรหาเลยแกล้งท้องเสีย แล้ว รีบกลับบ้าน เอา
 โทรศัพท์บ้านโทรหาแพรวทำเป็น เปิดตู้เย็น เปิดก๊อกน้ำ กดไมโครเวฟให้แพรวเชื่อว่าอยู่บ้าน พอวาง
 จากแพรว พอใจบอกระวังจะถูกจับได้ เป็นต่อเลยพูดว่า "ศาลโนวอย่างเป็นต่อ ไม่รู้ว่าชาติ หน้าจะ
 จับได้รีเปล่า" ทำท่าจะออกไปเที่ยว "ราตรีนี้ยังอีกยาวไกล" ได้ยินเสียงแพรวมารีบไปเปลี่ยนชุดเป็น
 ชุดนอน ทำเป็นไม่สบายอยู่บ้านห่วยๆ แต่ลืมถอดกางเกงยีนข้างใน พอแพรวเห็นถามเป็นต่อก็แกลไป
 เรื่อย บอกแพรวว่า "ขอโทษ ที่พี่ที่ไม่ได้บอกความจริงกับแพรว เพราะว่ากางเกงยีนตัวนี้แหละจะ พี่คิด
 ไว้แล้วถ้าแพรวมาเห็นเนี่ย แพรวต้องเข้าใจผิดแน่ๆ แพรวรู้ไม่ว่าเป็นเพราะกางเกงยีนตัวนี้แหละพี่ถึงไม่
 สามารถไปกับแพรวที่งานวันเกิดเพื่อนแพรวได้อะจะ คือพี่หมอนนะจะ คือเค้าๆ อยากให้พี่มาทดลอง
 ใส่กางเกงยีนตัวนี้เพราะว่าลูกค้าจะเอารุ่นนี้รุ่นใหม่มาลงโฆษณาที่หนังสือของเจ้าแล้วใช้สโลแกน
 ว่าใส่สบายแม้ยามหลับ"จนแพรวเชื่อแพรวพูดว่า "ขอแค่พี่ต่อไม่หนีไปเที่ยวแพรวก็พอใจแล้ว" เป็นต่อ

บอกแพรวว่า “ชีวิตนี้พี่คงหนีไปไหนไม่รอดแล้วจ๊ะ”(จับมือแพรวมากุมแนบหน้า)พอแพรวออกไปไปเปลี่ยนชุดแล้วจะออกไปใหม่ทั้งเต้นร้องเพลง เปิดประตูออกไปเจอแพรวยืนอยู่หน้าห้อง เกียงไม่ออกแพรวจึงบอกว่ารู้ตั้งแต่แรกว่าเป็นต่อนี้ไปเที่ยวเพราะคนที่เป็นต่อนี้ไปจับคือเพื่อนแพรวแล้วเค้าโทรมาบอก เป็นต่อเลย โดนแพรวตบแล้วบอกเลิก แต่เป็นต่อกับบอกว่า"เค้าเรียกว่าสี่สันของชีวิต" และยังไม่เช็ดพูดว่า "ราตรีนี้ยังอีกยาวไกล" (ออกไปเกี่ยวกับพยามเหมือนเดิม)(ดังภาพที่ 5.1.4)

ภาพที่ 5.1.4 ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ภาพแบบฉบับของผู้ชายกะล่อน

จากการศึกษาละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องเป็นต่อจำนวน 52 ฉบับของผู้ชายกะล่อน ในเนื้อหารายการ จำนวนทั้งหมด 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 23 เหนื่อยไหม สิ่งที่เราทำอยู่ , ตอนที่ 32 คิดได้นะและตอนที่ 44 สิ่งที่ถูก

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่ามีลักษณะของแบบฉบับซึ่งปรากฏในตัวละคร “เป็นต่อ” ในลักษณะของภาพแบบฉบับของผู้ชายกะล่อนส่วนใหญ่ จะปรากฏออกมาในลักษณะของท่าทาง การแสดงออก การกระทำ คำพูด โดยเป็นต่อจะเป็นผู้ชายที่มีวิถีพลิกแพลงทางออกให้ตัวเองได้อยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความรัก หรือเรื่องครอบครัว ถึงบางครั้งจะดูขำๆ คุยๆ แต่ก็สามารถเอาตัวรอดมาได้ เช่น ตอน “เหนื่อยไหม สิ่งที่เราทำอยู่” โดยในตอนนี้เป็นตอนที่ เป็นต่อเป็นแฟนน้องแพรว สัญญากับน้องแพรวว่าจะไม่ออกไปเที่ยวไหน ใส่ชุดนอนรอนจนกว่าน้องแพรวมาเช็คที่คอนโด พอน้องแพรวไปแล้วก็ออกไปบางบาร์ ไปจีบขอเบอร์ผู้หญิง พอน้องแพรวโทรมาก็บอกว่านอนแล้ว พอน้องแพรวจะให้เอาเบอร์บ้านโทรเข้าก็บอกว่าไม่สบาย ท้องเสีย แล้วรีบขึ้นรถไฟฟ้ากลับไปเอาเบอร์บ้านโทร ปรากฏว่าน้องแพรวมาเคาะห้องเลยรีบวิ่งไปเปลี่ยนชุดนอน แต่ดันสวมทับกางเกงยีนส์ไว้เลยถูกถามก็แก้ไปว่าเป็นการลองสินค้าของลูกค้าที่ในหัวซ้อ หลับสบาย แม้แต่ใส่นอน แพรวแก้งทำเป็นเชื่อพอแพรวออกไปแล้วก็ยังคงไม่เลิกซ่า ร้องเพลงจะออกนอกห้องไปเที่ยวต่อ พอเปิดประตูเจอแพรวจับได้ (เพราะคนที่ เป็นต่อไปขอเบอร์คือเพื่อนแพรว ซึ่งโทรมาบอกแต่แรก) เป็นต่อเลยถูกตบแล้วบอกเลิกแต่ไม่วยยังไปเที่ยวต่อได้ เป็นต้น

ตัวอย่าง ภาพแบบฉบับของผู้ชายกะล่อนจากตอนที่ 44 สิ่งที่ถูก

ภาพแบบฉบับของผู้ชายกะล่อน ลักษณะที่ปรากฏ คือ ท่าทาง การกระทำ สีหน้า การแสดงออก คำพูด เป็นต่อไปเที่ยวมากลับบ้านเข้าห้องเข้ามาได้ยินเสียงพอใจออกจากห้องเลยรีบถอดรองเท้ากระโดดไปนั่งบนโซฟา ทำท่าเหมือนตื่นแต่เช้าแล้วแต่งตัวเสร็จแล้วต่อว่าพอใจว่าทำไมตื่นสาย ไม่ลุกมาทำอะไรให้ตัวเองกินกลบเกลื่อน แต่พอใจจับได้ ดีเพราะใส่ชุดเดิมแต่ก็ยังพยายามแก้ไปว่าช่วยประหยัดพลังงานด้วยการใส่เสื้อผ้าซ้ำ แต่พอใจก็บอกว่าอย่ามาโกหกเพราะรู้ว่า เป็นต่อเพิ่งกลับเพราะลืมถอดรองเท้าอีกข้างหนึ่ง เป็นต่อเลยจมนุ่ม (ดังภาพที่ 5.1.5)

ภาพที่ 5.1.5 ภาพแบบฉบับของผู้ชายกะล่อน

3. ภาพแบบฉบับของผู้ชายเพอร์เฟค

จากการศึกษาละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องเป็นต่อจำนวน 52 ตอน พบภาพแบบฉบับของผู้ชายเพอร์เฟค ในเนื้อหารายการ จำนวนทั้งหมด 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 7 รักปลดล็อก และตอนที่ 8 พ่อแสนงอน

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่ามีลักษณะของ แบบฉบับซึ่งปรากฏในตัวละคร “เป็นต่อ” ในลักษณะของภาพแบบฉบับของผู้ชายเพอร์เฟค ส่วนใหญ่จะปรากฏออกมาในลักษณะของ ท่าทาง การแสดงออก การกระทำ คำพูด โดยจะเป็นภาพตายตัวของผู้ชายที่ค่อนข้างเพียบพร้อมทั้งหน้าที่การงาน ฐานะ และความคิด นอกจากนี้เวลาใครมีปัญหาเป็นต่อ มักจะเป็นที่ปรึกษาและคนแก้ไขปัญหาให้กับทุกคน ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะปรากฏในลักษณะของการกระทำ คำพูดของเป็นต่อและความคิดของคนรอบข้างที่พูดออกมา

ตัวอย่าง ภาพแบบฉบับของผู้ชายเพอร์เฟค จากตอนที่ 7 รักปลดล็อก

ภาพแบบฉบับของผู้ชายเพอร์เฟค ลักษณะที่ปรากฏ คือ คำพูดพึมพำที่ พูดถึงเป็นต่อว่า “เป็นต่อของเรา หน้าตาก็ดี นิสัยก็ดี ฐานะทางการงานยิ่งดีใหญ่ มีใครในโลกนี้บ้างครับที่ไม่อยากได้เป็นต่อเป็นน้องเขย ”(ตอนนี้เป็นต่อไปเจอหมอแก้มที่เป็นน้องสาวเพื่อนที่รพ .โดยบังเอิญแล้วเกิดชอบหมอแก้มแต่ไม่จีบเพราะเป็นน้องสาวเพื่อน)(ดังภาพที่ 5.1.6)

ภาพที่ 5.1.6 ภาพแบบฉบับของผู้ชายเพอร์เฟค

4. ภาพแบบฉบับของพี่ชายหวงน้องสาว

จากการศึกษาละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องเป็นต่อจำนวน 52 ตอน พบภาพแบบฉบับของพี่ชายหวงน้องสาว ในเนื้อหารายการ จำนวนทั้งหมด 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 หวงฉินบ้างใหม่ และตอนที่ 22 ใครๆ เขาก็ใส่กัน

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่ามีลักษณะของแบบฉบับซึ่งปรากฏในตัวละคร “เป็นต่อ” ในลักษณะของภาพแบบฉบับของพี่ชายหวงน้องสาว ส่วนใหญ่จะปรากฏออกมาจาก ท่าทาง การแสดงออก การกระทำ คำพูดเวลาที่มีใครมาจีบ เกาะแคะหรือแซวพอใจ เป็นต่อจะคอยกันท่าโดยเฉพาะคนใกล้ตัว เช่น วอกและพื้มที่ผลอเป็นไม่ได้ หรือในตอน “เพื่อนเขย” ที่พอใจกับพื้มซึ่งเป็นเพื่อนของเป็นต่อเกิดชอบกันและจะคบกัน ในตอนแรกเป็นต่อพยายามจะขัดขวางเพราะรู้สึกนิสัยเพื่อนตัวเองว่าเป็นคนโลเล แต่เนื่องจากทิพย์บอกว่าพอใจโตแล้วควรให้โอกาสในการตัดสินใจด้วยตัวเอง เป็นต่อเลยยอมปล่อยให้ลงคบกัน แต่ก็ได้ตกลงกับพื้มไว้ว่าถ้าทำให้น้องสาวตนเสียใจจะไม่ปล่อยไว้แน่ แล้วก็จริงดังคาดเมื่อนักลับไปคืนดีกับแฟนเก่า เป็นต่อเลยตามไปต่อเยตามที่เคยสัญญาไว้ หรือตอน “ใครๆ เขาก็ใส่กัน” ที่ น้องโพลินมาจากอเมริกาแล้วแต่งตัวค่อนข้างโป๊จนคนในผ้ามองกันหมด วอกทำท่าจะจีบเป็นต่อเลยกันท่าโดยการจะโทรหาน้องสาววอกเพื่อแกล้งม วอกเลยยอมเลิก และตอนที่น้องโพลินเกือบโดนขูดขึ้นรถไปเป็นต่อก็รีบตามจะไปเอาเรื่องแต่ไม่ทัน เป็นต้น แต่โดยส่วนใหญ่จะไม่ค่อยใช้อารมณ์แต่จะใช้เหตุผล ไม่ไยวาย

ตัวอย่าง ภาพแบบฉบับของพี่ชายหวงน้องสาว จาก ตอนที่ 1 หวงฉินบ้างใหม่

ภาพแบบฉบับของพี่ชายหวงน้องสาว ลักษณะที่ปรากฏ คือ คำพูด สิ้นหน้ การแสดงออก และการกระทำของตัวละครเป็นต่อที่พอรู้ว่าน้องสาว (พอใจ)หายไปก็เป็นห่วงกระวนกระวายหายเมา โทรหาเพื่อนของน้องสาวโทรหาทิพย์ จะไปแจ้งความ พอน้องสาวกลับมาตอนเช้า

ก็แสดงท่าทางหงุดหงิดเหวี่ยงโทรศัพท์ของน้องที่กำลังคุยกับเพื่อนอยู่พร้อมกับพูดต่อว่าด้วยน้ำเสียงดุ ตะคอก “สนุกมากไหม หายไปไหนมาทั้งคืน ” “แล้วทำไมไม่รู้จักโทรบอกบ้าง ”(พียมเข้ามาห้ามจะให้ค่อยๆพูดกันก็มองตาขวางจนพียมต้องถอยหนีไม่กล้ายุ่ง) แต่พอรู้ว่าน้องสาวแค้นตัวเองที่ไม่ค่อยอยู่บ้าน ชอบออกไปเที่ยวกลางคืนทำให้น้องเป็นห่วงเหมือนกันก็เลยเข้าใจแล้วเป็นฝ่ายที่ต้องง้อน้องแทน โดยทำเป็นตลกกลบเกลื่อน(ดังภาพที่ 5.1.7)

ภาพที่ 5.1.7 ภาพแบบฉบับของพี่ชายหวนน้องสาว

การทำหน้าที่ในการสื่อความหมายของตัวละคร

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่าภาพแบบฉบับที่ปรากฏในตัวละคร “เป็นต่อ” นั้นการทำหน้าที่เพื่อการสื่อความหมาย ในฐานะของเนื้อหาสาร (Message) แล้ว การทำหน้าที่สุนทรียะ (Poetic) มักจะไม่ค่อยใช้ลักษณะภาพแบบฉบับ (Types) ที่ชัดเจนนักเพราะภาพแบบฉบับของตัวละครไม่ได้ปรากฏอยู่ในทุกตอน จะมีความชัดเจนเฉพาะในบางตอนที่ผู้ผลิตสร้างสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเป็นภาพแบบฉบับนั้นๆ ของเป็นต่อโดยตรง ทั้งในภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ ภาพแบบฉบับของผู้ชายกะล่อน ผู้ชายของเพอร์เฟคและภาพแบบฉบับของ พี่ชายหวนน้องสาว และส่วนใหญ่อจะเกิดปรากฏในลักษณะของ ท่าทาง คำพูด โดยลักษณะภาพแบบฉบับ (Types) ที่ชัดเจนที่สุดและพบบ่อยที่สุด คือ ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ รองลงมาคือภาพแบบฉบับของผู้ชายกะล่อน ผู้ชายของเพอร์เฟคและภาพแบบฉบับของ พี่ชายหวนน้องสาวตามลำดับ และเนื่องจากตัวละครมีความเป็นพระเอกอยู่จึงมักจะนำเสนอภาพของเป็นต่อออกมาในรูปแบบของคนที่เป็นพระเอก คนดี มีความคิด มีความคิดช่วยแก้ปัญหาต่างๆ มากกว่า และจะเห็นได้ว่าภาพแบบฉบับที่

นำเสนอผ่านตัวละคร “เป็นต่อ” จะเป็นผู้ชายเจ้าชู้ที่ยังคงมีความคิดไม่ได้เจ้าชู้ไม่เลือก เพราะไม่เคยแย่งผู้หญิงของคนอื่น ไม่ผิดลูกผิดเมีย หรือจับเด็กที่อายุยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ถ้ารู้) ด้วยลักษณะของคนที่ยังมีความคิดอยู่

ในการสร้างอารมณ์ขันหรือการทำหน้าที่อรรถาภิธาน (Metalingual) นั้น ลักษณะของภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ รองลงมา คือ ภาพแบบฉบับของผู้ชายกะล่อน ผู้ชายของเพอร์เฟคและภาพแบบฉบับของ พี่ชายห่วงน้องสาว จะถูกนำเสนอในลักษณะของ (Codes) ทั้งวัจนภาษา (Verbal codes) และ อวัจนภาษา (Nonverbal Codes) จากคำพูดและการกระทำ การแสดงสีหน้า การแสดงออก สายตา ของตัวเป็นต่อเอง การกระทำคำพูดของตัวละครคนอื่น ๆ ที่มีต่อเป็นต่อ เช่น สาวเห็นเป็นต่อหล่อแล้วมาขอเบอร์ ทำทางเทคนิคในการจีบสาวของเป็นต่อ เทคนิคของความกะล่อนเอาตัวรอด และทำทางที่แสดงออกเวลามีคนมาสนใจน้องสาวตัวเอง เป็นต้น

ตัวอย่างภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ จากตอนที่ 32 คิดได้นะ

ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ ลักษณะของรหัส (Codes) ที่ปรากฏ คือ การกระทำสีหน้า คำพูดของเป็นต่อ ตอนที่หนีแพรวที่вокกลางคืน ในขณะที่พี่ยมจีบสาวไม่ติด แต่เป็นต่อแทบไม่ต้องทำอะไรผู้หญิงก็เข้ามาหาเองแล้วจะออกไปต่อกัน เป็นต่อพูดว่า “ว่าเซ็งจัง วันนี้ไม่ได้นอนห้องอีกแล้ว” เยาะเย้ยพี่ยม พอพี่ยมถามว่าไม่กลัวน้องแพรวจับได้แล้วบอกเลิกอีกหรือ ก็บอกพี่ยมว่า “ก็คนมันเคยๆ เทียวอยู่นะพี่ พอไม่ได้เทียวก็รู้สึกตัวมันจะสั้นๆ ชักพิกก็จะเห็นภาพหลอน พอกลับไปนอน มันก็รู้สึกหนาวเหลือเกินต้องนอนชดแล้วชดอีกหนาวจนถึงกระดูกเลย ” ออกเลยถามว่า “ติดเทียวหรือติดยาเนี่ย (ดัง ภาพที่ 5.1.8)

ภาพที่ 5.1.8 ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้

แต่จะเห็นได้ว่าลักษณะของภาพแบบฉบับ (Types) แต่ละแบบของตัวละครเป็นต่อนั้น จะทำหน้าที่บริบทในการสร้างสถานการณ์ (Situation) ที่ทำให้เกิดอารมณ์ขัน (Comedy) ในบางตอนที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของภาพแบบฉบับ (Types) แบบนั้นๆ ของตัวละครเท่านั้น เช่น ในตอนที่ 38 คาสโนวีต ก็จะเป็นสถานการณ์ (Situation) ที่ทำให้เกิดอารมณ์ขัน (Comedy) จากภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ของตัวละครเป็นต่อ ที่เกิดจากตัวละครเป็นต่อไปชอบคุณครุฑมดที่สอนเต้นเลยงัดกลยุทธ์ของคาสโนว่าหรือความเจ้าชู้ของตัวเองมาใช้ทุกกระบวนท่าแต่ก็กินหัวในที่สุด เป็นต้น

ตัวอย่างภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ จากตอนที่ 38 คาสโนวีต

ตัวอย่างภาพแบบฉบับ ลักษณะที่ปรากฏ คือ การกระทำ สีหน้า สายตาคำพูด ที่เป็นต่อไปเจอครุฑมดที่เป็นครูสอนเต้นเกิดอาการปึ้ง เลยลงทุนไปสมัครเรียนเต้น แล้ ว่างดทุกกลเม็ด ทั้งตัวคูบลัดเลย์ ชวนไปเล่นไอซ์สเก็ต ชวนไปดูละครเวทีเรื่องบางรักซอยเก้า ของคาสโนว่ามาใช้แถมพูดหยามพวกพี่ยมกับวอกอีกด้วย แต่วิธีไหนก็ไม่สำเร็จ ปรากฏว่าน้องเบลล์ตามมาช่วยจนครุฑมดยอมไปกินข้าวที่คอนโดเป็นต่อ แต่ในที่สุดตอนท้ายที่เป็นต่อพยายามจะให้ น้องเบลล์ชวนครุฑมดไปดูละครเวทีด้วย แต่ครุฑมดรู้ทันและไม่ยอมไปด้วยแล้วบอกว่าวิธีจีบแบบนี้อาจจะใช้ได้กับคนอื่น แต่สำหรับเธอยังไม่สนใจเรื่องความรักในตอนนี้อยู่เพราะทุ่มเทเวลาให้กับครอบครัวและการเต้นแต่ถ้าอีกสี่ห้าปีไม่แน่ วอกเลยพูดเหน็บเป็นต่อว่า “...ต้องไปเปลี่ยนคำแนะนำจากคาสโนว่ามาเป็นคาสโนวีต...” แล้วพี่ยมกับวอกก็หัวเราะเยาะเป็นต่อเลยไปหยิบไม้เบสบอลจะเอามาตีพี่ยมกับวอก (ดังภาพที่ 5.1.9)

ภาพที่ 5.1.9 ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ ในตอนที่ 38 คาสโนวีต

5.2 พอใจ เหยียญทอง (พอใจ)

ภาพที่ 5.2.1 พอใจ เหยียญทอง (พอใจ)

จากการศึกษาบทบาทและลักษณะของตัวละคร ผู้วิจัยพบว่าตัวละคร “พอใจ” (ภาพที่ 5.2.1 พอใจ เหยียญทอง) มีลักษณะของภาพแบบฉบับ (Types) ในเนื้อหารายการทั้งหมด 3 แบบด้วยกัน คือ ภาพแบบฉบับ ของเด็กขาดความอบอุ่น ภาพแบบฉบับของน้องสาวและภาพแบบฉบับของผู้หญิงชิงอน

1. ภาพแบบฉบับของเด็กขาดความอบอุ่น

จากการศึกษาละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องเป็นต่อจำนวน 52 ตอน พบภาพแบบฉบับ (Types) แบบภาพแบบฉบับของเด็กขาดความอบอุ่น ในเนื้อหารายการ จำนวนทั้งหมด 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ห่วงฉันบ้างไหม, ตอนที่ 11 ทันไม้ทั้น ทันไม้ทั้น, ตอนที่ 30 นู๋นู๋ เบ่เบ่ และตอนที่ 39 ม่ามีร์เทิร์นส์

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่ามีลักษณะของภาพแบบฉบับซึ่งปรากฏในตัวละคร “พอใจ” ในลักษณะของภาพแบบฉบับของเด็กขาดความอบอุ่น ส่วนใหญ่จะปรากฏออกมาในลักษณะของ ท่าทาง การแสดงออก การกระทำ คำพูด ซึ่ง เป็นภาพแบบฉบับที่เกิดมาจากการขาดความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่ซึ่งแยกทางกัน จึงต้องอยู่กับพี่ชายสองคน โดยภาพแบบฉบับนี้มักจะปรากฏในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องระหว่างความรักของคนในครอบครัว ซึ่งจะปรากฏอยู่ในตอน “หมามีร์เทิร์นส์” ซึ่งเป็นตอนที่แม่จะทีแม่เกือบจะกลับมาอยู่ด้วย, ตอน “ห่วงฉัน

บ้างใหม่” ที่เป็นต่อไม่สนใจพอใจว่าจะเป็นช่วงเวลาออกไปเที่ยวกลางคืนทุกวันจึงโดนพอใจแค้นเคืองโดยการไปเที่ยวโดยไม่บอกบ้าง

ตัวอย่างภาพแบบฉบับของเด็กขาดความอบอุ่น จาก ตอนที่ 39 ม่ามีร์เทิร์นส์

ภาพแบบฉบับของเด็กขาดความอบอุ่น ลักษณะที่ปรากฏ คือ การกระทำ การแสดงออก สีหน้า สายตา คำพูด พอใจตอนที่รู้ว่าแม่จะมาอยู่ด้วยแล้วลุงวัฒน์กับน้องไพลินไม่ได้มาอยู่ด้วย “ เย้ ลุงวัฒน์กับน้องไพลินไม่ได้มาอยู่ด้วย แม่จะได้เป็นของพอใจคนเดียว ฮ่าๆๆ ” (กอดแม่แน่น) แต่พอรู้ว่าแม่จะหย่ากับลุงวัฒน์ก็ตกใจ (ดังภาพที่ 5.2.2)

ภาพที่ 5.2.2 ภาพแบบฉบับของเด็กขาดความอบอุ่น

วันต่อมาพอใจทำกับข้าวเต็มโต๊ะแล้วบอกเป็นต่อให้อยู่บ้านกินข้าวในบ้านอย่าออกไปไหน แล้วบอกว่าซื้อผ้าปูที่นอน หมอน หมอนข้าง รองเท้าเดินในบ้านไว้ให้แม่และจะไปซื้อเตียงใหม่ เป็นต่อบอกว่า “ เธอทำอย่างนี้ทำไม มันเท่ากับว่าเธอสนับสนุนให้ลุงวัฒน์กับแม่หย่ากัน ” พอใจ “ แล้วพอใจผิดตรงไหนล่ะที่อยากให้แม่มาอยู่ด้วย ” เป็นต่อ “ ผิดสิ เราทำให้เค้าเลิกกันจริงๆ ไง ” พอใจ “ พี่ต่อ พี่ต่อเองแหละนะที่บอกพอใจว่า การที่ผู้ใหญ่เค้าจะเลิกกันเนี่ยเราไปทำอะไรไม่ได้ นี่ไม่ต้องเลยนะพี่ต่อบอกพอใจตลอดแล้วพอใจเถียงพี่ต่อตลอด แล้วพี่ต่อก็พูดเหมือนเดิมทุกครั้ง ” เป็นต่อ “ ก็ใช่ไง แต่คราวนี้กับคราวที่แล้วมันไม่เหมือนกันนี่หว่า คราวที่แล้วพ่อกับแม่เค้ามีปัญหาใหญ่กันจริงๆ เค้าถึงเลิกกัน แต่ลุงวัฒน์กับแม่เค้ามีปัญหาเล็กแค่นี้อยู่ๆจะมาเลิกกัน เนี่ยนะพี่เองไม่เห็นด้วยเลยถ้าแม่จะหย่ากับลุงวัฒน์ ” พอใจทำหน้าไม่พอใจจนหนีเป็นต่อไปมินิมาร์ท

เป็นต่อเดินตามมาคุยกับพอใจพอใจไม่คุยด้วยเดินหนีไปหนีมา เป็นต่อพูดว่า “ ทำแบบนี้มันไม่น่ารักนะพอใจ เราโตแล้วจะมาเห็นแก่ตัวเก็บแม่ไว้คนเดียวอย่างงี้มันไม่ถูก ” พอใจร้องไห้ “ ไซ้พอใจเห็นแก่ตัว แล้วพอใจผิดหรือที่พอใจอยากอยู่กับแม่ ” เป็นต่อ “ พี่เข้าใจแต่พี่อยากให้พอใจใช้เหตุผลบ้าง ” เหตุผลๆ พี่ต่อก็ให้ใช้แต่เหตุผล พี่ต่อเคยรู้สึกความรู้สึกพอใจบ้างใหม่ว่า

พอใจรู้สึกยังงี้ที่พอใจไม่ได้อยู่กับแม่มาสิบปี”ร้องให้สะอื้น “พี่ต่อพี่ต่อไม่อยากอยู่กับแม่เหวอ” เป็นต่อ “อยากทำอะไรจะไม่อยาก แต่เราก็ต้องเข้าใจเค้านะพอใจว่าแม่เค้ามีครอบครัวใหม่แล้ว เค้ามีทั้งลูกวัดมนี่ทั้งน้องไพลินนะ หรือว่าพอใจอยากให้น้องไพลินเป็นแบบเรา ”พอใจร้องให้สะอื้น พอแม่กับลูกวัดมนี่กันแล้วจะกลับอเมริกาพอใจช่วยแม่เก็บของแล้วอ่อนแม่หอมแม่นอนตักแม่ถามแม่ว่า “พอใจไม่ได้นอนหนุนตักแม่แบบนี้มานานแค่ไหนแล้วนะคะ (ร้องให้)แม่คะ แม่รักพี่ต่อกับพอใจไหมคะ” แม่ “รักสิลูก ถามแปลกๆ จำไว้นะลูกถึงแม่แม่อยู่ไกลแค่ไหนก็ตาม ไม่มีวันไหนเลยที่แม่ไม่นึกถึงลูกสองคน” พอใจ “ถ้าฉันพอใจขออะไรอย่างหนึ่งได้ไหมคะแม่ พอใจขอให้แม่รักลูกวัดมนี่กับน้องไพลินให้มากๆนะคะ พอใจรักแม่นะคะ” (ดังภาพที่ 5.2.3)

ภาพที่ 5.2.3 ภาพแบบฉบับของเด็กขาดความอบอุ่น

2. ภาพแบบฉบับของน้องสาว

จากการศึกษาละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องเป็นต่อจำนวน 52 ตอน พบภาพแบบฉบับของน้องสาว ในเนื้อหารายการ จำนวนทั้งหมด 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ห่วงฉันท้างใหม่, ตอนที่ 11 ทันไม่ทัน ทันไม่ทัน, ตอนที่ 12 กี้กิ๊กและตอนที่ 17 กล่องปริศนา

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่ามีลักษณะของภาพแบบฉบับซึ่งปรากฏในตัวละคร “พอใจ” ในลักษณะของภาพแบบฉบับของน้องสาว ส่วนใหญ่จะปรากฏออกมาในลักษณะของ ท่าทาง การแสดงออก การกระทำ คำพูด โดยจะเป็นภาพตายตัวของน้องสาวที่ชอบทำตัวเหมือนเป็น “แม่” ทำตัวเหนือกว่าพี่ชายตัวเอง คอยจุกจิกจู้จี้เรื่องของพี่ชาย บ่นว่าเรื่อง การเที่ยวเตร่ เนื่องจาก เกิดมาในครอบครัวที่แตกแยกต้อง อยู่ลำพังกับพี่ชายสองคนมาโดยตลอด “เป็นต่อ” จึงเปรียบเสมือนครอบครัวที่พอใจมี ซึ่งลักษณะของการปรากฏของลักษณะภาพตายตัวแบบนี้จะออกมาทั้งในรูปแบบของการกระทำ การแสดงออก คอยบ่นว่าเป็นต่อ จู้จี้จุกจิก ปลูกทัก เข้า ว่าเรื่องเที่ยวเตร่กินเหล้าและเรื่องคบผู้หญิงไปเรื่อย แต่เวลาตัวเองมีปัญหาก็ต้องอ่อนให้เป็น

ต่อช่วยเหลือเหมือนเป็นทั้งพี่ชายและพ่อเพราะมีกันอยู่แค่สองคนพี่น้อง ตัวอย่าง ภาพแบบฉบับของน้องสาว

ตัวอย่างภาพแบบฉบับของน้องสาว จาก ตอนที่ 12 ก๊กก๊ก

ภาพแบบฉบับของน้องสาว ลักษณะที่ปรากฏ คือ การกระทำ การแสดงออก สีหน้า คำพูด เมื่อพอใจรู้ว่าไปขอทิพย์คืนดีจนทำให้ทิพย์สับสนเลยไปค้ำคั้นเอาความจริงจากพี่ชายตัวต่ออย่างไปต่อว่าที่พูดไปคิดจริงหรือเพราะว่าเมา

ในขณะที่พอใจกับพี่เกือบรอบเป็นต่อกลับบ้านด้วยความกระวนกระวาย พี่เกือบพูดกับพอใจว่า “เหมมรพพี่ชายกลับบ้านกระวนกระวายอย่างกับลูกหนีเที่ยว” พอใจตอบ “จะไม่ให้กระวนกระวายได้ไงดูพี่ต่อสิไปพูดจนพี่ทิพย์คิดมากขนาดนั้นนะ แล้วตัวเองก็หายไปเลยทั้งคืน ปานนี้เนี่ยหัวค่ำแล้วก็ยังไม่กลับบ้านอีกถ้าเป็นลูกเป็นเต้านะพอใจจะตีซะให้เข็ดเลย” (โมโห) พี่เกือบ “อย่าคิดไกลถึงลูกเลยค่า คิดว่าจะมีสามมีเมื่อไหร่เถอะ” พอเป็นต่อกลับมาพอใจทำตัวเหมือนแม่ลากตัวเป็นต่อมานั่งที่โซฟาคาดคั้นเอาความจริงจากเป็นต่อ “พี่ต่อมานี้เลย ตัวแสบ ถ้าวันนี้เราเคลียร์กันไม่รู้เรื่องนะเป็นเรื่องแน่” เป็นต่อ “เดี๋ยวๆ อะไรเนี่ย อยู่ๆมานักเลงใส่เดี๋ยวบิดเบียดกะโหลกให้เหม่งกว่าเดิมเลย” พอใจ ยังจะเพิ่มเรื่องอีกซักเรื่องหนึ่งซะใหม่ ไปรับผิดชอบเรื่องเก่าๆที่สร้างเอาไว้จะดีกว่ามั้ง” เป็นต่อ “นี่พี่ไปทำใครเค้าทำองรีเปล่าต้องมารับผิดชอบเค้าอะ” ... พอใจ “พี่ต่อเมื่อคืนจำได้ไหมว่าพูดอะไรกับพี่ทิพย์เค้าไว้วะ เป็นไง อึ้งเป็นวุ้นโดนทิ้งเลยใช่ไหม ไหนพี่ต่อเคยบอกพอใจไว้ว่าไม่มีวันจะไปคืนดีกับพี่ทิพย์เค้าแล้วพี่ต่อไปพูดแบบนั้นกับพี่ทิพย์เค้าทำไมซะ เคยคิดบ้างไหมว่าพี่ทิพย์เค้าจะสับสนแค่ไหน” เป็นต่อถอนหายใจจะลุกขึ้นแต่ถูกพอใจกดไว้ (สี่ครั้งจนเป็นต่อไม่ลุกก็ได้) “นี่ทิพย์เค้าจะสับสนอะไรละ เอมไม่ลุกแล้ว นี่ทิพย์เค้าจะสับสนทำไมในเมื่อเค้าก็มีหมอลิ้นแล้ว...” พอใจ “ว่าไงพี่ต่อ ตกลงที่พูดกับพี่ทิพย์เค้าไปเมื่อคืนนี้ตกลงว่าเมานหรือคิดจริง ” เป็นต่อ “พอใจมองหน้าพี่สี่นี้ใคร(ทำท่าสาธยายณ์)” พอใจ “นี่ตกลงว่าพูดออกไปโดยที่ไม่ได้คิดอะไรพูดไปเรื่อยเปื่อยหรือพี่ต่อ”(ทำหน้าที่ไม่พอใจ) (ดังภาพที่ 5.2.4)

ภาพที่ 5.2.4 ภาพแบบฉบับของน้องสาว

3. ภาพแบบฉบับของผู้หญิงซึ่งอน

จากการศึกษาละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องเป็นต่อจำนวน 52 ตอน พบภาพแบบฉบับของผู้หญิงซึ่งอน ในเนื้อหารายการ จำนวนทั้งหมด 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ห่วงฉันบ้างไหม, ตอนที่ 11 ทันไม้ทั้น ทันไม้ทั้น, ตอนที่ 21 ผมพูดอะไรผิดเธอและตอนที่ 39 ม่ามีรีเทิร์นส์

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่ามีลักษณะของภาพแบบฉบับซึ่งปรากฏในตัวละคร “พอใจ” ในลักษณะของภาพแบบฉบับของผู้หญิงซึ่งอน โดยส่วนใหญ่จะปรากฏออกมาในลักษณะของ ท่าทาง การแสดงออก การกระทำ คำพูด โดยจะเป็นภาพแบบฉบับที่ต่อเนื่องมาจากการขาดความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่ มักจะปรากฏในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องระหว่างความรักของพี่น้อง และมักจะปรากฏอยู่ในลักษณะของคำพูดที่ถูกคนอื่นหยอกล้อเลียนเพื่ออารมณ์ขัน เช่น มักจะถูกเรียกว่า “ไอ้เหม่ง” เป็นต้น ตัวอย่าง เช่น ภาพแบบฉบับของเด็กขาดความอบอุ่นจาก ตอนที่ 1 ห่วงฉันบ้างไหม พอทิพย์เห็นพอใจสีหน้าไม่ค่อยดีที่เป็นต่อไม่ฟังพอใจแล้วออกไปเที่ยว เลยจะเข้าไปปลอบ พอใจเลยพูดกับทิพย์ว่า “ช่างมันเถอะคะพี่ทิพย์ พอใจลืมไปว่าพี่ต่อเค้าเป็นคนอย่างนี้อยู่แล้ว” (งอนเดินเข้าห้องไป)

ตัวอย่างภาพแบบฉบับของผู้หญิงซึ่งนอน จาก ตอนที่ 1 ห่วงฉันบ้างไหม

ภาพแบบฉบับของผู้หญิงซึ่งนอน ลักษณะที่ปรากฏ คือ การกระทำ การแสดงออก สีหน้า คำพูด พอทิพย์เห็นพอใจสีหน้าไม่ค่อยดีที่เป็นต่อไม่ฟังพอใจแล้วออกไปเที่ยว เลยจะเข้าไปปลอบ พอใจเลยพูดกับทิพย์ว่า “ช่างมันเถอะคะพี่ทิพย์ พอใจลืมไปว่าพี่ต่อเค้าเป็นคนอย่างไรอยู่แล้ว” (นอนเดินเข้าห้องไป)(ดังภาพที่ 5.2.5)

ภาพที่ 5.2.5 ภาพแบบฉบับของผู้หญิงซึ่งนอน

การทำหน้าที่ในการสื่อความหมายของตัวละคร

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่าภาพแบบฉบับที่ปรากฏในตัวละคร “พอใจ” นั้นการทำหน้าที่เพื่อการสื่อความหมายในฐานะของเนื้อหาสาร (Message) การทำหน้าที่ สุนทรียะ (Poetic) นั้น มักจะไม่ค่อยใช้ลักษณะภาพแบบฉบับที่ชัดเจนคล้ายๆ กับตัว “เป็นต่อ” เพราะลักษณะภาพแบบฉบับที่กล่าว ได้แก่ ภาพแบบฉบับของเด็กขาดความอบอุ่น ภาพแบบฉบับของน้องสาว และภาพแบบฉบับของผู้หญิงซึ่งนอน ไม่ได้ปรากฏอยู่ในทุกตอนหรือปรากฏออกมาค่อนข้างน้อย จะมีความชัดเจนก็เฉพาะในบางตอน และในบางตอนมักนำไปสู่ตอนจบแบบ โศกนาฏกรรม (Tragedy) เช่น ตอน “หมาที่มีเทริน” , “ห่วงฉันบ้างไหม” และ “เพื่อนชาย” เป็นต้น (ดูได้จาก DVD)

ในการทำหน้าที่เป็นตัวกลางนำเสนอลักษณะภาพตายตัวผ่านตัวละคร “พอใจ” ภาพแบบฉบับของเด็กขาดความอบอุ่น ถูกนำเสนอออกมาในมุมมองที่ไม่ใช่แง่ร้าย เพียงแค่ต้องการการเอาใจใส่ดูแลจากพี่ชาย และอยากได้ความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่เท่านั้น

ในการทำหน้าที่เป็นตัวกลางนำเสนอลักษณะภาพแบบฉบับตัวผ่านตัวละคร “พอใจ” ภาพแบบฉบับของน้องสาว ถูกนำเสนอออกมาในมุมมองของน้องสาวที่ชอบทำตัวอยู่เหนือพี่ชายชอบทำตัวเหมือนเป็นแม่คอยบ่นคอยว่าเรื่องเที่ยวเตร่ ความไม่เป็นระเบียบของพี่ชาย

หรือเรื่องที่เป็นต่อชอบจับผู้หญิงไปเรื่อย แต่พอเรื่องใหญ่ๆ ที่ต้องตัดสินใจจริงๆ ก็ต้องให้พี่ชายช่วยเหลือ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการช่วยให้ภาพแบบฉบับของเป็นต่อชัดเจนยิ่งขึ้น

ในการทำหน้าที่เป็นตัวกลางนำเสนอลักษณะภาพแบบฉบับตัวผ่านตัวละคร “พอใจ” ภาพแบบฉบับของผู้หญิงซึ่งอน ถูกนำเสนอ ออกมาในมุมมองของลักษณะผิวเผินทางรูปลักษณะภายนอก เช่นการแสดงออกทางสีหน้าและคำพูด ทั้ง คำที่ถูกเรียก “ไอ้เหม่ง” และการแสดงออกของตัวละครที่ชอบของพี่ชาย หรือทำท่าค่อนเวลาไม่พอใจ แต่ส่วนใหญ่จะเหมือนแนวล้อกับพื้นมากกว่า ออกแนวที่ชอบแกล้งชอบเหยยให้น้องงอนเพราะรัก

ในการสร้างอารมณ์ขันหรือการทำหน้าที่อรรถาธิบาย (Metalingual) นั้น ลักษณะของภาพแบบฉบับของน้องสาวจะชัดเจนที่สุด รองลงมาคือภาพแบบฉบับของเด็กขาดความอบอุ่น และ ภาพแบบฉบับของผู้หญิงซึ่งอนตามลำดับ โดยจะถูกนำเสนอในลักษณะของ (Codes) ด้วย Representation code ซึ่งปรากฏในรูปของวัจนภาษา (Verbal codes) และ อวัจนภาษา (Nonverbal Codes) จากคำพูดและการกระทำ การแสดงสีหน้า การแสดงออก สายตาของตัวพอใจเอง รวมไปถึงการกระทำคำพูดของตัวละครคนอื่นๆ ที่มีต่อพอใจ เช่น ถูกเรียกไอ้เหม่ง หรือเป็นที่ชอบแกล้งชอบเหยยให้งอน เป็นต้น และจะเห็นได้ว่าตัวละครพอใจส่วนใหญ่จะไม่ค่อยพบภาพแบบฉบับที่ทำหน้าที่ (Context) ในการสื่อสารเพื่อสร้างสถานการณ์เพื่อให้เกิดอารมณ์ขัน ในเนื้อหารายการเท่าใดนัก ส่วนใหญ่จะสร้างอารมณ์ขันในลักษณะของมุขตลก (Comedy Codes) มากกว่า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.3 ทิพย์ วงศ์ศร (ทิพย์)

ภาพที่ 5.3.1 ทิพย์ วงศ์ศร (ทิพย์)

จากการศึกษาบทบาทและลักษณะของตัวละคร ผู้วิจัยพบว่าตัวละคร “ทิพย์” (ภาพที่ 5.3.1 ทิพย์ วงศ์ศร) มีลักษณะของภาพแบบฉบับ (Types) ในเนื้อหารายการทั้งหมด 1 แบบ คือ ภาพแบบฉบับของผู้หญิงธรรมดาธรรมดาโม (ซี)

1. ภาพแบบฉบับของผู้หญิงธรรมดาธรรมดาโม (ซี)

จากการศึกษาละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องเป็นต่อจำนวน 52 ตอน พบภาพแบบฉบับของผู้หญิงธรรมดาธรรมดาโม (ซี) จำนวนทั้งหมด 28 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 2 ลูกใครหว่า, ตอนที่ 4 เพื่อนรัก, ตอนที่ 5 อยู่บ้านเมียดำ ออกมาจ่าจับ, ตอนที่ 6 เสียวเว้ย, ตอนที่ 8 พ่อแสนงอน, ตอนที่ 10 บวชชีหนีรัก, ตอนที่ 11 ทันไม่ทัน ทันไม่ทัน, ตอนที่ 12 ก๊กก๊ก, ตอนที่ 13 อุดมการณ์, ตอนที่ 14 เดอะก๊ก, ตอนที่ 15 พลพล คนโดนก๊อป, ตอนที่ 19 จังหวะหัวใจ, ตอนที่ 20 ทำไมต้องอาย, ตอนที่ 22 ใครๆ เขาก็ใส่กัน, ตอนที่ 23 เหนื่อยมัยยี่ สิ่งที่เราทำอยู่, ตอนที่ 24 พูฟิช จี๊ดหัวใจ, ตอนที่ 26 3 หม่อม 3 มุม ปะทะ 3 สาว 3 โจร, ตอนที่ 29 อ้วนดำ, ตอนที่ 35 น้องเมีย เพี้ยเลยครึ่งพี่น้อง, ตอนที่ 36 ทำไมน้องไม่แต่งงาน, ตอนที่ 40 แค่ว่า, ตอนที่ 42 ลูกโกโนกำมือ, ตอนที่ 44 สิ่งที่ถูก, ตอนที่ 46 หลับหรือเหลือง, ตอนที่ 48 แฟนเก่า แฟนใหม่, ตอนที่ 49 ขาวหน้าหนึ่ง, ตอนที่ 50 รู้เค้าหลอก แต่เต็มใจให้หลอกและตอนที่ 52 โอยาสีมินาไซ

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่ามีลักษณะของ ภาพแบบฉบับ (Types) ซึ่งปรากฏในตัวละคร “ทิพย์” ในลักษณะของภาพ แบบฉบับของผู้หญิงธรรมมะธรรมโม (ซี) โดยส่วนใหญ่จะปรากฏออกมาในลักษณะของ ท่าทาง การแสดงออก การกระทำ ความคิด และคำพูดที่มีต่อสถานการณ์ต่างๆ โดย มักจะใช้หลักกรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาหรือ คำพระ มาพูดมาสอนคนอื่นๆ ด้วยคำพูดที่นุ่มนวลหรือบางครั้งก็ปรากฏผ่านคำพูด และการแสดงออกของ ตัวละครอื่นๆ ที่มีต่อทิพย์ เช่น พอเวลาพูดจบก็จะพนมมือแล้วพูดว่า “สาธุ” หรือเรียกว่า “ซี”

ตัวอย่างภาพแบบฉบับของผู้หญิงธรรมมะธรรมโม (ซี) จาก ตอนที่ 6 เสียวเว่ย

ภาพแบบฉบับของผู้หญิงธรรมมะธรรมโม (ซี) ลักษณะที่ปรากฏ คือ การแสดงออก คำพูด ท่าทาง การกระทำ ทิพย์ถูกพี่ก๊อบเรียก “ซี” ทิพย์ชวนพี่ก๊อบทำบุญสร้างศาลาปฏิบัติธรรมแต่พี่ก๊อบวิ่งหนี เลยฝากเป็นต่อไปให้พวกพี่ยมทำบุญแทน ทิพย์เลยพูด “อนุโมทนาบุญด้วยนะ” (ดังภาพที่ 5.3.2)

ภาพที่ 5.3.2 ภาพแบบฉบับของผู้หญิงธรรมมะธรรมโม (ซี)

พอพี่ก๊อบรู้ว่าบัตรบัลลังก์เมฆอยู่ที่ทิพย์เลยพูดว่า “นอกจากเป็นซียังซีขโมยอีกหรือคะ” หว่าทิพย์จะขโมยเอาไว้ไปดูกับมัคทายก “เขาไปตั้ง 5 ไบอย่าบอกนะคะว่าชนส์ปเหว่เด็กวัดไปดูด้วยเหลืออีกไบอย่าบอกว่าเป็นของเจ้าอาวาส” ทิพย์เลยพูดว่า “เดี๋ยวหะคิดอกุศลเดี๋ยวกี้ตกรอกหรือ” ทิพย์เลยอธิบายว่าเมื่อวานเป็นต่อมาแล้วหีบซองให้ผิดคิดว่าเป็นซองผ้าป่าที่เรียรายเงินไปทำบุญ พี่ก๊อบเลยถามว่าแล้วทำไมเพิ่งเปิดดูตอนเช้า ทิพย์เลยบอกว่า “พอดีหิวอยากกินไก่ย่างแต่ไม่มีตั้งค์ ล้อเล่นนะคะคิดอย่างนั้นชาติหน้าก้เกิดเป็นเปรตนะสิ ” แล้วทิพย์ก็เลยว่าเป็นต่อเรื่องมาแล้วขาดสติส่วนพอใจก็ถูกพูดเรื่องใจร้อนที่ไม่ถามให้ดีซะก่อนแล้วไววายสรุปแล้วคือ ผิดทั้งคู่ “สติเท่านั้นที่จะช่วยเราแก้ปัญหา ทั้งคนเมาและคนไม่เมา” (ดังภาพที่ 5.3.3)

ภาพที่ 5.3.3 ภาพแบบฉบับของผู้หญิงธรรมดาธรรมดา (ซี)

การทำหน้าที่ในการสื่อความหมายของตัวละคร

ภาพแบบฉบับที่ปรากฏในตัวละคร “ทิพย์” ในฐานะของเนื้อหาสาร (Message) การทำหน้าที่ (Poetic) นั้น ภาพแบบฉบับของผู้หญิงธรรมดาธรรมดา (ซี) จะชัดเจนด้วยคำเรียกที่คนอื่นเรียกแทนชื่อทิพย์ว่า “ซี” และการที่ทิพย์มักนำหลักธรรมคำสอนมาใช้แก้ปัญหาหรือเตือนสติให้ตัวละครอื่นๆ รวมไปถึงการที่มีมัจฉายกมาจีบยังช่วยให้ภาพแบบฉบับนี้ชัดเจนขึ้น หรือบางครั้งการมองโลกแง่ดีเกินไปของทิพย์ก็ทำให้เกิดความขบขันได้ โดยส่วนใหญ่ภาพตายตัวแบบผู้หญิงธรรมดาธรรมดา (ซี) นี้จะปรากฏในลักษณะของคำพูด และการแสดงออกของสถานการณ์ของตัวละครทิพย์เอง และคำพูดของคนรอบข้างที่ขบขันด้วยคำเรียกว่า “ซี” ซึ่งภาพตายตัวนี้ก็มีส่วนเอื้อให้สถานการณ์ที่กำลังเกิดอยู่ในขณะนั้นเกิดความขบขันได้ เช่นการมองโลกในแง่ดีเกินไปในบางสถานการณ์ เป็นต้น

ในด้านตัวสาร (Message) ตัวทิพย์จะถูกนำเสนอด้วย ภาพแบบฉบับ (Type) ของผู้หญิงธรรมดาธรรมดา (ซี) ด้วยลักษณะของผู้หญิงที่ค่อนข้างเรียบร้อย ทั้งรูปร่างหน้าตาแบบไทยๆ การแต่งกาย และกริยาท่าทาง การแสดงออกต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่มักจะเป็นตัวละครที่ชี้ให้เห็นถึงสิ่งถูกผิด นำคำพระมาสั่งสอน และคำที่ถูกตัวละครอื่นๆ เรียกว่า “ซี” แต่ก็ไม่ได้เป็นแบบฉบับที่เป็นภาพแบบฉบับที่ชัดเจนนัก เพราะส่วนใหญ่ตัวทิพย์ไม่ได้เป็นตัวละครที่มีบทบาทต่อตัว เนื้อหามากนัก ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ฟังและคอยชี้แนะ

ในด้านของความเป็นอรรถาภิธาน (Metalingual) ส่วนใหญ่ รหัส (Code) ที่ปรากฏออกมาจะเป็นวัจนภาษาเสียส่วนใหญ่ แต่ก็มีอวัจนภาษาประกอบเพื่อให้เกิดความชัดเจน เช่น พอถูกว่าเรื่องแก่ ก็ยกมือประนมแล้วแผ่เมตตาให้ เป็นต้น หรือบางทีอาจจะเกิดจากการเห็นแบบแผนของคนรอบข้างที่พูดถึงทิพย์ รวมไปถึงการที่มีมัจฉายกมาจีบก็ทำให้ภาพแบบฉบับของตัวละครทิพย์ชัดเจนยิ่งขึ้น

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่ตัวละครที่พบจะไม่ได้ใช้ภาพแบบฉบับในการสร้างสถานการณ์หรือ (Situation) ให้เกิดขึ้นคือไม่ค่อยพบการทำหน้าที่ (Context) ในการสื่อสารให้เกิดอารมณ์ขันมากนักส่วนใหญ่จะปรากฏในลักษณะของ ตัวสารและรหัสเสียมากกว่า

5.4 บุญกอบ ช้างพลาย (พี่ก๊อบ)

ภาพที่ 5.4.1 บุญกอบ ช้างพลาย (พี่ก๊อบ)

จากการศึกษาบทบาทและลักษณะของตัวละคร ผู้วิจัยพบว่าตัวละคร “พี่ก๊อบ” (ภาพที่ 5.4.1 บุญกอบ ช้างพลาย) มีลักษณะของภาพแบบฉบับ (Types) ในเนื้อหารายการทั้งหมด 3 แบบด้วยกัน คือ ภาพ แบบฉบับของกะเทย (เพศที่สาม) ภาพแบบฉบับของคนใช้และภาพแบบฉบับของคนอ้วนตะกละ

1. ภาพแบบฉบับของกะเทย (เพศที่สาม)

จากการศึกษาละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องเป็นต่อจำนวน 52 ตอน พบภาพแบบฉบับของกะเทย (เพศที่สาม) ในเนื้อหารายการ จำนวนทั้งหมด 52 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ห่วงฉันทน์บ้างไหม, ตอนที่ 2 ลูกใครหว่า, ตอนที่ 3 อุปสรรค, ตอนที่ 4 เพื่อนรัก, ตอนที่ 5 อยู่บ้านเมียดำออกมาจ่าจับ, ตอนที่ 6 เสียวเว่ย, ตอนที่ 7 รักปลดลือก, ตอนที่ 8 พ่อแสนงอน, ตอนที่ 9 ง่าย ๆ สบาย ๆ, ตอนที่ 10 บวชชื่อนี้รัก, ตอนที่ 11 ทันไม้ทัน ทันไม้ทัน , ตอนที่ 12 กี้กี้ก, ตอนที่ 13 อุดมการณ์, ตอนที่ 14 เดอะกี้ก, ตอนที่ 15 พลพล คนโดนก๊อบ, ตอนที่ 16 ไม่รักไม่ยอม, ตอนที่ 17 กล่องปริศนา, ตอนที่ 18 ไร่เอย, ตอนที่ 19 จังหวะหัวใจ, ตอนที่ 20 ทำไม่ต้องอาย, ตอนที่ 21 ผมพุด

อะไรผิดหรือ, ตอนที่ 22 ใครๆ เขาก็ใส่กัน, ตอนที่ 23 เหนื่อยมัย สิ่งที่เขาทำอยู่, ตอนที่ 24 ทูพีซ
 จืดหัวใจ, ตอนที่ 25 ผมอยากเที่ยวเลาจน์ครับ, ตอนที่ 26 3 หนุม 3 มุม ปะทะ 3 สาว 3 โจร , ตอน
 ที่ 27 ผู้ชายมันแยแม่ขอเป็นทอม, ตอนที่ 28 ความลับไม่มีในโลก, ตอนที่ 29 อ้วนดำ, ตอนที่ 30
 บุปู่ เบ่เบ้, ตอนที่ 31 เพื่อนเขย, ตอนที่ 32 คิดได้นะ, ตอนที่ 33 เบื่อๆ อยากรๆ, ตอนที่ 34 แอ็บแมน
 ทดแทนบุญคุณ, ตอนที่ 35 น้องเมีย เพสียเลยครับพี่น้อง, ตอนที่ 36 ทำไมน้องไม่แต่งงาน, ตอนที่
 37 เด็กมันยั่ว เลยหลวมตัวไปหน่อย, ตอนที่ 38 คาสโนวีด, ตอนที่ 39 ม่ามี รัเทิร์นส์, ตอนที่ 40 แค
 ขำๆ, ตอนที่ 41 ออกหักไม่ยกกะตาย, ตอนที่ 42 ลูกไก่ในกำมือ, ตอนที่ 43 น้องหาย, ตอนที่ 44 สิ่ง
 ที่ ถูก, ตอนที่ 45 ชมรมเพื่อนรักเพื่อน, ตอนที่ 46 หลับหรือหลื่อง, ตอนที่ 47 ปลาหมอตายเพราะ
 ปาก, ตอนที่ 48 แฟนเก่า แฟนใหม่, ตอนที่ 49 ข่าวน่าหนึ่ง, ตอนที่ 50 รู้เค้าหลอก แต่เต็มใจให้
 หลอก, ตอนที่ 51 เพื่อชีวิตมันผิดตรงไหนและตอนที่ 52 โอยาสีมินาไซ

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่ามีลักษณะของ ภาพแบบฉบับ ซึ่ง
 ปรากฏในตัวละคร “พี่ก๊อบ” ในลักษณะของภาพ แบบฉบับของกะเทย (เพศที่สาม) โดยส่วนใหญ่
 ถูกนำเสนอออกมาในลักษณะของการกระทำ การแสดงออก ทางสีหน้า แววตา คำพูด น้ำเสียง
 และความคิด เช่น พูดคะซาชอบทำเสียงอ่อนเสียงหวาน มีความสนใจเรื่องเพศโดยเฉพาะในเพศ
 ชายจะสนใจเป็นพิเศษเวลาเจอผู้ชายหล่อๆ จะเข้าไปหาทันทีแต่ส่วนใหญ่จะเจอแต่ผู้ชายที่เกลียด
 กะเทย และสอดรู้สอดเห็นเรื่องของชาวบ้าน หรือปรากฏในคำพูด เช่น อยากรได้เงินไปทำนม มักมี
 การแสดงออกที่รุนแรงเวลาเจอคู่ปรับอย่างไหลซึ่งทั้งด่าทั้ง ทำร้ายร่างกายแต่ก็เป็นไปเพื่อความ
 ขบขัน ไม่ได้ทะเลาะอย่างจริงจัง การแสดงออกต่อเหตุการณ์ต่างๆมักโอเวอร์เกินจริง

ตัวอย่างภาพแบบฉบับของกะเทย (เพศที่สาม) จาก ตอนที่ 3 อุปสรรค

ภาพแบบฉบับของกะเทย (เพศที่สาม) ลักษณะที่ปรากฏ ท่าทาง, คำพูด น้ำเสียง
 และการแสดงออกทางสีหน้า พูดจาคะ ซา ปากจืดว่าชุดพอใจไม่สวย แต่จะถอดชุดพอใจออกมา
 ใส่เอง และ ทำท่าวิ๊ดว้าย วิยว้ายวิ่งไปวิ่งมาว่ามีผู้ชายห้องตรงข้ามแอบส่องกล้องมองมาที่ห้อง
 “อ้าย หมดแล้วสิ่งที่แม่ให้มาป่านนี้เค้าคงเห็นหมดแล้วมั้งคะ ลำได้เล็ก ลำได้ใหญ่ตับอ่อน ตับไตได้
 พุงพีเห็นกันหมดเกลี้ยงพอดี โห” ทำท่าเปิดพุง พอเค้าหายไปแล้วพี่ก๊อบพูดว่า “ถ้าคราวหน้าเจออีก

จะใส่หูฟังโชว์มันเลย” นิสัยรุนแรงกับไหลตอนที่โดนว่าเป็นพวกชอบโชว์ ฟี้ก๊อบพูด “ใส่ชั้นชอบโชว์ แต่แก ซอกซ่า” แล้วเตะไหลไม่นับ (ดังภาพที่ 5.4.2)

ภาพที่ 5.4.2 ภาพแบบฉบับของกะเทย (เพศที่สาม)

2. ภาพแบบฉบับของคนใช้

จากการศึกษาละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องเป็นต่อจำนวน 52 ตอน พบภาพแบบฉบับของคนใช้ ในเนื้อหารายการ จำนวนทั้งหมด 31 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ห่วงฉันท้างใหม่, ตอนที่ 3 อุปสรรค, ตอนที่ 4 เพื่อนลัก, ตอนที่ 5 อยู่บ้านเมียดำ ออกมาจ่าจับ, ตอนที่ 6 เสียวเว่ย, ตอนที่ 7 รักปลดล็อก, ตอนที่ 8 พ่อแสนงอน, ตอนที่ 9 ง่าย ๆ สบาย ๆ, ตอนที่ 12 กี้กี้กี้, ตอนที่ 13 อุดมการณ์, ตอนที่ 14 เดชะกิ๊ก, ตอนที่ 15 พลพล คนโดนก๊อบ, ตอนที่ 17 กล่องปริศนา, ตอนที่ 19 จังหวะหัวใจ, ตอนที่ 20 ทำไมต้องอาย, ตอนที่ 21 ผมพูดอะไรผิดเธอ, ตอนที่ 25 ผมอยากเที่ยวเลาจน์ครับ, ตอนที่ 30 บู้บี้ เบเบ้ , ตอนที่ 31 เพื่อนเซย, ตอนที่ 33 เบื่อๆ อายากๆ , ตอนที่ 35 น้องเมีย เพ็ชร์เลยครับพี่น้อง, ตอนที่ 37 เด็kmันยั่ว เลยหลวมตัวไปหน่อย, ตอนที่ 39 ม่ามี รี้เทิร์นส์ , ตอนที่ 41 ออกหักไม่ยกกะตาย, ตอนที่ 42 ลูกไก่ในกำมือ, ตอนที่ 43 น้องหาย, ตอนที่ 44 สิ่งที่ถูก, ตอนที่ 45 ชมรมเพื่อนรักเพื่อน, ตอนที่ 46 หลับหรือหลิ่ง, ตอนที่ 47 ปลาหมอตายเพราะปาก, ตอนที่ 48 แฟนเก่า แฟนใหม่, ตอนที่ 51 เพื่อชีวิตมันผิดตรงไหนและตอนที่ 52 โอยาสีมินาไซ

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่ามีลักษณะของภาพแบบฉบับซึ่งปรากฏในตัวละคร “ฟี้ก๊อบ” ในลักษณะของภาพแบบฉบับของคนใช้ โดย ส่วนใหญ่ถูกที่นำเสนอออกมาในลักษณะของคนใช้ที่ไม่ได้เป็นเบี้ยล่างหรือทาสที่ถูกจิกหัวใช้ แต่เป็นเหมือนคนในครอบครัวคนหนึ่งที่สามารถร่วมโต๊ะกินอาหารด้วยได้ ไปไหนมาไหน ไปเที่ยวด้วยกัน (จะเห็นได้ว่าฟี้ก๊อบสามารถไปปรากฏตัวได้ทุกสถานการณ์ทั้งบ้าน, ที่ทำงานหรือร้านบางบาร์ หรือออฟฟิตของ

เป็นต่อ) ซึ่งจะแตกต่างจากละครทั่วไปที่จะกดคนใช้ให้ดูเป็นชนชั้นล่าง แต่ยังคงมีภาพของคนใช้ที่ขี้เกียจแอบดูงานบ้านและสอดรู้สอดเห็นเรื่องของเจ้านายบ้าง หรือการไม่รู้กาลเทศะว่าสิ่งไหนควรพูดหรือไม่ควรพูดในตอนไหน ก็ทำให้เนื้อเรื่องและเพื่อตัวละครสร้างดราม่ามีสีสันมากขึ้น

ตัวอย่างภาพแบบฉบับของคนใช้ จาก ตอนที่ 1 ห่วงฉันทันใหม่

ภาพแบบฉบับของคนใช้ ลักษณะที่ปรากฏ คือ การกระทำ การแสดงออก อุปกรณ์ประกอบ (ไม้กวาดและที่ตักผง) พี่ก๊อบถือไม้กวาดและที่ตักผงกวาดคอนโดอยู่ บอกพอใจว่าอยากได้เงินเดือนขึ้นเพราะช่วงนี้เงินซื้ด(แล้วทำท่าซื้ด) เลยถูกพอใจว่า “วันๆไม่ทำงานเอาแต่ตลกระวังจะตงงาน” เลยรีบทำงานโดยทำท่าเป็นหุ่นยนต์แม่บ้านมาจากอนาคต “เราเป็นกะเทยทำความสะอาดมาจากอนาคต”แล้วตดเสียงดังปู้ด “กะเทยอนาคตตด” และสอดรู้สอดเห็นแอบดูเป็นต่อกับพอใจคุยกัน (ดังภาพที่ 5.4.3)

ภาพที่ 5.4.3 ภาพแบบฉบับของคนใช้

3. ภาพแบบฉบับของคนอ้วนตะกละ

จากการศึกษาละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องเป็นต่อจำนวน 52 ตอน พบภาพแบบฉบับของคนอ้วนตะกละ ในเนื้อหารายการ จำนวนทั้งหมด 15 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 9 ง่ายๆสบายๆ, ตอนที่ 12 กี้กี้ก, ตอนที่ 13 อุดมการณ์, ตอนที่ 15 พลพล คนโดนก๊อบ, ตอนที่ 17 กล่องปริศนา, ตอนที่ 18 ไร่เอ, ตอนที่ 22 ใครๆ เขาก็ใส่กัน, ตอนที่ 23 เหนื่อยมัย สิ่งที่เขาทำอยู่, ตอนที่ 24 พูฟิช จืดหัวใจ, ตอนที่ 37 เด็กมันยั่ว เลยหลวมตัวไปหน่อย, ตอนที่ 40 แค่ว่าๆ, ตอนที่ 44 สิ่งที่ถูก, ตอนที่ 45 ชมรมเพื่อนรักเพื่อน, ตอนที่ 46 หลับหรือเหลืองและตอนที่ 49 ข้าวหน้าหนึ่ง

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่ามีลักษณะของภาพแบบฉบับซึ่งปรากฏในตัวละคร “พีก็อบ” ในลักษณะของภาพแบบฉบับของคนอ้วนตะกละ โดย ส่วนใหญ่ถูกนำเสนอออกมาในลักษณะของรูปลักษณ์ภายนอกที่เป็นคนตัวอ้วนกลม ลงพุง มักถูกเรียกว่า “ไอ้หมูอ้วน” และการแสดงออกของตัวละครที่เวลาเห็นของกินอยู่ตรงหน้ามักจะอดใจไม่ได้ หรือเห็นเรื่องกินเป็นสำคัญ บางครั้งก็ไม่สนใจว่าเป็นของใคร เช่น เห็นเป็นตอกำลังกินไอศกรีมอยู่ก็ทำท่าอยากกินแล้วขอแต่เป็นต่อไม่ให้พอผลอกก็แอบแย่งจากมือไปกิน หรือในขณะที่คนอื่นกำลังทักท้วงใจก็ไม่สนใจสามารถกินได้

ตัวอย่างภาพแบบฉบับของคนอ้วนตะกละ จาก ตอนที่ ตอนที่ 9 ง่ายๆ สบายๆ

ภาพแบบฉบับของคนอ้วนตะกละ ลักษณะที่ปรากฏ รูปร่าง ท่าทางการ แสดงออก ตอนสอนพีวินให้กินอาหารอีสาน พีวินกินแบบกลัๆกลัๆ พีก็อบเลยกินให้ดูท่าทางตะกละ ตักส้มตำคำโต กินมูมมาม ดูดชาปูเสียดัง กินไปกินมาจนเกือบหมดจนพอใจต้องบอกให้หยุดกิน เพราะรู้ทัน พีก็อบ “ไอ้ยทำไมกินช้าจังเลยละคะเอามา นี่ๆดูอาจารย์นี่คะ ” (หยิบจานจากมือพีวินมากินคำใหญ่ด้วยท่าทางตะกละมูมมามคายปูออกมาแล้วอ้าปากทำท่าเผ็ดแล้วก็ตักกินอีกคำโต หลายคำ) พอใจ “นี่พีก็อบพอได้แล้ว สามีตีให้เค้าดูคำเดียวเค้าก็รู้แล้ว (พอใจแย่งจานออกมาจากมือพีก็อบ) ให้เค้ากินบ้าง” (ดังภาพที่ 5.4.4)

ภาพที่ 5.4.4 ภาพแบบฉบับของคนอ้วนตะกละ

การทำหน้าที่ในการสื่อความหมายของตัวละคร

ภาพแบบฉบับที่ปรากฏในตัวละคร “พื้ก๊อบ” ในฐานะของเนื้อหาสาร (Message) การทำหน้าที่ (Poetic) นั้น ภาพแบบฉบับของกะเทย (เพศที่สาม) ภาพแบบฉบับของคนใช้ และ ภาพแบบฉบับของคนอ้วนคนตะกละ นั้นถูกนำเสนอออกมาได้ค่อนข้างชัดเจนในทุกตอนที่ออกมา และมีส่วนที่ทำให้สถานการณ์ (Situation) ต่างๆของเนื้อเรื่องที่กำลังตั้งเครียด หรือเศร้าโศก (Tragedy) กลายเป็น สหัทสนาฏ (Comedy) ได้ซึ่งโดยส่วนใหญ่ภาพแบบฉบับที่ชัดที่สุดคือภาพแบบฉบับของแบบกะเทย (เพศที่สาม) เพราะเป็นภาพแบบฉบับหลักของตัวละคร รองลงมาคือ ภาพแบบฉบับของคนใช้ และภาพแบบฉบับของคนอ้วนคนตะกละ

ในการทำหน้าที่ในการสื่อสาร ตัวละคร “พื้ก๊อบ” มีภาพแบบฉบับ (Types) ทั้งหมด 3 แบบด้วยกัน คือ 1. กะเทย(เพศที่สาม) 2. คนใช้ 3. คนอ้วนตะกละ ซึ่งในการนำเสนอ ภาพแบบฉบับแบบกะเทย(เพศที่สาม) จะชัดเจนที่สุดรองลงมาคือ คนใช้ และ อ้วนตะกละ ตามลำดับ โดยลักษณะของกะเทยจะถูกแสดงออกมาในลักษณะของกริยาท่าทางการแสดงออกที่ค่อนข้างเกินจริง (Over) มีท่าทางกระตุงกระตัง สนใจเพศชายเป็นพิเศษ เวลาเจอผู้ชายหล่อๆต้องรีบเข้าไปแตะโลมทันที โดยเฉพาะกับพื้ยม แต่จะมีการใช้อารมณ์ที่รุนแรงกับไหลตลอดเพราะในเรื่องจะเป็นคู่กัดกัน จะมีการด่าทอขึ้น “มึง กู” เวลาถูกว่าจี้ใจดำหรือไล่เตะไล่กระทืบไหล ซึ่ง ภาพแบบฉบับนี้จะปรากฏอยู่ในทุกตอน และมีความชัดเจนที่ค่อนข้างมาก

ส่วนภาพแบบฉบับของคนใช้นั้น จะปรากฏออกมาในลักษณะของบทบาทที่ได้รับแสดงออกทางการกระทำ และหน้าที่ของตัวละคร เช่น การทำงานบ้านประเภทต่างๆเช่น กวาดบ้าน ถูบ้าน ซักผ้า แต่ก็ยังคงความเป็นคนใช้ที่ขอบู้งาน ขี้เกียจและสอดรู้สอดเห็นเรื่องชาวบ้าน โดยเฉพาะเรื่องของเจ้านาย โดยจะเห็นได้ ว่าในเรื่องนี้ ตัวสาร (Message) ภาพของคนใช้จะถูกนำเสนอให้คนใช้เป็นเหมือนคนในครอบครัว เป็นเหมือนเพื่อน เหมือนพี่ สามารถกินข้าวร่วมโต๊ะกับเจ้าของบ้าน ไปเที่ยวซื้อของด้วยกันหรือไปเที่ยวกลางคืนที่ร้านบางบาร์ได้ โดยจะเห็นได้ว่าตัวละครพื้ก๊อบสามารถไปได้ในทุกสถานที่ไม่ว่าจะเป็น บ้าน ที่ทำงานของเป็นต่อหรือที่ร้านบางบาร์ ซึ่งจะแตกต่างจากละครทั่วไปที่มักจะถูกคนใช้ไว้ในลักษณะของชนชั้นที่แตกต่างหรือต่ำกว่า

ภาพแบบฉบับคนอ้วนตะกละ ที่ปรากฏในตัวละครที่ถือในการนำเสนอออกมา ในลักษณะของ ตัวสารนั้น ภาพที่ปรากฏจะชัดเจนจากรูปร่างของตัวละคร และการทำท่าทาง การกระทำที่จะแสดงออกๆ ได้อย่างชัดเจน เช่น เวลาใครทำอะไรก็จะอยากกิน เห็นเป็นไม่ได้ไม่ว่าของใคร เช่น ไอศกรีมของเป็นต่อ เห็นเขากินอยู่ก็จะเข้าไปแย่งทั้งๆที่เจ้าของเขาไม่ให้หรือทำท่าทางการกินอย่างตะกละตะกรามไม่สนใจใคร ดังตัวอย่างในตอน ง่ายๆสบายๆ ที่กล่าวไปแล้วในช่วงต้น

ซึ่งภาพแบบฉบับที่กล่าวไปข้างต้น ทุก ภาพแบบฉบับมีการนำมาใช้ในการสื่อความหมายในลักษณะของ รหัส (Code) ซึ่งทำหน้าที่อรรถาธิบาย (Metalingual) ในเนื้อหารายการได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะภาพแบบฉบับของกะเทยที่ปรากฏอยู่ในทุกตอน

ส่วนการกระทำหน้าที่ของ บริบท (Context) ที่มีผลต่อการสร้างสถานการณ์ในละครนั้น ตัวที่ถือจะไม่ได้นำไปเป็นภาพแบบฉบับของตัวละครหลักในการสร้าง สถานการณ์ เพราะมักจะนำเอา ภาพแบบฉบับต่างๆมาสร้างความซับซ้อนในลักษณะของมุขต่างๆ เช่น พุதியบท (Hypertext) ทำนองเพลง Memory ของละครเวทีเรื่อง Cats แต่เปลี่ยนเนื้อร้องเป็นเรื่องราวของกะเทยรวมไปถึงท่าทางการแสดงออก ซึ่งเป็นการล้อเลียนแบบ (Parody ผสมกับ Pastiche) เป็นต้น

5.5 วิเศษนิยม กอบกู้ (พ็ยม)

ภาพที่ 5.5.1 วิเศษนิยม กอบกู้ (พ็ยม)

จากการศึกษาบทบาทและลักษณะของตัวละคร ผู้วิจัยพบว่าตัวละคร “พื้ม”(ภาพที่ 5.5.1 วิเศษนิยม กอบกู้) มีลักษณะของภาพแบบฉบับ (Types) ในเนื้อหารายการทั้งหมด 1 แบบด้วยกัน คือ ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้

1. ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้

จากการศึกษาละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องเป็นต่อจำนวน 52 ตอน พบภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ ในเนื้อหารายการ จำนวนทั้งหมด 24 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 4 เพื่อนรัก, ตอนที่ 5 อยู่บ้านเมียดำ ออกมาจ่าจับ ,ตอนที่ 7 รักปลดล็อก, ตอนที่ 13 อุดมการณ์, ตอนที่ 17 กล่องปริศนา, ตอนที่ 18 ไอ้เย, ตอนที่ 19 จังหวะหัวใจ,ตอนที่ 23 เหนื่อยมัย สิ่งที่เราทำอยู่, ตอนที่ 24 พูพิช จืดหัวใจ, ตอนที่ 25 ผมอยากเที่ยวเลาจน์ครีบ, ตอนที่ 26 3 หม่อม 3 มุม ปะทะ 3 สาว 3 โจร , ตอนที่ 27 ผู้ชายมันแฉแม่ขอเป็นทอม, ตอนที่ 28 ความลับไม่มีในโลก, ตอนที่ 32 คิดได้นะ, ตอนที่ 33 เป็๋อๆอยากๆ, ตอนที่ 35 น้องเมีย เพลี่ยเลยครับพี่น้อง, ตอนที่ 36 ทำไมน้องไม่แต่งงาน, ตอนที่ 38 คาสโนวีด, ตอนที่ 40 แค่ว่าๆ, ตอนที่ 42 ลูกไก่ในกำมือ, ตอนที่ 47 ปลาหมอตายเพราะปาก, ตอนที่ 49 ข่าวน่าหนึ่ง, ตอนที่ 50 รู้เค้าหลอก แต่เต็มใจให้หลอก, ตอนที่ 52 โอยาสิมินาไซ

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่ามีลักษณะของภาพแบบฉบับ ซึ่งปรากฏในตัวละคร “พื้ม” ในลักษณะของภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ โดยส่วนใหญ่ ถูกนำเสนอออกมาในลักษณะของการกระทำ การแสดงออก ทางสีหน้า แววตา คำพูด น้ำเสียงและความคิด เวลาเจอผู้หญิงสวยๆก็จะเข้าไปจีบแต่จะจีบแบบเสียวๆ น่าเน่าๆ เช่น ใช้มุขทำเป็นรู้จัก กแต่ทำเบอร์หายขอเบอร์ใหม่ได้ใหม่ (ตอน คิดได้นะ) ทั้งๆที่ตัวเองก็มีแฟนแล้ว หรือบางทีก็มีแฟนหลายคนในเวลาเดียวกัน แต่จริงๆก็รักแฟนของตัวเองมาก แต่ก็ยังอดเจ้าชู้ไม่ได้

ตัวอย่างภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ จากตอน ตอนที่ 28 ความลับไม่มีในโลก

ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ โดยลักษณะที่ปรากฏ คือ การกระทำ การแสดงออก คำพูด มีแฟนหลายคน พอน้องครีมไป น้องชุกส์มาพาไปนั่งเสิร์ฟน้องโพนมาเลยให้อยู่คนละห้อง แล้วใช้วิธี “สับรางชั้นเทพ” คือ แบกวิ่งออกไปส่งทีละคน (ไล่กลับหมดเพราะเหนื่อย) ว่าพี่ฮึดกับบอกว่า “ตายก็ชาติที่ไม่มีสิทธิ์มีก็กอย่างชั้นหรือเวีย ฮ่าๆๆ” (ดังภาพที่ 5.5.2)

ภาพที่ 5.5.2 ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้

ที่ร้านบางบาร์ พี่ยม ส่ง SMSหวานเยิ้มหากันไปมากับน้องครีม ทั้งๆที่นั่งอยู่ติดกัน พอน้องครีมไป พอน้องชูกัสมา น้องชูกัส ขอดตัวไปเข้าห้องน้ำพอดี น้องโพนมาพี่ยมเลยให้ไปรอที่รถ วอกกับพี่ชูกัสเห็นน้องครีมเข้ามาด้วยความหมั่นไส้พี่ยมก็เลยแกล้งหลอกถามพี่ยมให้น้องครีมได้ยิน ว่าพี่ยมมีกิ๊กจริงๆ มีทั้งกุญแจห้องคีย์การ์ดเลยโดนน้องครีม น้องชูกัสและน้องโพนที่เข้ามาได้ยินตบ บอกเล็ก แต่ก็ร้องห่มร้องไห้ขอโทษน้องครีมจนยอมคืนดีด้วย (ดังภาพที่ 5.5.3)

ภาพที่ 5.5.3 ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้

วันต่อมาพี่ยมเล่าให้ที่ออฟฟิศฟังว่าแก๊งร็องให้ให้น้องครีมยอมคืนดีด้วยวิธีการ
 ยังไง (ยาหม่องทาตา น้ำตาเทียม ตีตาตัวเอง) จนทุกคนเอือมบอกริ๊งไม่กลัวน้องครีมมาได้ยินเหวอ
 บอกริ๊งไม่กลัวเพราะติดกระจกไว้คอยดูหน้าประตูถ้าน้องครีมมาต้องเห็น แต่น้องครีมดันคุยงานอยู่ใน
 ห้องพี่ยมจนแล้วออกมาเพราะได้ยินทั้งหมด เลยตบหน้าแล้วบอกเลิกพี่ยม

การทำหน้าที่ในการสื่อความหมายของตัวละคร

ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ที่ปรากฏในตัวละคร “พี่ยม” นั้นถูกนำเสนอออกมาได้
 อย่างชัดเจน ผ่านการแสดงออกทางสีหน้า น้ำเสียง ท่าทาง ความคิด และการกระทำของตัวละคร
 โดยนำเสนอภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ออกมาในลักษณะของผู้ชายที่เจ้าชู้แบบเสียวๆ ใช้มุข
 แบบเลียนๆ เช่น จีบด้วยกลอน ใช้สำนวนเซ็กซี่ ขอบอร์โดยแก๊งทำเป็นรู้จัก เป็นต้น รวมไปถึงการ
 แต่งกายก็มีส่วนช่วยให้บทบาทและลักษณะของตัวละครชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งการแสดงออกที่กล่าว
 มาแล้วในช่วงต้นของตัวละครมีส่วนช่วยให้เกิดอารมณ์ขันต่อเนื้อหารายการได้ดี

ในการทำหน้าที่ในการสื่อสาร ตัวละครพี่ยม มีการใช้ ภาพแบบฉบับ (Types) ใน
 ลักษณะของ ตัวสาร (Message) 1 แบบ คือ ภาพแบบฉบับ ของผู้ชายเจ้าชู้โดยจะนำเสนอออกมา
 ในลักษณะของผู้ชายที่เจ้าชู้แบบเสียวๆมีวิธีการจีบแบบเซ็กซี่ เช่น แก๊งเป็นรู้จักแล้วขอบอร์ , จีบ
 แพนตัวเองด้วยกลอนเลียนๆ เป็นต้น และเป็นการนำเสนอภาพของผู้ชายเจ้าชู้ที่ไม่ยอมหยุดแม้จะ
 มีแฟนแล้วก็ตาม ทั้งๆที่รักแฟนของตัวเองมากแล ะแฟนก็สวยเซ็กซี่ แต่ก็ยังเจ้าชู้ไปเรื่อยๆซึ่งจะ
 แตกต่างจากเป็นต่อที่เจ้าชู้เพราะยังหาคนที่ถูกใจไม่เจอ แต่ของพี่ยมจะเป็นแบบเจอแล้วแต่ยังไม่
 พอ โดยภาพแบบฉบับของของผู้ชายเจ้าชู้ที่ปรากฏออกมานั้น ถูกนำเสนอออกในลักษณะของสี
 หน้าท่าทาง คำพูดและการกระทำของตัวละคร “พี่ยม”

ในการสร้างอารมณ์ขัน ภาพแบบฉบับผู้ชายเจ้าชู้ที่ปรากฏในลักษณะของรหัส
 (Code) นี้ก็ทำหน้าที่เป็นอรรถาธิบาย (Metalingual) ได้ค่อนข้างดีและชัดเจน เพราะทุกครั้งที่เจอ
 ผู้หญิงสวยๆ พี่ยมจะเข้าไปจีบทันที หรือบางทีก็แก๊งน้องๆพนักงานหญิงในออฟฟิศ เช่น มั่วไปทำ
 เป็นกอด แต่ก็โดนตอบโต้กลับทุกครั้ง เช่น โดนตบ โดนเข้า โดยภาพแบบฉบับนี้จะปรากฏใน
 ลักษณะของรหัสทั้ง วัจนภาษา (Verbal Codes) และอวัจนภาษา (Non Verbal Codes)

และจากภาพแบบฉบับต่างๆที่พบในตัวละครพีม ผู้ศึกษาพบว่า ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้มักจะถูกนำมาใช้ในลักษณะของบริบท (Context) เพื่อสร้างสถานการณ์ (Situation) ซึ่งทำให้เกิดความเป็นอารมณ์ขัน (Comedy) ได้อย่างดี ตัวอย่างเช่น ตอน สามหนุ่มสามมุมปะทะสามสาวสามใจ ที่สถานการณ์เกิดจากความเจ้าชู้ของพีม ทำให้พวกเขาเป็นต่อ พี่ฮึด และพีมถูกใจสาวหลอกไปที่คอนโด เพื่อปลดทรัพย์ เป็นต้น

5.6 ฮึด บุตรโคตร (พี่ฮึด)

ภาพที่ 5.6.1 ฮึด บุตรโคตร (พี่ฮึด)

จากการศึกษาบทบาทและลักษณะของตัวละคร ผู้วิจัยพบว่าตัวละคร “พี่ฮึด” (ภาพที่ 5.6.1 ฮึด บุตรโคตร) มีลักษณะของภาพแบบฉบับ (Types) ในเนื้อหารายการทั้งหมด 3 แบบด้วยกัน คือ ภาพแบบฉบับของคนเพื่อชีวิต ภาพแบบฉบับของผู้ชายกลัวเมีย ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้

1. ภาพแบบฉบับของคนเพื่อชีวิต

จากการศึกษาละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องเป็นต่อจำนวน 52 ตอน พบภาพแบบฉบับของคนเพื่อชีวิต ในเนื้อหารายการ จำนวนทั้งหมด 52 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ห่วงฉันทังใหม่, ตอนที่ 2 ลูกใครหว่า, ตอนที่ 3 อุปลรรค, ตอนที่ 4 เพื่อนรัก, ตอนที่ 5 อยู่บ้านเมียดำ ออกมา

จำจับ, ตอนที่ 6 เสียวเว่ย, ตอนที่ 7 รักปลดลือก, ตอนที่ 8 พ่อแสนงอน, ตอนที่ 9 ง่ายๆสบายๆ, ตอนที่ 10 บวชชีหนีรัก, ตอนที่ 11 ทันไม้ทัน ทันไม้ทัน, ตอนที่ 12 กี้กี้กี้, ตอนที่ 13 อุดมการณ์, ตอนที่ 14 เดอะกี้ก, ตอนที่ 15 พลพล คนโดนก๊อป, ตอนที่ 16 ไม่รักไม่ยอม, ตอนที่ 17 กล่องปริศนา, ตอนที่ 18 ไอ้เย, ตอนที่ 19 จังหวะหัวใจ, ตอนที่ 20 ทำไมต้องอายุ, ตอนที่ 21 ผมพูดอะไรผิดเธอ, ตอนที่ 22 ใครๆ เขาก็ใส่กัน, ตอนที่ 23 เหนื่อยมัย สิ่งที่เขาทำอยู่, ตอนที่ 24 พูพี่ช จืดหัวใจ, ตอนที่ 25 ผมอยากเที่ยวเลาจน์ครับ, ตอนที่ 26 3 หนุ่ม 3 มุม ปะทะ 3 สาว 3 โจร, ตอนที่ 27 ผู้ชายมันแย่มากเป็นทอม, ตอนที่ 28 ความลับไม่มีในโลก, ตอนที่ 29 อ้วนดำ, ตอนที่ 30 บู้บี้เบ่เบ่, ตอนที่ 31 เพื่อนเขย, ตอนที่ 32 คิดได้นะ, ตอนที่ 33 เบื่อๆ อยากรๆ, ตอนที่ 34 แอ็บแมน ทดแทนบุญคุณ, ตอนที่ 35 น้องเมีย เพี้ยเลยครับพี่น้อง, ตอนที่ 36 ทำไมน้องไม่แต่งงาน, ตอนที่ 37 เด็กมันยั่ว เลยหลวมตัวไปหน่อย, ตอนที่ 38 คาสโนวีด, ตอนที่ 39 ม่ามีร์เทิร์นส์, ตอนที่ 40 แค่ว่า, ตอนที่ 41 ออกหักไม่ยกกะตาย, ตอนที่ 42 ลูกไก่ในกำมือ, ตอนที่ 43 น้องหาย, ตอนที่ 44 สิ่งที่ถูก, ตอนที่ 45 ชมรมเพื่อนรักเพื่อน, ตอนที่ 46 หลับหรือหลิ่ง, ตอนที่ 47 ปลาหมอตายเพราะปาก, ตอนที่ 48 แฟนเก่า แฟนใหม่, ตอนที่ 49 ข่าวน่าหนึ่ง, ตอนที่ 50 รู้เค้าหลอก แต่เต็มใจให้หลอก, ตอนที่ 51 เพื่อชีวิตมันผิดตรงไหนและตอนที่ 52 โอยาสีมินาไซ

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่ามีลักษณะของภาพแบบฉบับซึ่งปรากฏในตัวละคร “พี่อู๊ด” ในลักษณะภาพแบบฉบับของคนเพื่อชีวิต ที่ปรากฏส่วนใหญ่ ถูกนำเสนอออกมาในลักษณะของการแต่งกาย รูปร่าง หน้าตา การกระทำ การแสดงออก ทางสีหน้า แววตา คำพูด น้ำเสียงและความคิด คือหน้าตาทรงผมจะไว้ผมยาวไว้หนวดเครา (Hypertext นำหงาคาราวาน) การแต่งตัวจะแต่งตัวแบบเพื่อชีวิตตลอดในทุกตอน มีผ้าโพกหัว ใส่เสื้อยืดหรือเสื้อเชิ้ตทับด้วยเสื้อกั๊ก หรือแจ็กเก็ตยีนส์ ใส่กางเกงยีนส์หรือกางเกงหนัง สวมรองเท้าบู๊ทหนัง พูด “พี่น้องครับ” (Hypertext นำแอ็ด คาราวาน) ตลอดเวลา เวลาเกิดปัญหาหรือมีเหตุการณ์อะไรมักจะพูดโยงเข้าเรื่องอุดมการณ์เหตุบ้านการเมืองตลอด แต่ตัวเองก็มักจะเขวในคำพูดได้ง่ายเวลามีใครมาขัด

ตัวอย่างภาพแบบฉบับของคนเพื่อชีวิต จากตอนที่ 13 อุดมการณ์

ภาพแบบฉบับของคนเพื่อชีวิต โดยลักษณะที่ปรากฏ คือ การแต่งกาย หน้าตา การแสดงออก คำพูด น้องแต่งแฟนคลับคอลัมน์เพื่อชีวิตของพี่อู๊ด เขียนจดหมายนัดเจอกัน แต่

พี่ชู้ด ลืมไปว่าไม่ว่าง จะติดต่อกี๊ไม่ได้เพราะคุยผ่าน จดหมายเพียงอย่างเดียว เลยบอกให้พี่ยมกับวอกช่วยไปบอกน้องให้หน่อย แต่สองคนนั้นบอกว่าไม่ว่างไม่ไปแต่จริงๆ แล้วทั้งคู่พูดไปเพื่อกันนั่นเอง เพราะเห็นว่าน้องแต่งในรูปหน้าตาดีเลยปลอมตัวเป็นพี่ชู้ดไปเจอน้องแต่งหวังจะจีบจนน้องแต่งสับสนว่าใครเป็นพี่ชู้ดตัวจริงกันแน่ ระหว่างที่แย่งกันไปมา พี่ชู้ดตัวจริงมาพอดี ความจริงจึงเปิดเผย ทั้งสองคนเลยโดนพี่ชู้ดต่อว่า “ทำไมพวกแกทำอย่างงี้วะเฮ้ย ปลอมตัวเป็นผมเนี่ยนะ เพื่อจะไปจีบคนที่เค้าชอบคอลัมน์ผมอยู่เนี่ยนะ แก่ไม่คิดเหรอกว่าถ้าน้องเค้ารู้เนี่ยเค้าจะเป็นยังไง” พี่ยมทำท่าไปลิโอเลียนแบบช่างเชิฐยืมกลบเกลื่อน “น้องเค้าจาเป่งยางงายผมม่ายรุ แต่ที่รูตองนี้ผมไปลิโอ” พี่ชู้ด “เดี๋ยวกี้เตะเข้ารพ.เปาโลชะเลยนี้...ผมจริงจั่งนะเว้ย... นี่มึงสองตัวจำไว้เนาะว่าตอนนี้บ้านเมืองเรามันวุ่นวายขนาดไหน แล้วรู้ไหมมันเป็นเพราะอะไร ก็เพราะมีคนแยๆ ชอบเอาผลประโยชน์ใส่ตัวเอง ชอบขี้โกงขาวบี้ านเค้า อยู่กันเต็มบ้านเต็มเมืองอย่างพวกแกสองคนงวี้เว้ย เคยดูโฆษณาไหมครับพี่น้องครับ ที่เค้าบอกทำดีให้เด็กดูอะ ถ้าผู้ใหญ่ทำตัวแยๆแบบเนี่ยจะ让孩子ดูอะไรจากพวกแกครับพี่น้องครับ สมองหมาปัญญาควาย ” พี่ยม “ไอ้วอก ถ้ามจริงเหอะมันด่ากูขนาดนี้กูไปปล้นแบงค์ชาติหรือกูไปเผาสนามบินสุวรรณภูมิรีเปลาวะ” (แอบกระซิบกับวอกเลยโดนเจ้มีนตบหัว) เจ้มีนต “ยังมาปากดีอีก”พอน้องแต่งออกมาจากห้องน้ำเจ้มีนตบอกให้พวกพี่ยมสารภาพว่าใครเป็นพี่ชู้ดตัวจริงกันแน่แต่น้องแต่งบอกไม่ต้องเพราะรู้ว่าคนไหนคือพี่ชู้ดโดยการฟังจากอุดมการณ์ของพี่ชู้ดเหมือนกับที่อ่านในคอลัมน์ พี่ชู้ดดีใจที่มีคนมีอุดมการณ์เหมือนกันเลยชวนน้องแต่งไปร้านตะวันแดงสดแสงเดือน(ดังภาพที่ 5.6.2)

ภาพที่ 5.6.2 ภาพแบบฉบับของคนเพื่อชีวิต

2. ภาพแบบฉบับของผู้ชายกลัวเมีย

จากการศึกษาละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องเป็นต่อจำนวน 52 ตอน พบภาพแบบฉบับของผู้ชายกลัวเมีย ในเนื้อหารายการ จำนวนทั้งหมด 23 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 2 ลูกใครหว่า, ตอนที่ 3 อุปสรรค, ตอนที่ 8 พ่อแสนงอน, ตอนที่ 14 เดะกิ๊ก, ตอนที่ 16 ไม่รักไม่ยอม, ตอนที่ 17

กล่องปริศนา, ตอนที่ 18 ไอ้เย, ตอนที่ 21 ผมพุดอะไรผิดเธอ, ตอนที่ 22 ใครๆ เขาก็ใส่กัน, ตอนที่ 25 ผมอยากเที่ยวเลาจน์ครึบ, ตอนที่ 26 3 หม่อม 3 มุม ปะทะ 3 สาว 3 โจร, ตอนที่ 28 ความลับไม่มีในโลก, ตอนที่ 30 บูนู๋ เบ่เบ๊, ตอนที่ 32 คิดได้นะ, ตอนที่ 35 น้องเมีย เพลี่ยเลยครับพี่น้อง, ตอนที่ 37 เด็กมันยั่ว เลยหลวมตัวไปหน่อย, ตอนที่ 38 คาสโนวีต, ตอนที่ 40 แค่ว่า, ตอนที่ 41 ออกหักไม่ยักกะตาย, ตอนที่ 43 น้องหาย, ตอนที่ 48 แฟนเก่า แฟนใหม่, ตอนที่ 49 ชาวหน้าหนึ่งและตอนที่ 52 โอยาสีมินาไซ

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่ามีลักษณะของภาพแบบฉบับซึ่งปรากฏในตัวละคร “พี่ฮืด” ในลักษณะภาพแบบฉบับของผู้ชายกลัวเมีย ที่ปรากฏส่วนใหญ่ ถูกนำเสนอออกมาในลักษณะของการกระทำ การแสดงออก ทางสีหน้า แววตา คำพูด น้ำเสียงและความคิดเวลาพูดถึงภรรยาของตนเอง คำเรียกเช่น “อีข้าง” มักพูดถึงการถูกใช้ทำงานบ้านและถูกใช้กำลังในบางวันก็มาบริษัทด้วยสภาพหน้าตาที่ยับเยิน หรือในตอนที่ภรรยาจะมาปรากฏตัวจะเห็นปฏิกิริยาของความกลัวเกรงภรรยาได้อย่างชัดเจน

ตัวอย่างภาพแบบฉบับของผู้ชายกลัวเมีย จากตอนที่ 49 ชาวหน้าหนึ่ง

ภาพแบบฉบับของผู้ชายกลัวเมีย โดยลักษณะที่ปรากฏ คือ การกระทำ คำพูดสีหน้า ท่าทาง การแสดงออก ที่พี่ฮืดถนลานรีบเอาหนังสือพิมพ์ที่ถูกถ่ายลงหน้าหนึ่งไปซ่อนเมีย โดยให้ทุกคนในออฟฟิตช่วยกัน เพราะกลัวโดนจับได้ว่าไปซ่อนมา แต่ก็ไม่พ้นเพราะพี่หมอนซึ่งไม่รู้เรื่องเดินเข้ามาด่าพี่ฮืดแถมเอาหนังสือพิมพ์มาด้วยพี่ลูกน้ำเมียพี่ฮืดเลยรู้เรื่องกระทืบพี่ฮืดจนน่วม แต่พี่ไม่กล้าสู้เมีย พุดจะอธิบายยังไม่ทัน เลยโดนกระทืบจนสะบักสะบอม (ดังภาพที่ 5.6.3)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 5.6.3 ภาพแบบฉบับของผู้ชายกลัวเมีย

3. ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้

จากการศึกษาละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องเป็นต่อจำนวน 52 ตอน พบภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ ในเนื้อหารายการ จำนวนทั้งหมด 12 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 7 รักปลดล็อก, ตอนที่ 10 บวชชีหนีรัก, ตอนที่ 11 ทันไม่ทัน ทันไม่ทัน, ตอนที่ 23 เหนื่อยมัย สิ่งที่เธอทำอยู่, ตอนที่ 24 ทูพีซ จี๊ดหัวใจ, ตอนที่ 25 ผมอยากเที่ยวเลาจน์ครับ, ตอนที่ 26 3 หนุม 3 มุม ปะทะ 3 สาว 3 โจร, ตอนที่ 29 อ้วนดำ, ตอนที่ 40 แค่ว่า, ตอนที่ 42 ลูกไก่ในกำมือ, ตอนที่ 49 ขาวหน้าหนึ่ง และตอนที่ 50 รู้เค้าหลอก แต่เต็มใจให้หลอก

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่ามีลักษณะของภาพแบบฉบับซึ่งปรากฏในตัวละคร “พีชูด” ในลักษณะภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ ที่ปรากฏ ส่วนใหญ่ ถูกนำเสนอออกมาในลักษณะของการกระทำ การแสดงออก ทางสีหน้า แววตา คำพูด โดยเวลาเจอผู้หญิงสวยๆ ก็มองถ้ามีโอกาสก็จะเข้าไปจีบแต่ไม่ได้จริงจังมากเพราะตัวเองมีภรรยาแล้ว แต่จะเป็นการจีบแบบเพื่อชีวิต เช่น ชวนไป ร้าน ป.กุ่มผา เป็นต้น

ตัวอย่างภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ จากตอนที่ 24 ทูพีซ จี๊ดหัวใจ

ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ โดยลักษณะที่ปรากฏ คือ การกระทำ การแสดงออก พอรู้ว่ามิถายแพชั่นทูพีซทำท่าดีดี ร้องเพลง ทำหน้าเห็น "งานเริ่มก็โหมกรับ ทุ้มหนึ่ง ดีครับพี่น้องครับวันนี้ดีที่เราออกจากบ้านเลย ไปปุ๊บเสื่อรอจะได้นั่งหน้าครับพี่น้อง"

มองนางแบบตาไม่กระพริบชัดกับคำพูด พอนางแบบบอกราคาติดไม้ไม่ได้ช่วยติดให้หน่อยได้ไหมคะ พี่ผู้ดีรีบพุ่งไปช่วยทันที (ดังภาพที่ 5.6.4)

ภาพที่ 5.6.4 ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้

การทำหน้าที่ในการสื่อความหมายของตัวละคร

ภาพแบบฉบับที่ปรากฏในตัวละคร "พี่ผู้ดี" ในฐานะของเนื้อหาสาร (Message) การทำหน้าที่ (Poetic) นั้น ภาพแบบฉบับของคนเพื่อชีวิต ภาพแบบฉบับของผู้ชายกั๊กเมียและภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ ที่ปรากฏออกมานั้นแสดงออกได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะภาพแบบฉบับของคนเพื่อชีวิตจะชัดเจนที่สุดเพราะปรากฏออกมาในทุกตอนทั้งรูปร่างหน้าตาของการแต่งกายและคำพูด "พี่น้องครับ" ในสถานการณ์ที่ตึงเครียดก็จะพูดโยงเข้าอุดมการณ์แต่ไม่ได้ลึกมาก พอให้เกิดอารมณ์ขันได้ในความขัดกับเนื้อหาของเรื่องที่กำลังเกิดขึ้น ส่วนภาพแบบฉบับที่รองลงมาคือ ภาพแบบฉบับของผู้ชายกั๊กเมียและภาพตายตัวของผู้ชายเจ้าชู้ตามลำดับ

ในการทำหน้าที่ในการสื่อความหมาย ตัวละครพี่ผู้ดี จะมีการใช้ ภาพแบบฉบับ (Types) อยู่ 3 แบบด้วยกันคือ ภาพแบบฉบับของคนเพื่อชีวิต ภาพแบบฉบับของคนกั๊กเมีย และภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ โดยภาพแบบฉบับที่ถูกนำมาใช้ได้อย่างชัดเจนและปรากฏในทุกตอน คือ ภาพแบบฉบับของคนเพื่อชีวิตซึ่งจะปรากฏอยู่ในรูปลักษณะภายนอกของตัวละครทั้งการแต่งกาย รูปร่างหน้าตา รวมไปถึงคำพูด "พี่น้องครับ" และการแสดงออกต่อสถานการณ์ต่างๆที่มักจะพูดโยงเข้าเรื่องอุดมการณ์เหตุบัง และประชาธิปไตย ซึ่งบางครั้งเรื่องที่พูดออกมานั้นไม่ได้

เข้าอะไรกับเหตุการณ์เลย ก็จะทำให้เกิดเป็นมุขขึ้นมา ซึ่งก็จะเป็นการทำหน้า อັตตภาษา (Metalingual) ในเนื้อหารายการซึ่งจะทำให้เกิดอารมณ์ขัน และสามารถพบได้บ่อยครั้ง และที่พบรองลงมาคือภาพแบบฉบับของคนกลัวเมียซึ่งจะถูกนำเสนอออกมาในลักษณะของคำพูด การแสดงออก การกระทำเช่น เวลาอยู่ที่ทำงาน หรือเวลาอยู่กับเพื่อนฝูงก็มักจะนำเรื่องที่ถูกเมียใช้ให้ทำงานบ้าน ซักผ้า ล้างจาน ถูกทุกตี เรียกเมียตัวเองว่า “อีข้าง” ซึ่งภาพแบบฉบับของคนกลัวเมียนี่ก็ทำให้เกิดอารมณ์ขัน ทำหน้าที่ของอັตตภาษา ได้เป็นอย่างดีโดยส่วนใหญ่จะปรากฏในลักษณะของรหัสที่เป็นวจนภาษา (Verbal Codes) แต่ก็จะมีรหัสที่เป็นอวจนภาษา (Nonverbal Codes) เข้ามาเสริมในลักษณะของท่าทางประกอบ ทำให้ชัดเจนและตลกขึ้น และภาพแบบฉบับแบบสุดท้าย คือ แบบผู้ชายเจ้าที่ตัวที่ผู้ดูมีการนำมาใช้ลักษณะของตัวสาร (Message) แต่ส่วนใหญ่ที่ผู้ดูจะไม่ได้เจ้าชู้แบบเป็นต่อกับพ่ยม เนื่องจากมีครอบครัวแล้วและเป็นคนรักครอบครัว จึงเป็นภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ที่ปรากฏออกมาเพียงสีหน้าสายตาเวลาเห็นผู้หญิงสวย หรือเป็นการเฮฮาไปตามเพื่อนฝูงมากกว่าจึงมักถูกนำมาใช้ในลักษณะของรหัส ซึ่งทำหน้าที่อັตตตัวสาร เพื่อสร้างอารมณ์ขันในเนื้อหารายการมากกว่า

โดยในส่วนของ การสร้างสถานการณ์ (Situation) นั้น ตัวละครที่ผู้ดูมักจะได้ไม่นำภาพแบบฉบับในแต่ละแบบที่กล่าวมาแล้วในช่วงต้นมาทำเป็นสถานการณ์ซักเท่าไร ส่วนใหญ่จะทำหน้าที่ในลักษณะรหัสเพื่อให้เกิดอารมณ์ขันมากกว่า การกระทำนี้เป็น บริบท (Context) ในเนื้อหารายการจะมีเพียงบางตอนที่เกิดจากภาพแบบฉบับนั้นจริงๆ เช่น ตอนอูดมการณ์ (มาจากภาพแบบฉบับของคนกลัวเมีย) และตอนหนูพีซจิตหัวใจ (มาจากภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้) เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.7 จเร เขี้ยววงศ์สกุล (วอก)

ภาพที่ 5.7.1 จเร เขี้ยววงศ์สกุล (วอก)

จากการศึกษาบทบาทและลักษณะของตัวละคร ผู้วิจัยพบว่าตัวละคร “วอก” (ภาพที่ 5.7.1 จเร เขี้ยววงศ์สกุล) มีลักษณะของภาพแบบฉบับ (Types) ในเนื้อหารายการทั้งหมด 2 แบบด้วยกัน คือ ภาพตายตัวของผู้ชายเจ้าชู้และภาพตายตัวของคนขี้ขลาด

1. ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้

จากการศึกษาละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องเป็นต่อจำนวน 52 ตอน พบภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ ในเนื้อหารายการ จำนวนทั้งหมด 21 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 3 อุปสรรค, ตอนที่ 4 เพื่อนรัก, ตอนที่ 5 อยู่บ้านเมียดำ ออกมาจ่าจับ, ตอนที่ 6 เสียวเว่ย, ตอนที่ 7 รักปลดล็อก, ตอนที่ 9 ง่าย ๆ สบาย ๆ, ตอนที่ 10 บวชชีหนีรัก, ตอนที่ 13 อุดมการณ์, ตอนที่ 19 จังหวะหัวใจ, ตอนที่ 22 ใคร ๆ เขาก็ใส่กัน, ตอนที่ 23 เหนื่อยมัย สิ่งที่เขาทำอยู่, ตอนที่ 24 ทูพีซ จืดหัวใจ, ตอนที่ 25 ผมอยากเที่ยวเวลาจันทร์ครับ, ตอนที่ 33 เปื้อ ๆ อยาก ๆ, ตอนที่ 37 เด็กมันยั่ว เลยหลวมตัวไปหน่อย, ตอนที่ 38 คาสโนวีด, ตอนที่ 40 แค่ว่า, ตอนที่ 42 ลูกไก่ในกำมือ, ตอนที่ 49 ชาวหน้าหนึ่ง, ตอนที่ 50 รู้เค้าหลอก แต่เต็มใจให้หลอกและตอนที่ 52 โอยาสีมินาไซ

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่ามีลักษณะของภาพแบบฉบับซึ่งปรากฏในตัวละคร “วอก” ในลักษณะภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ ที่ปรากฏส่วนใหญ่ ถูกนำเสนอออกมาในลักษณะของการกระทำ การแสดงออก ทางสีหน้า แววตา คำพูด เวลาเจอผู้หญิงที่ชอบที่

ถูกใจ หรือผู้หญิงสวยๆ ก็จะเข้าไปจีบทั้งๆที่ตัวเองก็มีแฟนอยู่แล้ว แต่ถ้ามีโอกาสเมื่อไหร่ก็จะออกนอกกลุ่มนอกรทางได้ตลอด ในส่วนของเรื่องชั้นเชิงในการจีบผู้หญิงนั้นก็มักจะเป็นรองเป็นต่อและพ่ายมอยู่ตลอด เพราะยังถือว่าเป็นคนเจ้าชู้แบบมือใหม่ต้องคอยให้เป็นที่กับพ่ายมคอยช่วย

ตัวอย่างภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ จากตอนที่ 37 เด็กมันยั่ว เลยหลวมตัวไปหน่อย

ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ ลักษณะที่ปรากฏ คือ การแสดงสีหน้า คำพูด การกระทำ การแสดงออก ในตอนนี้น้องปิงปองรุ่นน้องที่มหาลัยของวอกที่วอกกลับไปช่วยงานที่คณะเจอแล้วเกิดชอบขึ้นมาอยู่ๆก็มาหาวอกที่ทำงาน วอกเลยบอกความจริงไปว่ามีแฟนแล้ว พอน้องปิงปองได้ยินกลับไม่โกรธบอกเป็นกิ๊กกันก็ได้ วอกดีใจเลยยอมเป็นกิ๊กด้วยก็เป็นกิ๊กทั้งๆที่มีน้องชมพูเป็นแฟนอยู่แล้ว วอกพาน้องปิงปองไปเที่ยวบางบาร์สวีทกระหนุงกระหนิงจนคนอื่นอิจฉา แต่พอน้องชมพูซึ่งเป็นแฟนตัวเองมาเห็นก็ทำเป็นว่าเป็นกิ๊กของพี่ผู้ดีตัวเองไม่รู้เรื่องอะไร (ดังภาพที่ 5.7.2)

ภาพที่ 5.7.2 ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้

2. ภาพแบบฉบับของคนชี้ขาด

จากการศึกษาละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องเป็นต่อจำนวน 52 ตอน พบภาพแบบฉบับของคนชี้ขาด ซึ่งเป็นตัวสาร (Message) ในการทำหน้าที่สุนทรียะ (Poetic) ในเนื้อหารายการ จำนวนทั้งหมด 13 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 8 พ่อแสนงอน, ตอนที่ 14 เดะกีก, ตอนที่ 32 คิดได้นะ, ตอนที่ 35 น้องเมีย เปลี่ยเลยครับพี่น้อง, ตอนที่ 36 ทำไมน้องไม่แต่งงาน, ตอนที่ 40 แค่ว่า,

ตอนที่ 41 ออกหักไม่ยกกะต่าย, ตอนที่ 43 น่องหาย, ตอนที่ 44 สิ่งที่ถูก, ตอนที่ 46 หลับหรือเหลือง, ตอนที่ 49 ข่าวน่าหนึ่ง, ตอนที่ 50 รู้เค้าหลอก แต่เต็มใจให้หลอกและตอนที่ 52 โอยาสิมินาไซ

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่ามีลักษณะของภาพแบบฉบับซึ่งปรากฏในตัวละคร “วอก” ในลักษณะภาพแบบฉบับของคนขี่ขีลลาด ที่ปรากฏ ส่วนใหญ่ ถูกนำเสนอออกมาในลักษณะของการกระทำ การแสดงออก ทางสีหน้า แววตา คำพูด เวลา เจอปัญหาหรือเจอเหตุการณ์คับขันมักจะแก๊งตาย หรือร้องเรียกหาอากาศ

ตัวอย่างภาพแบบฉบับของของคนขี่ขีลลาด จากตอนที่ 41 ออกหักไม่ยกกะต่าย

ภาพแบบฉบับของของคนขี่ขีลลาด ลักษณะที่ปรากฏ คือ ท่าทาง การแสดงออก ท่าทาง สีหน้า คำพูด น้ำเสียง ตอนที่อยู่ในรถของคุณหมิวซึ่งกำลังโมโหแฟน ขับรถด้วยความเร็วแล้วไปจอดคร่อมรางรถไฟกลัวตาย "อากาศไม่ต้องมาเกาะรถได้ไหม" พอรถจอดวินาทีก่อนไม่สนว่าใครจะติดอยู่ในรถ(ดังภาพที่ 5.7.3)

ภาพที่ 5.7.3 ภาพแบบฉบับของของคนขี่ขีลลาด

การทำหน้าที่ในการสื่อความหมายของตัวละคร

ภาพแบบฉบับที่ปรากฏในตัวละคร “วอก” ในฐานะของเนื้อหาสาร (Message) การทำหน้าที่ (Poetic) นั้น ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้และภาพแบบฉบับของคนขี่ขีลลาด แสดงออกมาได้อย่างชัดเจน จากท่าทาง การแสดงออก สีหน้า อารมณ์ น้ำเสียงและการกระทำของตัวละคร

ในการทำหน้าที่ในการสื่อความหมาย ตัวละคร “วอก” ปรากฏภาพแบบฉบับ (Types) 3 แบบ คือ ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ , ภาพแบบฉบับของคนขี่ขีลลาด และภาพแบบฉบับของของพี่ชายหวงน้องสาว ตามลำดับ โดยภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้จะถูกสื่อความหมายออกมาในลักษณะตัวสาร (Message) โดยจะเป็นผู้ชายที่เพิ่งเริ่มเจ้าชู้ไม่ค่อยมีลูกล่อลูกชน ะ

ออกแนวอยากเจ้าชู้แบบเป็นต่อ ให้เป็นต่อคอยช่วยเหลือ ส่วนภาพแบบฉบับของคนชี้ขลาดก็จะ เป็นคนที่เวลามีปัญหาอะไรก็จะหนีปัญหาตลอด โยนความผิดให้คนอื่นหรือไม่รับผิดชอบด้วยนิสัย ความเป็นเด็ก ซึ่งจะมี รหัส (Codes) ที่ถูกนำมาใช้บ่อยๆคือเวลามีภัยมาจะแก้มตาย (เป็น Nonverbal Codes) ตลอดทุกครั้ง เช่น ตอนเบื้อๆอยากๆ ตอนน้องเมียเปลี่ยเลยควับพี่น้อง เป็นต้น ส่วนภาพแบบฉบับของพี่ชายหวงน้องสาวจะเป็นตัวสารที่ปรากฏต่อเนื่องมาจากภาพแบบฉบับของ ผู้ชายเจ้าชู้คล้ายๆกับตัวเป็นต่อ ซึ่งตัวเองเจ้าชู้แล้วมักจะหวงน้องสาว เพราะน้องสาวตัวเองทั้ง สวย และอนาคตไกลเป็นนักศึกษาสัตวแพทย์ เลยทำให้ออกหวงมากและมักจะนำภาพแบบฉบับ ประเภทนี้ไปใช้ในลักษณะของรหัส ในการทำให้เกิดอารมณ์ขัน ซึ่งทำหน้าที่อรรถาธิบาย (Metalingual) ในเนื้อหารายการ เช่น เวลาออกทำท่าจะจีบพอใจก็จะโดนเป็นต่อกันทำโดยการ บอกว่าจะจีบน้องวอกหรือคิดถึงน้องของวอก วอกก็จะหยุดทันที

ในส่วนของการสร้างสถานการณ์ (Situation) ตัวละครวอกมักจะไม่ถูกนำภาพแบบ ฉบับแต่ละแบบที่กล่าวมาแล้วข้างต้นมาใช้ในหน้าที่บริบท (Context) มากนัก ส่วนใหญ่จะถูก นำมาใช้ในลักษณะของรหัส (Code) หรือมุขในการสร้างอารมณ์ขัน (Comedy) มากกว่า แต่ก็จะมี บางตอนที่ถูกนำมาใช้ เช่น ตอนเด็กมันยั่วเลยหลวมตัวไปหน่อย (ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้) หรือตอน เพื่อชีวิตมันผิดตรงไหน (ภาพแบบฉบับของพี่ชายหวงน้องสาว) เป็นต้น

5.8 สายสมร เก่งงาน (พีทมอน)

ภาพที่ 5.8.1 สายสมร เก่งงาน (พีทมอน)

จากการศึกษาบทบาทและลักษณะของตัวละคร ผู้วิจัยพบว่าตัวละคร “พี่หมอน” (ภาพที่ 5.8.1 สายสมร เก่งงาน) มีลักษณะของภาพแบบฉบับ (Types) ในเนื้อหารายการทั้งหมด 2 แบบด้วยกัน คือ ภาพแบบฉบับของสาวแก่ขึ้นคานและภาพแบบฉบับของเจ้านาย

1. ภาพแบบฉบับของสาวแก่ขึ้นคาน

จากการศึกษาละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องเป็นต่อจำนวน 52 ตอน พบภาพแบบฉบับของสาวแก่ขึ้นคาน) ในเนื้อหารายการ จำนวนทั้งหมด 46 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ห่วงฉันบ้างไหม, ตอนที่ 2 ลูกใครหว่า, ตอนที่ 3 อุปสรรค, ตอนที่ 4 เพื่อนรัก, ตอนที่ 5 อยู่บ้านเมียดำออกมาจ่าจับ, ตอนที่ 6 เสียวเว่ย, ตอนที่ 7 รักปลดล็อก, ตอนที่ 8 พ่อแสนงอน, ตอนที่ 9 ง่ายๆสบายๆ, ตอนที่ 10 บวชชีหนีรัก, ตอนที่ 14 เดอะกิ๊ก, ตอนที่ 15 พลพล คนโดนก๊อปปี้, ตอนที่ 16 ไม่รักไม่ยอม, ตอนที่ 17 กล่องปริศนา, ตอนที่ 18 ไฉ่เย, ตอนที่ 19 จังหวะหัวใจ, ตอนที่ 20 ทำไมต้องอายุ, ตอนที่ 21 ผมงูอะไรผิดเธอ, ตอนที่ 22 ใครๆ เขาก็ใส่กัน, ตอนที่ 23 เหนื่อยมัย สิ่งที่เราทำอยู่, ตอนที่ 24 ทูพีซ จืดหัวใจ, ตอนที่ 25 ผมอยากเที่ยวเลาจน์ครับ, ตอนที่ 26 3 หม่อม 3 มุม ปะทะ 3 สาว 3 โจร , ตอนที่ 27 ผู้ชายมันแย่มากขอเป็นทอม, ตอนที่ 28 ความลับไม่มีในโลก, ตอนที่ 29 อ้วนดำ, ตอนที่ 30 บู้บี้ เบ่เบ้, ตอนที่ 31 เพื่อนซวย, ตอนที่ 32 คิดได้นะ, ตอนที่ 33 เบื่อๆ อายากๆ, ตอนที่ 34 แอ๊บแมน ทดแทนบุญคุณ, ตอนที่ 35 น้องเมีย เพี้ยเลยครับพี่น้อง, ตอนที่ 36 ทำไมน้องไม่แต่งงาน, ตอนที่ 37 เด็กมันยั่ว เลยหลวมตัวไปหน่อย, ตอนที่ 38 คาสโนวีด, ตอนที่ 39 ม่ามีวีเทิร์นส์, ตอนที่ 40 แค่ว่า, ตอนที่ 41 ออกหักไม่ยกกะตาย, ตอนที่ 42 ลูกไก่ในกำมือ, ตอนที่ 43 น้องหาย, ตอนที่ 47 ปลายทางตายเพราะปาก, ตอนที่ 48 แฟนเก่า แฟนใหม่, ตอนที่ 49 ข่าวดาราหน้าหนึ่ง, ตอนที่ 50 รู้เค้าหลอก แต่เต็มใจให้หลอก, ตอนที่ 51 เพื่อชีวิตมันผิดตรงไหนและตอนที่ 52 โอ ยาสีมินาไซ

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่ามีลักษณะของภาพแบบฉบับซึ่งปรากฏในตัวละคร “พี่หมอน” ในลักษณะภาพแบบฉบับของสาวแก่ขึ้นคาน ที่ปรากฏส่วนใหญ่ ถูกนำเสนอออกมาในลักษณะของการแต่งกาย รูปร่างหน้าตา การกระทำ การแสดงออก ทางสีหน้า แววตา คำพูด น้ำเสียงและความคิด คือ จะปรากฏออกมาในลักษณะของรูปร่างหน้าตาของตัว

แสดงและการแต่งกายที่ชัดเจนในทุกตอนแสดงให้เห็นถึงอายุและความภูมิฐานของตัวแสดง และการแสดงออกต่อตัวละครอื่นๆ เช่น เป็นต่อจะคอยแตะไหล่เป็นต่อตลอดทุกครั้งที่เราเรียกเป็นต่อ ว่าเป็นต่อว่า “สามี” หรือคำพูดเหน็บแนมของตัวละครอื่นๆ ที่คอยว่า “แก”

ตัวอย่างภาพแบบฉบับของสาวแกขึ้นคาน จากตอนที่ 4 เพื่อนรัก

ภาพแบบฉบับของสาวแกขึ้นคาน โดยลักษณะที่ปรากฏ คือ คำพูด ท่าทาง น้ำเสียง สีหน้า พี่หมอนพูดกับเป็นต่อ “นี่พอพูดถึงรถถังแล้วใจคอไม่ค่อยดีเลยอะน้องต่อ พี่กลัวเค้าจะปฏิวัติอีกอะ” เอมมือเกาะแขนจะชบอ่อนเป็นต่อจนเป็นต่อสะดุ้ง พี่ยมพูดว่า “โห หมม พี่หมอน ครบอายุขนาดนี้พี่ยังกลัวการปฏิวัติอีกหรือครับ ผมว่าทางที่ดีพี่เข้าวัดไปปฏิบัติธรรมดีกว่ามัง เพราะว่าอีกซักหน่อยพี่ก็คงจะได้ไปนอนอยู่ในเตาปฏิกรณ์อยู่แล้วอะ อึ้งในความกล้าของพี่ไซ้ไม้ ” เป็นต่อบอก “เปล่า” แล้วชี้ไปทางพี่หมอนที่ทำหน้าโหดอยู่ถือมีดอยู่ เป็นต่อ “อึ้งมีดในมือพี่หมอนนะ” (ดังภาพที่ 5.8.2)

ภาพที่ 5.8.2 ภาพแบบฉบับของสาวแกขึ้นคาน

คำพูดเจมีนดี “เจ้ว่าเพื่อนพี่หมอนคงไม่มาแล้วละ ป่านนี้คงนอนกินหมากอยู่บ้านพักคนชรา” พี่หมอนเลยพูดว่า ถ้ารุ่นอย่างขึ้นนอนกินหมาก อย่างหล่อนก็นอนอมหรี ยญแล้วละยะ” เจมีนดี “ถ้ารุ่นอย่างขึ้นนอนอมหรียญรุ่นอย่างพี่หมอนก็นอนคุยกับบราคมะม่วงแล้วละฮ่าๆๆ” พี่ยมเลยบอกว่า “จะเถียงกันทำไมละเดี๋ยวล้างส้วปหรือซูดหลุมฝังนอนข้างกันเนียแหละ” เลยตันทั้งพี่หมอนทั้งเจมีนตีบหน้าคนละข้าง

พอพี่หมอนเห็นเพื่อนตัวเองกอดเป็นต่อเลยรีบไปดึงออกมา และบอกเป็นต่อให้ไปนั่งห่างๆพี่ดา

คำพูดที่ผู้ดูบอกพี่หมอนว่า “จะเครียดไปทำไมครับพี่น้อง เครียดมากๆ เดี่ยวแก้เร็ว นะครับ” พี่หมอนคิดตามจับหน้าตัวเอง พี่อู๊ดชี้ “อ้าวไม่ทัน แก้ไปแล้ว” เลยถูกพี่หมอนเอาเพิ่มตีหัว

เป็นต่อถามพี่หมอนว่าช่วงนี้เครียดมีปัญหอะไรี่เปล่า พี่หมอนดีใจ “น้องต่อ น้องต่อเป็นห่วงพี่ด้วยเหรออ ชอบเค้าอะดี รักเค้าใช้ปะละ ” พี่ยมพูดว่า “โหหมอน พูดไรไม่จริงจังตีนกาเลยเหรออ” พี่หมอน “ได้ยม หน้าเราบางครั้งอาจจะมีตีนกาแต่ระวังนะหน้ายมจะมีตีนเรา นี่แยกย้ายไปทำงาน” (ดั่งภาพที่ 5.8.3)

ภาพที่ 5.8.3 ภาพแบบฉบับของสาวแก๊ซึ้นคาน

พอพี่ดามาทุกคนไปรุ่มสนใจพี่ดาหมด พี่ดาเล่าเรื่องตอนพี่หมอนอยู่มหาวิทยาลัยว่าเพื่อนๆเรียก “น้องโบ” มาจาก “โบราณ แต่งตัวมาเรียนทั้งมหาลัยให้หัวเค้าหมดนึกว่าคุณะดี” พี่หมอนชื่อขนมมาฝากลูกน้องมีแต่ขนมไทยๆ โบราณๆ เลยถูกพวกยมเอาไปเปรียบเทียบกับของพี่ดาที่ซื้อคูกี้ โดนัทมาฝาก “พี่หมอนครับจะชื่อขนมฝากลูกน้องอย่าเอาหน้าตัวเองเป็นบรรทัดฐานสิครับแต่ละอย่างโบราณ โบราณ นี่ตั้ง ใจชื่อฝากเพื่อนที่บ้านบางแควี่เปล่าครับพี่” พอโดนล้อเรื่องแก๊ “ว.ศ.เกิด ...เกิดทันจอมพลป.รีเปล่าจ๊ะ” พี่หมอนเลยงอน (ดั่งภาพที่ 5.8.4)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 5.8.4 ภาพแบบฉบับของสาวแก่ขึ้นคาน

2. ภาพแบบฉบับของเจ้านาย

จากการศึกษาละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องเป็นต่อจำนวน 52 ตอน พบภาพแบบฉบับของเจ้านาย ในเนื้อหารายการ จำนวนทั้งหมด 17 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 2 ลูกใครหว่า, ตอนที่ 3 อุปสรรค, ตอนที่ 4 เพื่อนรัก, ตอนที่ 14 เดอะกิ๊ก, ตอนที่ 15 พลพล คนโดนก็อป, ตอนที่ 18 ไร่เย, ตอนที่ 21 ผมงูอะไรผิดเธอ, ตอนที่ 22 ใครๆ เขาก็ใส่กัน, ตอนที่ 23 เหนื่อยมัย สิ่งที่เราทำอยู่, ตอนที่ 24 ทูพีช จี้หัวใจ, ตอนที่ 34 แอ็บแมน ทดแทนบุญคุณ, ตอนที่ 39 ม่ามีร์เทิร์นส์, ตอนที่ 41 ออกหักไม่ยกกะตาย, ตอนที่ 47 ปลาหมอตายเพราะปาก, ตอนที่ 48 แฟนเก่า แฟนใหม่, ตอนที่ 49 ขาวหน้าหนึ่งและตอนที่ 52 โอยาสิมินาไซ

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่ามีลักษณะของภาพแบบฉบับซึ่งปรากฏในตัวละคร “พี่หมอน” ในลักษณะภาพแบบฉบับของเจ้านาย ที่ปรากฏส่วนใหญ่ ถูกนำเสนอออกมาในลักษณะของ การกระทำ การแสดงออก ทางสีหน้า แววตา คำพูด น้ำเสียงและความคิด คือจะคอยบ่นว่า คอยเตือนดูดำ หรือเอา แพ้มีตูลูกน้องเวลาทำงานไม่ทัน คู่งาน หรือทำงานผิดพลาด

ตัวอย่างภาพแบบฉบับของเจ้านาย จากตอนที่ 14 เดอะกิ๊ก

ภาพแบบฉบับของเจ้านาย โดยลักษณะที่ปรากฏ คือการแสดงออก การกระทำ โหด ดู จ้องหน้า ด่า ตีหัว พี่หมอน โหด ดู จ้องหน้า ด่า ตีหัวลูกน้อง คือ พี่ม พี่อู๊ด และวอกตอนที่

รู้ว่าลูกน้องลงคำสัมภาษณ์ของคุณกิตติพันธ์ผิดจากสะสมปึกเป็นสะสมก๊กจนทำให้ภรรยาซึ่งหนึ่งของคุณกิตติพันธ์เข้าใจผิด โหมโจนทะเลาะกันจนบ้านเกือบแตก (ดังภาพที่ 5.8.5)

ภาพที่ 5.8.5 ภาพแบบฉบับของเจ้านาย

การทำหน้าที่ในการสื่อความหมายของตัวละคร

ภาพแบบฉบับ (Types) ที่ปรากฏในตัวละคร “พี่หมอน” ในฐานะของเนื้อหาสาร (Message) การทำหน้าที่ (Poetic) นั้น ภาพแบบฉบับของสาวแก่ขึ้นคนและภาพแบบฉบับของเจ้านาย ที่ปรากฏออกมานั้นแสดงออกได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะภาพแบบฉบับของสาวแก่ขึ้นคนจะชัดเจนที่สุดเพราะปรากฏออกมาในทุกตอนทั้งรูปร่างหน้าตาของตัวแสดง การแต่งกายและคำพูดเรียกเป็นต่อ “สามี” และแทบจะตลอดเวลา ส่วนภาพแบบฉบับของเจ้านายก็จะคอยส่งสอนดูคำลูกน้องเป็นประจำใช้กำลังรุนแรงด้วยการเอาแฟ้มตีก็เป็นการสร้างอารมณ์ขันได้

ในการทำหน้าที่เพื่อการสื่อความหมาย ตัวละครพี่หมอน ปรากฏภาพแบบฉบับ (Type) ซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวสาร (Message) ทั้งหมด 2 แบบคือ ภาพแบบฉบับของสาวแก่ขึ้นคนและ ภาพแบบฉบับของเจ้านาย โดย ภาพแบบฉบับทั้งสองแบบค่อนข้างมีความชัดเจน

ภาพแบบฉบับของสาวแก่ขึ้นคนมักจะปรากฏออกมาในลักษณะของรูปร่างหน้าตาของผู้หญิงวัยกลางคน การแต่งกาย รวมไปถึง การแสดงออก และการกระทำของตัวละคร เช่น ชอบทะเลาะเป็นต่อ เรียกว่า “สามี” รวมไปถึงการถูกพวกลูกน้อง อย่างพี่ยม วก และพี่อู๊ดชอบพูดเหน็บแนมเรื่องความแก่ นอกจากนี้จะเป็นตัวสาร (Message) แล้วยังทำหน้าที่ในการเป็นอรรถาภิธาน (Metalingual) ในลักษณะของรหัส (Code) ด้วย

ในส่วนของการใช้ภาพแบบฉบับของตัวละครพี่หมอน ในการทำหน้าที่เป็นบริบท (Context) เพื่อสร้างสถานการณ์ในละครนั้นไม่ได้ปรากฏในทุกตอนมีเพียงบางตอนที่ถูกนำมาใช้ เช่น ตอนห่วงฉันบางไหม (ภาพแบบฉบับของสาวแก่ขึ้นคน) เป็นต้น เพราะส่วนใหญ่จะถูกนำมาสร้างอารมณ์ขัน (Comedy) ด้วยลักษณะที่เป็นรหัสเสียมากกว่า

5.9 บังอร มีแต่้ม (เจ้มีนั๊ด)

ภาพที่ 5.9.1 บังอร มีแต่้ม (เจ้มีนั๊ด)

จากการศึกษาบทบาทและลักษณะของตัวละคร ผู้วิจัยพบว่าตัวละคร “เจ้มีนั๊ด” (ดังภาพที่ 5.9.1 บังอร มีแต่้ม) มีลักษณะของภาพแบบฉบับ (Types) ซึ่งเป็นตัวสาร (Message) ในการทำหน้าที่สุนทรียะ (Poetic) ในเนื้อหารายการทั้งหมด 2 แบบด้วยกัน คือ ภาพแบบฉบับของผู้หญิงทำงานกลางคืน (เจ้าของร้านเหล้า) และภาพแบบฉบับของสาวแก๊งค์คาน

1.ภาพแบบฉบับของผู้หญิงทำงานกลางคืน (เจ้าของร้านเหล้า)

จากการศึกษาละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องเป็นต่อจำนวน 52 ตอน พบภาพแบบฉบับของผู้หญิงทำงานกลางคืน (เจ้าของร้านเหล้า) ในเนื้อหารายการ จำนวนทั้งหมด 52 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ห่วงฉันบ้างไหม, ตอนที่ 2 ลูกใครหว่า, ตอนที่ 3 อุปสรรค, ตอนที่ 4 เพื่อนรัก, ตอนที่ 5 อยู่บ้านเมียดำ ออกมาจ่าจับ, ตอนที่ 6 เสียวเว้ย, ตอนที่ 7 รักปลดล็อก, ตอนที่ 8 พ่อแสนงอน, ตอนที่ 9 ง่าย ๆ สบาย ๆ, ตอนที่ 10 บวชชีหนีรัก, ตอนที่ 11 ทันไม่ทัน ทันไม่ทัน, ตอนที่ 12 กิ๊กกิ๊ก, ตอนที่ 13 อุดมการณ์, ตอนที่ 14 เดอะกิ๊ก, ตอนที่ 15 พลพล คนโดนก็อป, ตอนที่ 16 ไม่รักไม่ยอม, ตอนที่ 17 กล่องปริศนา, ตอนที่ 18 โอ้เย, ตอนที่ 19 จังหวะหัวใจ, ตอนที่ 20 ทำไม่ต้องอาย, ตอนที่ 21 ผมพูดอะไรผิดเธอ, ตอนที่ 22 ใครๆ เขาก็ใส่กัน, ตอนที่ 23 เหนื่อยมัย สิ่งที่เขาทำอยู่,

ตอนที่ 24 พูพี่ชี่ จืดหัวใจ, ตอนที่ 25 ผมอยากเที่ยวเลาจันครับ, ตอนที่ 26 3 หนุ่ม 3 มุม ปะทะ 3 สาว 3 โจร , ตอนที่ 27 ผู้ชายมันแย่มากขอเป็นทอม, ตอนที่ 28 ความลับไม่มีในโลก, ตอนที่ 29 อ้วนดำ, ตอนที่ 30 บู้บี้ เบบี้, ตอนที่ 31 เพื่อนซี้, ตอนที่ 32 คิดได้นะ, ตอนที่ 33 เบื่อๆ อายากๆ, ตอนที่ 34 แอ็บแมน ทดแทนบุญคุณ , ตอนที่ 35 น้องเมีย เพี้ยเลย ครับพี่น้อง, ตอนที่ 36 ทำไมน้องไม่แต่งงาน, ตอนที่ 37 เด็กมันยั่ว เลยหลวมตัวไปหน่อย , ตอนที่ 38 คาสโนวีต, ตอนที่ 39 ม่ามีรี เทิร์นส์, ตอนที่ 40 แคซ่า, ตอนที่ 41 ออกหักไม่ยักกะตาย, ตอนที่ 42 ลูกไก่ในกำมือ, ตอนที่ 43 น้องหาย, ตอนที่ 44 สิ่งที่ถูก, ตอนที่ 45 ชมรมเพื่อนรักเพื่อน, ตอนที่ 46 หลับหรือเหลือง, ตอนที่ 47 ปลาหมอตายเพราะปาก, ตอนที่ 48 แฟนเก่า แฟนใหม่, ตอนที่ 49 ชาวหน้าหนึ่ง, ตอนที่ 50 รู้เค้าหลอก แต่เต็มใจให้หลอก, ตอนที่ 51 เพื่อชีวิตมันผิดตรงไหนและตอนที่ 52 โยยาสิมินาไซ

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่ามีลักษณะของภาพแบบฉบับซึ่งปรากฏในตัวละคร “เจ็มนัด” ในลักษณะภาพแบบฉบับของผู้หญิงทำงานกลางคืน (เจ้าของร้านเหล้า) ที่ปรากฏส่วนใหญ่ ถูกนำเสนอออกมาในลักษณะของการแต่งกาย รูปร่างหน้าตา การกระทำ การแสดงออก ทางสีหน้า แววตา คำพูด น้ำเสียงและความคิด คือ จะแต่งตัวค่อนข้างโป๊ และแต่งหน้าจัดอยู่ตลอด มีนิสัยปากจัด คอยพูดจาเหน็บแนมคนอื่น หัวเราะเสียงดัง โมโหร้าย อารมณ์ร้อน

ตัวอย่างลักษณะภาพแบบฉบับของผู้หญิงทำงานกลางคืน (เจ้าของร้านเหล้า)

จากตอนที่ 16 ไม่รักไม่ยอม

ลักษณะภาพแบบฉบับของผู้หญิงทำงานกลางคืน (เจ้าของร้านเหล้า) โดยลักษณะที่ปรากฏ คือ ท่าทาง คำพูด น้ำเสียง สีหน้า เป็นตอนที่เจ็มนัดพยายามทำตัวเซ็กซี่ ยั่วชวนคุณชานี้เจ้าของตึกที่เข้าร้านต่างๆนาๆ เพื่อที่ตัวเองจะได้ไม่ต้องจ่ายค่าเช่าเพิ่ม แต่คุณชานี้ไม่สนใจเลยคิดว่าคุณชานี้เป็นเกย์ จึงบังคับให้พึมไปย้ วคุณชานี้แทนโดยสัญญาว่าจะปลดหนี้ที่ติดไว้ให้ แต่คุณชานี้ดันไม่ได้เป็นเกย์พอรู้เรื่องเข้าก็โกรธมากเลยเพิ่มค่าเช่าขึ้นไปอีก แต่เจ็มนัดก็ต้องยอมจ่ายเพราะรักร้านนี้มาก ขนาดยอมเลิกกับแฟนเพื่อที่จะได้ทำร้านนี้มาแล้ว (ดัง ภาพที่ 5.9.2)

ภาพที่ 5.9.2 ภาพแบบฉบับของผู้หญิงทำงานกลางคืน (เจ้าของร้านเหล้า)

2. ภาพแบบฉบับของสาวแก๊งค์คน

จากการศึกษาละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องเป็นต่อจำนวน 52 ตอน พบภาพแบบฉบับของสาวแก๊งค์คน ในเนื้อหารายการ จำนวนทั้งหมด 9 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ห่วงฉันท้างใหม่, ตอนที่ 2 ลูกใครหว่า, ตอนที่ 11 ทันไม้ทั้น ทันไม้ทั้น, ตอนที่ 18 โอ้เย, ตอนที่ 20 ทำไมต้องอายุ, ตอนที่ 21 ผมพูดอะไรผิดหะ, ตอนที่ 30 บุญแม่เบ๊, ตอนที่ 49 ชาวหน้าหนึ่งและตอนที่ 51 เพื่อชีวิตมันผิดตรงไหน

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่ามีลักษณะของภาพแบบฉบับซึ่งปรากฏในตัวละคร “เจ๊มินต์” ในลักษณะภาพแบบฉบับของสาวแก๊งค์คน ที่ปรากฏส่วนใหญ่ ถูกนำเสนอออกมาในลักษณะของ การกระทำ การแสดงออก ทางสีหน้า แววตา คำพูด น้ำเสียงและความคิด คือ คือจะสนใจผู้ชายเป็นพิเศษโดยเฉพาะผู้ชายหน้าตาดีหล่อๆ อย่างเป็นต่อ จะคอยแวะโลมชวนไปที่ห้องตลอดเวลา เพราะอยากมีสามีจนบางทีก็โดนจบบว่า “แรด”

ตัวอย่างภาพแบบฉบับของสาวแก๊งค์คน จากตอนที่ 1 ห่วงฉันท้างใหม่

ภาพแบบฉบับของสาวแก๊งค์คน โดยลักษณะที่ปรากฏ คือ ท่าทาง คำพูด น้ำเสียง โดยตอนนี้เป็นตอนที่เจ๊มินต์มาที่ออฟฟิศ BKL ด้วยสภาพโหม่มาก หน้าตาหงอยๆ เศร้าๆ เพราะนอนดี (รู้สึกไม่มั่นใจในตัวเอง) ที่ดันไปนึกถึงเรื่องคุณกบ(แฟนเก่า)ที่ไปเจอแฟนใหม่ ในขณะที่ตัวเองไม่มีใครต้องขึ้นคานจนแก่ตาย ตอนแรกพี่หมอนก็เป็นคนปลอบเจ๊มินต์อยู่ดีๆแต่พอเจ๊มินต์พูดมากๆเข้ากลายเป็นเจ๊มินต์ต้องเป็นคนปลอบพี่หมอนแทน เจ๊มินต์เลยพาพี่หมอนไปเลี้ยงเหล้า

จนเมมา พวอวกพุดย ว่าถ้าผู้ชายไม่มาหาเราเราก็ต้องออกไปหาเอง พี่หมอนกับเจมีนตเลยตัดสินใจ
เดินออกไปหาสามีข้างนอกร้านกว่าจะกลับมาก็เข้าจนวอกกับดินเป็นห้วง แต่พอกลับมาก็ คิดได้ว่า
ถึงไม่มีสามีก็อยู่ได้ (ดังภาพที่ 5.9.3)

ภาพที่ 5.9.3 ภาพแบบฉบับของสาวแก่ขึ้นคาน

การทำหน้าที่ในการสื่อความหมายของตัวละคร

ภาพแบบฉบับที่ปรากฏในตัวละคร “เจมีนต” ในฐานะของเนื้อหาสาร (Message) การทำหน้าที่ (Poetic) นั้น ภาพแบบฉบับผู้หญิงทำงานกลางคืน (เจ้าของร้านเหล้า) และภาพแบบฉบับของสาวแก่ขึ้นคาน ที่ปรากฏออกมานั้น แสดงออกได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะภาพแบบฉบับผู้หญิงทำงานกลางคืน (เจ้าของร้านเหล้า) จะชัดเจนที่สุดเพราะปรากฏออกมาในทุกตอนทั้งรูปร่างหน้าตาของตัวแสดง การแต่งกาย และนิสัยที่ขี้วอยวายขี้วัน ชอบเหน็บแนมคนอื่น และดูคาวว่า ลูกน้องบางครั้งก็ใช้กำลังและภาพแบบฉบับของสาวแก่ ขึ้นคานก็แสดงออกมาได้อย่างชัดเจนทั้งคำพูดการกระทำของตัวเองที่เวลาเจอผู้ชายหล่อหรือเจอเป็นต่อมักจะเข้าไปแตะโลมอดอ้อนให้ไปที่ห้องตลอด รวมไปถึงคำพูดของตัวละครอื่นๆที่มีต่อตัวละครเจมีนตด้วย

ในการทำหน้าที่เพื่อการสื่อความหมายตัวละคร “เจมีนต” ปรากฏภาพแบบฉบับ (Type) ซึ่งทำหน้าที่ตัวสาร (Message) ในเนื้อหารายการทั้งหมด 2 แบบ คือ ภาพแบบฉบับของผู้หญิงทำงานกลางคืน (เจ้าของร้านเหล้า) และภาพแบบฉบับของสาวแก่ขึ้นคาน โดยภาพแบบฉบับของผู้หญิงกลางคืน (เจ้าของร้านเหล้า) จะมีความชัดเจนมากกว่า โดย (เจ้าของร้านเหล้าของผู้หญิงกลางคืนจะแสดงออกมาในลักษณะของรูปลักษณะภายนอก เช่นการแต่งหน้าจัด การแต่งกายที่ค่อยข้างดูตูดและโป้ เช่น ใส่เสื้อเกาะอก เสื้อสายเดี่ยว และลักษณะของการพูดจาเสียงดัง

ปากจัด ส่วนใน ภาพแบบฉบับของสาวแก่ขึ้นคานจะปรากฏในการแสดงออกของท่าทาง คำพูด การกระทำของตัวละคร เช่น การทะเลาะเป็นต่อ ชวนไปห้องทุกครั้งที่มีโอกาส หรือว่า อยากมีสามี เป็นต้น นอกจากนี้ยังรวมถึง คำพูดของตัวละครอื่นๆ ที่ชอบว่าและเหน็บแนมเจี๋มน์ดี ในเรื่องของ ความแก่ และยังมีแฟน หาสามีไม่ได้ เป็นต้น

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่า ภาพแบบฉบับของตัวละครเจี๋มน์ดี มักจะทำหน้าที่อรรถาธิบาย (Metalingual) ในลักษณะของรหัส (Codes) เป็นส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีบทบาทในการสร้าง สถานการณ์ (Situation) หรือทำหน้าที่เป็นบริบท (Context) ในเนื้อหารายการเพื่อสร้างอารมณ์ขัน (Comedy) เท่าใดนัก จะมีเพียงบางตอนทำให้ภาพแบบฉบับ ในการสร้างสถานการณ์เพื่อสร้าง อารมณ์ขัน เช่นตอน ห่วงฉันทันใหม่ (ภาพแบบฉบับของสาวแก่ขึ้นคาน) และตอน เพื่อลัก (ภาพ แบบฉบับของผู้หญิงกลางคืน) (เจ้าของร้านเหล้า)

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การใช้ตัวละครเพื่อการสื่อความหมายในละครเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง เป็นต่อ” เป็นการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและลักษณะของตัวละครที่ปรากฏในละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ว่ามีลักษณะอย่างไรและทำหน้าที่ในการสื่อสารอย่างไร

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยอาศัย แบบจำลองทางการสื่อสารของ Jakobson (1960) มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ และ แนวคิดเกี่ยวกับละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ (Situation Comedy) แนวคิดเรื่องสัญญวิทยา (Semiology หรือ Semiotics) และ แนวคิดเรื่องทิวติยบท (Hypertextuality) เป็นแนวคิดหลักในการทำความเข้าใจ เกี่ยวกับการใช้ตัวละครเพื่อการสื่อความหมายในละครเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง เป็นต่อ โดยศึกษาจากตัวละครหลักของละครเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง “เป็นต่อ” จำนวน 9 ตัวละคร ได้แก่ เป็นต่อ , พอใจ, ทิพย์, พี่ก๊อบ, พี่ม, พี่อู๊ด, วอก, พี่หมอนและเจ้มีนดี้ จากละครเรื่อง “เป็นต่อ” จำนวน 52 ตอน ซึ่ง ออกอากาศตั้งแต่วันที่ 26 กรกฎาคม 2550 จนถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2551

ในการศึกษาวิจัยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive) โดยทำการศึกษาจากสื่อโซเชียลมีเดีย คือ ดิจิตอลวีดีโอซีดี บันทึกการออกอากาศของละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่อง เป็นต่อเป็นหลัก และ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In Depth Interview) ผู้กำกับและทีมเขียนบทของละครเรื่อง “เป็นต่อ” เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์และอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่าบทบาทและลักษณะของตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์ว่ามีลักษณะและทำหน้าที่ในการสื่อสาร ดังต่อไปนี้

6.1 เป็นต่อ เหยี่ยงทอง (เป็นต่อ)

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่าภาพแบบฉบับที่ปรากฏในตัวละคร “เป็นต่อ” นั้นการทำหน้าที่เพื่อการสื่อความหมาย ในฐานะของเนื้อหาสาร (Message) แล้ว การทำหน้าที่สุนทรียะ (Poetic) มักจะไม่ค่อยใช้ลักษณะภาพแบบฉบับ (Types) ที่ชัดเจนนักเพราะภาพแบบฉบับของตัวละครไม่ได้ปรากฏอยู่ในทุกตอน จะมีความชัดเจนเฉพาะในบางตอนที่ผู้ผลิตสร้างสถานการณ์ที่

เกี่ยวข้องกับเป็นภาพแบบฉบับนั้นๆ ของเป็นต่อโดยตรง ทั้งในภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ ภาพแบบฉบับของผู้ชายกะล่อน ผู้ชายของเพอร์เฟคและภาพแบบฉบับของ พี่ชายหวงน้องสาว และส่วนใหญ่มักจะเกิดปรากฏในลักษณะของ ท่าทาง คำพูด โดยลักษณะภาพแบบฉบับ (Types) ที่ชัดเจนที่สุดและพบบ่อยที่สุด คือ ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ รองลงมาคือภาพแบบฉบับของผู้ชายกะล่อน ผู้ชายของเพอร์เฟคและภาพแบบฉบับของ พี่ชายหวงน้องสาวตามลำดับ และเนื่องจากตัวละครมีความเป็นพระเอกอยู่จึงมักจะนำเสนอภาพของเป็นต่อออกมาในรูปแบบของคนที่เป็นพระเอก คนดี มีความคิด มีความคิดช่วยแก้ปัญหาต่างๆ มากกว่า และจะเห็นได้ว่าภาพแบบฉบับที่นำเสนอผ่านตัวละคร “เป็นต่อ” จะเป็นผู้ชายเจ้าชู้ที่ยังคงมีความคิดไม่ได้เจ้าชู้ไม่เลื้อย เพราะไม่เคยแย่งผู้หญิงของคนอื่น ไม่ผิดลูกผิดเมีย หรือจับเด็กที่อายุยังไม่บรรลุนิติภาวะ เนื่องจากตัวละครเป็นต่อยังมีลักษณะของคนที่ยังมีความคิดอยู่

ในการสร้างอารมณ์ขันหรือการทำหน้าที่อรรถาภิธาน (Metalingual) นั้น ลักษณะของภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ รองลงมา คือ ภาพแบบฉบับของผู้ชาย กะล่อน ผู้ชายของเพอร์เฟคและภาพแบบฉบับของพี่ชายหวงน้องสาว จะถูกนำเสนอในลักษณะของ (Codes) ทั้งวัจนภาษา (Verbal codes) และ อวัจนภาษา (Nonverbal Codes) จากคำพูดและการกระทำ การแสดงสีหน้า การแสดงออก สายตา ของตัวเป็นต่อเอง การกระทำคำพูดของตัวละคร คนอื่นๆ ที่มีต่อเป็นต่อ เช่น สาวเห็นเป็นต่อหล่อแล้วมาขอเบอร์ ท่าทางเทคนิคในการจีบสาวของเป็นต่อ เทคนิคของความกะล่อนเอาตัวรอด และท่าทางที่แสดงออกเวลามีคนมาสนใจน้องสาวตัวเอง เป็นต้น

แต่จะเห็นได้ว่าลักษณะของภาพแบบฉบับ (Types) แต่ละแบบของตัวละครเป็นต่อนั้น จะทำหน้าที่บริบทในการสร้างสถานการณ์ (Situation) ที่ทำให้เกิดอารมณ์ขัน (Comedy) ในบางตอนที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของภาพแบบฉบับ (Types) แบบนั้นๆ ของตัวละครเท่านั้น เช่น ในตอนที่ 38 คาสโนวีต ก็จะเป็นสถานการณ์ (Situation) ที่ทำให้เกิดอารมณ์ขัน (Comedy) จากภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ของตัวละครเป็นต่อ

6.2 พอใจ เหริยทอง (พอใจ)

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่าภาพแบบฉบับที่ปรากฏในตัวละคร “พอใจ” นั้นการทำหน้าที่เพื่อการสื่อความหมายในฐานะของเนื้อหาสาร (Message) การทำหน้าที่ สุนทรียะ (Poetic) นั้น มักจะไม่ค่อยใช้ลักษณะภาพแบบฉบับที่ชัดเจนคล้ายๆ กับ ตัว “เป็นต่อ” เพราะลักษณะภาพ

แบบฉบับที่กล่าว ได้แก่ ภาพแบบฉบับของเด็กขาดความอบอุ่น ภาพแบบฉบับของน้องสาว และ ภาพแบบฉบับของผู้หญิงซึ่งอน ไม่ได้ปรากฏอยู่ในทุกตอนหรือปรากฏออกมาค่อนข้างน้อย จะมีความชัดเจนก็เฉพาะในบางตอน และในบางตอนมักนำไปสู่ตอนจบแบบ โศกนาฏกรรม (Tragedy) เช่น ตอน “หมาที่มีชีวิต” , “ห้วงฝันบ้างไหม” และ “เพื่อนเขย” เป็นต้น (ดูได้จาก DVD)

ในการทำหน้าที่เป็นตัวกลางนำเสนอลักษณะภาพตายตัวผ่านตัวละคร “พอใจ” ภาพแบบฉบับของเด็กขาดความอบอุ่น ถูกนำเสนอออกมาในมุมมองที่ไม่ใช่แง่ร้าย เพียงแค่ต้องการการเอาใจใส่ดูแลจากพี่ชาย และอยากได้ความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่เท่านั้น

ในการทำหน้าที่เป็นตัวกลางนำเสนอลักษณะภาพแบบฉบับตัวผ่านตัวละคร “พอใจ” ภาพแบบฉบับของน้องสาว ถูกนำเสนอออกมาในมุมมองของน้องสาวที่ชอบทำตัวอยู่เหนือพี่ชายชอบทำตัวเหมือนเป็นแม่คอยบ่นคอยว่าเรื่องเที่ยวเตร่ ความไม่เป็นระเบียบของพี่ชาย หรือเรื่องที่เป็นต่อชอบจับผู้หญิงไปเรื่อย แต่พอเรื่องใหญ่ๆ ที่ต้องตัดสินใจจริงๆ ก็ต้องให้พี่ชายช่วยเหลือ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการช่วยให้ภาพแบบฉบับของเป็นต่อชัดเจนยิ่งขึ้น

ในการทำหน้าที่เป็นตัวกลางนำเสนอลักษณะภาพแบบฉบับตัวผ่านตัวละคร “พอใจ” ภาพแบบฉบับของผู้หญิงซึ่งอน ถูกนำเสนอออกมาในมุมมองของลักษณะผิวเผินทางรูปลักษณะภายนอก เช่นการแสดงออกทางสีหน้าและคำพูด ทั้ง คำที่ถูกเรียก “ไอ้เหม่ง” และการแสดงออกของตัวละครที่ชอบงอนพี่ชาย หรือทำท่าค้อนเวลาไม่พอใจ แต่ส่วนใหญ่จะเหมือนแนว ลี้นกับพื้นมากกว่า ออกแนวที่ชอบแกล้งชอบแหย่ให้น้องงอนเพราะรัก

ในการสร้างอารมณ์ขันหรือการทำหน้าที่อัตตภาษา (Metalingual) นั้น ลักษณะของภาพแบบฉบับของน้องสาวจะชัดเจนที่สุด รองลงมาคือภาพแบบฉบับของเด็กขาดความอบอุ่น และ ภาพแบบฉบับของผู้หญิงซึ่งอนตามลำดับ โดยจะถูกนำเสนอในลักษณะของ (Codes) ด้วย Representation code ซึ่งปรากฏในรูปของวจนภาษา (Verbal codes) และ อวจนภาษา (Nonverbal Codes) จากคำพูดและการกระทำ การแสดงสีหน้า การแสดงออก สายตา ของตัวพอใจเอง รวมไปถึงการกระทำคำพูดของตัวละคร คนอื่นๆ ที่มีต่อพอใจ เช่น ถูกเรียกไอ้เหม่ง หรือ เป็นต่อที่ชอบแกล้งชอบแกล้งให้งอน เป็นต้น และจะเห็นได้ว่าตัวละครพอใจส่วนใหญ่จะไม่ค่อยพบภาพแบบฉบับที่ทำหน้าที่ (Context) ในการสื่อสารเพื่อสร้างสถานการณ์เพื่อให้เกิดอารมณ์ขันในเนื้อหารายการเท่าใดนัก ส่วนใหญ่จะสร้างอารมณ์ขันในลักษณะของมุขตลก (Comedy Codes) มากกว่า

6.3 ทิพย์ วงศ์ศร (ทิพย์)

ภาพแบบฉบับที่ปรากฏในตัวละคร “ทิพย์” ในฐานะของเนื้อหาสาร (Message) การทำหน้าที่ (Poetic) นั้น ภาพแบบฉบับของผู้หญิงธรรมมะธรรมโม (ซี) จะชัดเจนด้วยคำเรียกที่คนอื่นเรียกแทนชื่อทิพย์ว่า “ซี” และการที่ทิพย์มักนำหลักธรรมคำสอนมาใช้แก้ปัญหาก็หรือเตือนสติให้ตัวละครอื่นๆ รวมไปถึงการที่มีมัชฌายกมาจีบยังช่วยให้ภาพแบบฉบับนี้ชัดเจนขึ้น หรือบางครั้งการมองโลกแง่ดีเกินไปของทิพย์ก็ทำให้เกิดความขบขันได้ โดยส่วนใหญ่ภาพตายตัวแบบผู้หญิงธรรมมะธรรมโม (ซี) นี้จะปรากฏในลักษณะของคำพูด และการแสดงออกของสถานการณ์ ของตัวละครทิพย์เอง และคำพูดของคนรอบข้างที่ชอบตอกย้ำด้วยคำเรียกว่า “ซี” ซึ่งภาพตายตัวนี้ก็มีส่วนเชื้อให้สถานการณ์ที่กำลังเกิดอยู่ในขณะนั้นเกิดความขบขันได้ เช่นการมองโลกในแง่ดีเกินไปในบางสถานการณ์ เป็นต้น

ในด้านตัวสาร (Message) ตัวทิพย์จะถูกนำเสนอด้วย ภาพแบบฉบับ (Type) ของผู้หญิงธรรมมะธรรมโม (ซี) ด้วยลักษณะของผู้หญิงที่ค่อนข้างเรียบร้อย ทั้งรูปร่างหน้าตาแบบไทยๆ การแต่งกาย และกิริยาท่าทาง การแสดงออกต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่มักจะเป็นตัวละครที่ชี้ให้เห็นถึงถูกผิด นำคำพระมาสั่งสอน และคำที่ถูกตัวละครอื่นๆ เรียกว่า “ซี” แต่ก็ไม่ได้เป็นแบบฉบับที่เป็นภาพแบบฉบับที่ชัดเจนนัก เพราะส่วนใหญ่ตัวทิพย์ไม่ได้เป็นตัวละครที่มีบทบาทต่อตัว เนื้อหามากนัก ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ฟังและคอยชี้แนะ

ในด้านของความเป็นอัตตภาษา (Metalingual) ส่วนใหญ่ รหัส (Code) ที่ปรากฏออกมาจะเป็นวจนภาษา (Verbal code) เสียส่วนใหญ่ แต่ก็มีอวจนภาษา (Nonverbal code) ประกอบเพื่อให้เกิดความชัดเจน เช่น พอถูกว่าเรื่องเก่า ก็ยกมือประนมแล้วแผ่เมตตาให้ เป็นต้น หรือบางที่อาจจะเกิดจากการเห็นบนานมของคนรอบข้างที่พูดถึงทิพย์ รวมไปถึงการที่มีมัชฌายกมาจีบก็ทำให้ภาพแบบฉบับของตัวละครทิพย์ชัดเจนยิ่งขึ้น

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่ตัวละครทิพย์จะไม่ได้ใช้ภาพแบบฉบับในการสร้างสถานการณ์หรือ (Situation) ให้เกิดขึ้นคือไม่ค่อยพบการทำหน้าที่ (Context) ในการสื่อสารให้เกิดอารมณ์ขันมากนักส่วนใหญ่จะปรากฏในลักษณะของ ตัวสารและรหัสเสียมากกว่า

6.4 บุญกอบ ช้างพลาย (พีก๊อบ)

ภาพแบบฉบับที่ปรากฏในตัวละคร “พีก๊อบ” ในฐานะของเนื้อหาสาร (Message) การทำหน้าที่สุนทรียะนั้น ภาพแบบฉบับของกะเทย (เพศที่สาม) ภาพแบบฉบับของคนใช้ และ ภาพแบบฉบับของคนอ้วนคนตะกละ นั้นถูกนำเสนอออกมาได้ค่อนข้างชัดเจนในทุกตอนที่ออกมา และมีส่วนที่ทำให้สถานการณ์ต่างๆของเนื้อเรื่องที่กำลังตึงเครียด หรือเศร้าโศก (Tragedy) กลายเป็น สหัทสนาฏ (Comedy) ได้ซึ่งโดยส่วนใหญ่ภาพแบบฉบับที่ชัดที่สุดคือภาพแบบฉบับของแบบกะเทย (เพศที่สาม) เพราะเป็นภาพแบบฉบับหลักของตัวละคร รองลงมาคือภาพแบบฉบับของคนใช้ และภาพแบบฉบับของคนอ้วนคนตะกละ

ในการทำหน้าที่ในการสื่อสาร ตัวละคร “พีก๊อบ” มีภาพแบบฉบับ (Type) ทั้งหมด 3 แบบด้วยกัน คือ ภาพแบบฉบับของกะเทย (เพศที่สาม) ภาพแบบฉบับของคนใช้ และ ภาพแบบฉบับของคนอ้วนตะกละ ซึ่งในการนำเสนอภาพแบบฉบับแบบกะเทย (เพศที่สาม) จะชัดเจนที่สุดรองลงมาคือ คนใช้ และ อ้วนตะกละตามลำดับ โดยลักษณะของกะเทยจะถูกแสดงออกมาในลักษณะของกริยาท่าทางการแสดงออกที่ค่อนข้างเกินจริง (Over) มีท่าทางกระดุกกระดิง สนใจเพศชายเป็นพิเศษ เวลาเจอผู้ชายหล่อๆต้องรีบเข้าไปแตะโลมทันที โดยเฉพาะกับพยอม แต่จะมีการใช้อารมณ์ที่รุนแรงกับไหลตลอดเพราะในเรื่องจะเป็นคู่กัดกัน จะมีการด่าทอขึ้น “มึง กู” เวลาถูกว่าจี้ใจดำหรือไล่เตะไล่กระที่บไหล ซึ่ง ภาพแบบฉบับนี้จะปรากฏอยู่ในทุกตอน และมีความชัดเจนที่ค่อนข้างมาก

ส่วนภาพแบบฉบับของคนใช้นั้น จะปรากฏออกมาในลักษณะของบทบาทที่ได้รับแสดงออกทางการกระทำ และหน้าที่ของตัวละคร เช่น การทำงานบ้านประเภทต่างๆเช่น กวาดบ้าน ถูบ้าน ซักผ้า แต่ก็ยังคงความเป็นคนใช้ที่ขอบู้งาน ขี้เกียจและสอดรู้สอดเห็นเรื่องชาวบ้าน โดยเฉพาะเรื่องของเจ้านาย โดยจะเห็นได้ว่าในเรื่องนี้ ตัวสาร (Message) ภาพของคนใช้จะถูกนำเสนอให้คนใช้เป็นเหมือนคนในครอบครัว เป็นเหมือนเพื่อน เหมือนพี่ สามารถกินข้าวร่วมโต๊ะกับเจ้าของบ้าน ไปเที่ยวซื้อของด้วยกันหรือไปเที่ยวกลางคืนที่ร้านบางบาร์ได้ โดยจะเห็นได้ว่าตัวละครพีก๊อบสามารถไปได้ในทุกสถานที่ไม่ว่าจะเป็น บ้าน ที่ทำงานของเป็นต่อหรือที่ร้านบางบาร์ ซึ่งจะแตกต่างจากละครทั่วไปที่มักจะกีดคนใช้ไว้ในลักษณะของชนชั้นที่แตกต่างหรือต่ำกว่า

ภาพแบบฉบับคนอ้วนตะกละ ที่ปรากฏในตัวละครที่ถือในการนำเสนอออกมา ในลักษณะของ ตัวสารนั้น ภาพที่ปรากฏจะชัดเจนจากรูปร่างของตัวละคร และกริยาท่าทาง การกระทำที่จะแสดงออกๆ ได้อย่างชัดเจน เช่น เวลาใครที่อะไรก็จะอยากกิน เห็นเป็นไม่ได้ไม่ว่าของใคร เช่น ไอศกรีมของเป็นต่อ เห็นเขากินอยู่ก็จะเข้าไปแย่งทั้งๆที่เจ้าของเขาไม่ให้หรือท่าทางการกินอย่างตะกละตะกรามไม่สนใจใคร ดังตัวอย่างในตอน ง่ายๆสบายๆ ที่กล่าวไปแล้วในข้างต้น

ซึ่งภาพแบบฉบับที่กล่าวไปข้างต้น ทุก ภาพแบบฉบับมีการนำมาใช้ในการสื่อความหมายในลักษณะของ รหัส (Code) ซึ่งทำหน้าที่อรรถาธิบาย (Metalingual) ในเนื้อหารายการได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะภาพแบบฉบับของกะเทยที่ปรากฏอยู่ในทุกตอน

ส่วนการกระทำหน้าที่ของ บริบท (Context) ที่มีผลต่อการสร้างสถานการณ์ในละครนั้น ตัวที่ถือจะไม่ได้นำไปเป็นภาพแบบฉบับของตัวละครหลักในการสร้าง สถานการณ์ เพราะมักจะนำเอา ภาพแบบฉบับต่างๆมาสร้างความซับซ้อนในลักษณะของมุขต่างๆ เช่น พุติยาบท (Hypertext) ทำนองเพลง Memory ของละครเวทีเรื่อง Cats แต่เปลี่ยนเนื้อร้องเป็นเรื่องราวของกะเทยรวมไปถึงท่าทางการแสดงออก ซึ่งเป็นการล้อเลียนแบบ (Parody ผสมกับ Pastiche) เป็นต้น

6.5 วิเศษนิยม กอบกู้ (พียม)

ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ที่ปรากฏในตัวละคร “พียม” นั้นถูกนำเสนอออกมาได้อย่างชัดเจน ผ่านการแสดงออกทางสีหน้า น้ำเสียง ท่าทาง ความคิด และการกระทำของตัวละคร โดยนำเสนอภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ออกมาในลักษณะของผู้ชายที่เจ้าชู้แบบเสี่ยวๆ ใช้มุขแบบเสี่ยวๆ เช่น จีบด้วยกลอน ใช้สำนวนเซ็กซี่ ขอบอร์โดยแก๊งค์ทำเป็นรู้จัก เป็นต้น รวมไปถึงการแต่งกายก็มีส่วนช่วยให้บทบาทและลักษณะของตัวละครชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งการแสดงออกที่กล่าวมาแล้วในข้างต้นของตัวละครมีส่วนช่วยให้เกิดอารมณ์ขันต่อเนื้อหารายการได้ดี

ในการทำหน้าที่ในการสื่อสาร ตัวละครพียม มีการใช้ ภาพแบบฉบับ (Types) ในลักษณะของ ตัวสาร (Message) 1 แบบ คือ ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้โดยจะนำเสนอออกมาในลักษณะของผู้ชายที่เจ้าชู้แบบเสี่ยวๆมีวิธีการจีบแบบเซ็กซี่ เช่น แก๊งค์เป็นรู้จักแล้วขอบอร์ , จีบ

แฟนตัวเองด้วยกลอนเลียนๆ เป็นต้น และเป็นกรนำเสนอภาพของผู้ชายเจ้าชู้ที่ไม่ยอมหยุดแม้จะมีแฟนแล้วก็ตาม ทั้งๆที่รักแฟนของตัวเองมากและแฟนก็สวยเซ็กซี่ แต่ก็ยังเจ้าชู้ไปเรื่อยๆซึ่งจะแตกต่างจากเป็นต่อที่เจ้าชู้เพราะยังหาคนที่ถูกใจไม่เจอ แต่ของพี่ยมจะเป็นแบบเจอแล้วแต่ยังไม่พอ โดยภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ที่ปรากฏออกมานั้น ถูกนำเสนอออกในลักษณะของสีหน้าท่าทาง คำพูดและการกระทำของตัวเอง “พี่ยม”

ในการสร้างอารมณ์ขัน ภาพแบบฉบับผู้ชายเจ้าชู้ที่ปรากฏในลักษณะของรหัส (Code) นี้ก็ทำหน้าที่เป็นอรรถาภิธาน (Metalingual) ได้ค่อนข้างดีและชัดเจน เพราะทุกครั้งที่เจอผู้หญิงสวยๆ พี่ยมจะเข้าไปจีบทันที หรือบางทีก็แก้งน่องๆพนักงานหญิงในออฟฟิศ เช่น มัวไปทำเป็นกอด แต่ก็โดนตอบโต้กลับทุกครั้ง เช่น โดนตบ โดนเข้า โดยภาพแบบฉบับนี้ จะปรากฏในลักษณะของรหัสทั้ง วจนภาษา (Verbal Codes) และอวัจนภาษา (Non Verbal Codes)

และจากภาพแบบฉบับต่างๆที่พบในตัวละครพี่ยม ผู้ศึกษาพบว่า ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้มักจะถูกนำมาใช้ในลักษณะของบริบท (Context) เพื่อสร้างสถานการณ์ (Situation) ซึ่งทำให้เกิดความเป็นอารมณ์ขัน (Comedy) ได้อย่างดี ตัวอย่างเช่น ตอน สามหนุ่มสามมุมปะทะสามสาวสามใจ ที่สถานการณ์เกิดจากความเจ้าชู้ของพี่ยม ทำให้พวกเขาเป็นต่อ พี่อู๊ด และพี่ยมถูกใจสาวหลอกไปที่คอนโด เพื่อปลดทรัพย์ เป็นต้น

6.6 อู๊ด บุตรโคตร (พี่อู๊ด)

ภาพแบบฉบับที่ปรากฏในตัวละคร “พี่อู๊ด” ในฐานะของเนื้อหาสาร (Message) การทำหน้าที่ (Poetic) นั้น ภาพแบบฉบับของคนเพื่อชีวิต ภาพแบบฉบับของผู้ชายกั๊กเมียและภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ ที่ปรากฏออกมานั้นแสดงออกได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะภาพแบบฉบับของคนเพื่อชีวิตจะชัดเจนที่สุดเพราะปรากฏออกมาในทุกตอนทั้งรูปร่างหน้าตาของตัวเองแสดงการแต่งกายและคำพูด “พี่น้องครับ” ในสถานการณ์ที่ตึงเครียดก็จะพูดโยงเข้าอุดมการณ์แต่ไม่ได้ลึกมาก พอให้เกิดอารมณ์ขันได้ในความขัดกับเนื้อหาของเรื่องที่กำลังเกิดขึ้น ส่วนภาพแบบฉบับที่รองลงมาคือ ภาพแบบฉบับของผู้ชายกั๊กเมียและภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ตามลำดับ

ในการทำหน้าที่ในการสื่อความหมาย ตัวละครที่พูด จะมีการใช้ ภาพแบบฉบับ (Types) อยู่ 3 แบบด้วยกันคือ ภาพแบบฉบับของคนเพื่อชีวิต ภาพแบบฉบับของคนกลัวเมีย และ ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ โดยภาพแบบฉบับที่ถูกนำมาใช้ได้อย่างชัดเจนและปรากฏใน ทุกตอน คือ ภาพแบบฉบับของคนเพื่อชีวิตซึ่งจะปรากฏอยู่ในรูปลักษณะภายนอกของตัวละครทั้งการ แต่งกาย รูปร่างหน้าตา รวมไปถึงคำพูด “พี่น้องครับ” และการแสดงออกต่อสถานการณ์ต่างๆที่ มักจะพูดโยงเข้าเรื่องอุดมการณ์เหตุบัง และประชาธิปไตย ซึ่งบางครั้งเรื่องที่พูดออกมานั้น ไม่ได้ เข้าอะไรรกับเหตุการณ์เลย ก็จะทำให้เกิดเป็นมุขขึ้นมา ซึ่งก็จะเป็นการทำหน้า อัดตภาษา (Metalingual) ในเนื้อหารายการซึ่งจะทำให้เกิดอารมณ์ขัน และสามารถพบได้บ่อยครั้ง และที่พบ รองลงมาคือภาพแบบฉบับของคนกลัวเมียซึ่งจะถูกนำเสนอออกมาในลักษณะของคำพูด การ แสดงออก การกระทำเช่น เวลาอยู่ที่ทำงาน หรือเวลาอยู่กับเพื่อนฝูงก็มักจะนำเรื่องที่ถูกเมียใช้ให้ ทำงานบ้าน ซักผ้า ล้างจาน ถูกทุกที เรียกเมียตัวเองว่า “อีข้าง” ซึ่งภาพแบบฉบับของคนกลัวเมียนี่ ก็ทำเกิดอารมณ์ขัน ทำหน้าที่ของอัดตภาษา ได้เป็นอย่างดีโดยส่วนใหญ่จะปรากฏในลักษณะของ รหัสที่เป็นวัจนภาษา (Verbal Codes) แต่ก็จะมีรหัสที่เป็นอวัจนภาษา (Nonverbal Codes) เข้ามาเสริมในลักษณะของท่าทางประกอบ ทำให้ชัดเจนและตลกขึ้น และภาพแบบฉบับแบบ สุดท้าย คือ แบบผู้ชายเจ้าที่ตัวที่พูดมีการนำมาใช้ลักษณะของตัวสาร (Message) แต่ส่วนใหญ่ ผู้พูดจะไม่ได้เจ้าชู้แบบเป็นต่อกับพียม เนื่องจากมีครอบครัวแล้วและเป็นคนรักครอบครัว จึงเป็น ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ที่ปรากฏออกมาเพียงสีหน้าสายตาเวลาเห็นผู้หญิงสวย หรือเป็นการ เฮฮาไปตามเพื่อนฝูงมากกว่าจึงมักถูกนำมาใช้ในลักษณะของรหัส ซึ่งทำหน้าที่ อัดตภาษา เพื่อ สร้างอารมณ์ขันในเนื้อหารายการมากกว่า

โดยในส่วนของการสร้างสถานการณ์ (Situation) นั้น ตัวละครที่พูดมักจะไม่ได้นำ ภาพแบบฉบับในแต่ละแบบที่กล่าวมาแล้วในช่วงต้นมาทำเป็นสถานการณ์ซักเท่าไร ส่วนใหญ่จะ ทำหน้าที่ในลักษณะรหัสเพื่อให้เกิดอารมณ์ขันมากกว่า การกระทำนี้ เป็นบริบท (Context) ใน เนื้อหารายการจะมีเพียงบางตอนที่เกิดจากภาพแบบฉบับนั้นจริงๆ เช่น ตอนอุดมการณ์ (มาจาก ภาพแบบฉบับของคนกลัวเมีย) และตอนหนูพีชใจดีหัวใจ (มาจากภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้) เป็น ต้น

6.7 จเร เขียววงศ์สกุล (วอก)

ภาพแบบฉบับที่ปรากฏในตัวละคร “วอก” ในฐานะของเนื้อหาสาร (Message) การทำหน้าที่ (Poetic) นั้น ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้และภาพแบบฉบับของคนที่ขี้ลาด แสดงออกมาได้อย่างชัดเจน จากท่าทาง การแสดงออก สีหน้า อารมณ์ น้ำเสียงและการกระทำของตัวละคร

ในการทำหน้าที่ในการสื่อความหมาย ตัวละคร “วอก” ปรากฏภาพแบบฉบับ (Types) 3 แบบ คือ ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ , ภาพแบบฉบับของคนที่ขี้ลาด และภาพแบบฉบับของของพี่ชายหวงน้องสาว ตามลำดับ โดยภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้จะถูกสื่อความหมายออกมาในลักษณะตัวสาร (Message) โดยจะเป็นผู้ชายที่เพิ่งเริ่มเจ้าชู้ไม่ค่อยมีลูกล่อลูกชน จะออกแนวอยากเจ้าชู้แบบเป็นต่อ ให้เป็นต่อคอยช่วยเหลือ ส่วนภาพแบบฉบับของคนที่ขี้ลาดก็จะเป็นคนที่เวลามีปัญหาอะไรก็จะหนีปัญหาตลอด โยนความผิดให้คนอื่นหรือไม่รับผิดชอบด้วยนิสัยความเป็นเด็ก ซึ่งจะมี รหัส (Codes) ที่ถูกนำมาใช้บ่อยๆคือเวลามีภัยมาจะแก๊งตาย (เป็น Nonverbal Codes) ตลอดทุกครั้ง เช่น ตอนเปื้อนๆอยากๆ ตอนน้องเมียเปลี่ยเลยครบพี่น้อง เป็นต้น ส่วนภาพแบบฉบับของพี่ชายหวงน้องสาวจะเป็นตัวสารที่ปรากฏต่อเนื่องมาจากภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้คล้ายๆกับตัวเป็นต่อ ซึ่งตัวเองเจ้าชู้แล้วมักจะหวงน้องสาว เพราะน้องสาวตัวเองทั้งสวยและอนาคตไกลเป็นนักศึกษาสัตวแพทย์ เลยทำให้วอกหวงมากและมักจะนำภาพแบบฉบับประเภทนี้ไปใช้ในลักษณะของรหัส ในการทำให้เกิดอารมณ์ขัน ซึ่งทำหน้าที่อรรถาธิบาย (Metalingual) ในเนื้อหาการการ เช่น เวลาวอกทำท่าจะจีบพอใจก็จะโดนเป็นต่อกันทำโดยการบอกว่าจะจีบน้องวอกหรือคิดถึงน้องของวอก วอกก็จะหยุดทันที

ในส่วนของการสร้างสถานการณ์ (Situation) ตัวละครวอกมักจะไม่ถูกนำภาพแบบฉบับแต่ละแบบที่กล่าวมาแล้วข้างต้นมาใช้ในหน้าที่บริบท (Context) มากนัก ส่วนใหญ่จะถูกนำมาใช้ในลักษณะของรหัส (Code) หรือมุขในการสร้างอารมณ์ขัน (Comedy) มากกว่า แต่ก็จะมีบางตอนที่ถูกนำมาใช้ เช่น ตอนเด็กมันยั่วเลยหลวมตัวไปหน่อย (ภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้) หรือตอน เพื่อชีวิตมันผิดตรงไหน (ภาพแบบฉบับของพี่ชายหวงน้องสาว) เป็นต้น

6.8 สายสมร เก่งงาน (พืหมอน)

ภาพแบบฉบับ (Types) ที่ปรากฏในตัวละคร “พืหมอน” ในฐานะของเนื้อหาสาร (Message) การทำหน้าที่ (Poetic) นั้น ภาพแบบฉบับของสาวแก่ขึ้นคนและภาพแบบฉบับของเจ้านาย ที่ปรากฏออกมานั้นแสดงออกได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะภาพแบบฉบับของสาวแก่ขึ้นคนจะชัดเจนที่สุดเพราะปรากฏออกมาในทุกตอนทั้งรูปร่างหน้าตาของตัวแสดง การแต่งกายและคำพูดเรียกเป็นต่อ “สามี” และทะเลยมตลอดเวลา ส่วนภาพแบบฉบับของเจ้านายก็จะคอยสั่งสอนคู่ค้าลูกน้องเป็นประจำใช้กำลังรุนแรงด้วยการเอาแฟ้มตีก็เป็นการสร้างอารมณ์ขันได้

ในการทำหน้าที่เพื่อการสื่อความหมาย ตัวละครพืหมอน ปรากฏภาพแบบฉบับ (Type) ซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวสาร (Message) ทั้งหมด 2 แบบคือ ภาพแบบฉบับของสาวแก่ขึ้นคน และ ภาพแบบฉบับของเจ้านาย โดย ภาพแบบฉบับทั้งสองแบบค่อนข้างมีความชัดเจน

ภาพแบบฉบับของสาวแก่ขึ้นคนมักจะปรากฏออกมาในลักษณะของรูปร่างหน้าตาของผู้หญิงวัยกลางคน การแต่งกาย รวมไปถึง การแสดงออก และการกระทำของตัวละคร เช่น ชอบทะเลยมเป็นต่อ เรียกว่า “สามี” รวมไปถึงการถูกพวกลูกน้อง อย่งพึมพำ และพืฮูดชอบพูดเหน็บแนมเรื่องความแก่ นอกจากนี้จะเป็นตัวสาร (Message) แล้วยังทำหน้าที่ในการเป็นอิตตภาษา (Metalingual) ในลักษณะของรหัส (Code) ด้วย

ในส่วนของการใช้ภาพแบบฉบับของตัวละครพืหมอน ในการทำหน้าที่เป็นบริบท (Context) เพื่อสร้างสถานการณ์ในละครนั้นไม่ได้ปรากฏในทุกตอนมีเพียงบางตอนที่ถูกนำมาใช้ เช่น ตอนห้วงฉันทบางไหม (ภาพแบบฉบับของสาวแก่ขึ้นคน) เป็นต้น เพราะส่วนใหญ่จะถูกนำมาสร้างอารมณ์ขัน (Comedy) ด้วยลักษณะที่เป็นรหัสเสียมากกว่า

6.9 บังอร มีแต่้ม (เจ้มีน็ด)

ภาพแบบฉบับที่ปรากฏในตัวละคร “เจ้มีน็ด” ในฐานะของเนื้อหาสาร (Message) การทำหน้าที่ (Poetic) นั้น ภาพแบบฉบับผู้หญิงทำงานกลางคืน (เจ้าของร้านเหล้า) และภาพแบบฉบับของสาวแก่ขึ้นคน ที่ปรากฏออกมานั้นแสดงออกได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะภาพแบบฉบับผู้หญิงทำงานกลางคืน (เจ้าของร้านเหล้า) จะชัดเจนที่สุดเพราะปรากฏออกมาในทุกตอนทั้งรูปร่าง

หน้าตาของตัวแสดง การแต่งกาย และนิสัยที่ขี้ไถววย ชอบเหน็บแนมคนอื่น และคิดว่าว่าลูกน้อง บางครั้งก็ใช้กำลังและภาพแบบฉบับของสาวแก๊ซขึ้นคานก็แสดงออกมาได้อย่างชัดเจนทั้งคำพูดการกระทำของตัวเองที่เวลาเจอผู้ชายหล่อหรือเจอเป็นต่อมักจะเข้าไปแตะโลมออกดื้ออ้อนให้ไปที่ห้องตลอด รวมไปถึงคำพูดของตัวละครอื่นๆที่มีต่อตัวละครเจ็มนัดด้วย

ในการทำหน้าที่เพื่อการสื่อความหมายตัวละคร “เจ็มนัด” ปรากฏภาพแบบฉบับ (Type) ซึ่งทำหน้าที่ตัวสาร (Message) ในเนื้อหารายการทั้งหมด 2 แบบ คือ ภาพแบบฉบับของผู้หญิงทำงานกลางคืน (เจ้าของร้านเหล้า) และภาพแบบฉบับของสาวแก๊ซขึ้นคาน โดยภาพแบบฉบับของผู้หญิงกลางคืน (เจ้าของร้านเหล้า) จะมีความชัดเจนมากกว่า โดย (เจ้าของร้านเหล้าของผู้หญิงกลางคืน จะแสดงออกมาในลักษณะของรูปลักษณ์ภายนอก เช่นการแต่งหน้าจัด การแต่งกายที่ค่อยข้างดูขาดและโป้ เช่น ใส่เสื้อเกาะอก เสื้อสายเดี่ยว และลักษณะของการพูดจาเสียงดัง ปากจัด ส่วนใน ภาพแบบฉบับของสาวแก๊ซขึ้นคานจะปรากฏในการแสดงออกของท่าทาง คำพูด การกระทำของตัวละคร เช่น การแตะโลมเป็นต่อ ชวนไปห้องทุกครั้งที่มี โอกาส หรือว่า อยากมีสามี เป็นต้น นอกจากนี้ยังรวมถึง คำพูดของตัวละครอื่นๆ ที่ชอบว่าและเหน็บแนมเจ็มนัด ในเรื่องของความแค้น และยังไม่มีความหวังได้ เป็นต้น

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่า ภาพแบบฉบับของตัวละครเจ็มนัด มักจะทำหน้าที่อัตตภาษา (Metalingual) ในลักษณะของรหัส (Codes) เป็นส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีบทบาทในการสร้างสถานการณ์ (Situation) หรือทำหน้าที่เป็นบริบท (Context) ในเนื้อหารายการเพื่อสร้างอารมณ์ขัน (Comedy) เท่าใดนัก จะมีเพียงบางตอนทำให้ภาพแบบฉบับ ในการสร้างสถานการณ์เพื่อสร้างอารมณ์ขัน เช่นตอน ห่วงฉันบ้างไหม (ภาพแบบฉบับของสาวแก๊ซขึ้นคาน) และตอน เพื่อรัก (ภาพแบบฉบับของผู้หญิงกลางคืน) (เจ้าของร้านเหล้า)

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่าภาพแบบฉบับ (Types) ของตัวละครต่างๆ ที่พบละครเบาสมองตามเหตุการณ์ เรื่อง “เป็นต่อ” นั้น ตัวละครชายส่วนใหญ่ถูกนำเสนอตัวสารออกมาในลักษณะของภาพแบบฉบับของผู้ชายเจ้าชู้ เช่น เป็นต่อ , พยอม, พี่อู๊ด และวอก ส่วนตัวละครหญิงส่วนใหญ่ก็ถูกนำเสนอออกมาในลักษณะของภาพแบบฉบับของสาวขึ้นคาน เช่น พี่หมอน และเจ็มนัด ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงสภาพของสังคมไทยในปัจจุบันที่ผู้ชายไทยมักจะเจ้าชู้และผู้หญิงไทยมักจะครองตัวเป็นโสดมากขึ้น และนำเสนอผู้หญิงไทยออกมาในมุมมองของผู้หญิงที่เก่งขึ้นมี

บทบาททางสังคมเป็นเจ้านายเช่นพี่หมอนหรือเป็นเจ้าของกิจการอย่างเจ้มีนิตตามสภาพสังคมที่เปิดกว้างขึ้น จากปกติทั่วไปที่เราจะเห็นเจ้าของร้านเหล่าน่าจะเป็นผู้ชายแต่ในละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่องนี้นำเสนอในลักษณะของผู้หญิง

นอกจากนี้ยังนำเสนอภาพแบบฉบับของคนใช้หรือแม่บ้านออกมาในลักษณะของกะเทย (เพศที่สาม) และยกระดับชนชั้นของคนใช้ขึ้นมาไม่ได้นำเสนอในลักษณะของชนชั้นที่ต่ำต้อย โดยในเรื่องนี้นำเสนอ ภาพของคนใช้ออกมาในลักษณะของคนในครอบครัว เหมือน อนุทินอง สามารถรับประทานอาหารร่วมโต๊ะกับเจ้านายได้ คุณล้อเล่นกับเจ้านายหรือไปเที่ยวกับเจ้านายได้ จะเห็นได้ว่าตัวละครพี่ก๊อบจะสามารถปรากฏตัวได้ในทุกสถานการณ์ไม่ได้จำกัดไว้เฉพาะในสถานการณ์ในบ้านเพียงอย่างเดียว ซึ่งแตกต่างจากเรื่องอื่นที่มักจะทำให้คนใช้เป็นผู้หญิงและถูกกดไว้ในระดับที่ต่ำต้อยกว่า มักจะถูกจิกหัวใช้ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้กำกับคือ คุณจิรศักดิ์ ไย้วจิว ได้กล่าวว่า “ตัวละครพี่ก๊อบจะเป็นภาพของคนใช้ โดยจะเป็นคนใช้ที่สนิทกับเจ้าของบ้านจนแทบจะเป็นเหมือนคนในครอบครัวเดียวกัน จริงๆแล้วสังเกตดูว่าละครน้ำเน่า จะเป็นคนใช้คนใช้ แต่ Sitcom เนี่ยจะเป็นเหมือนญาติ เพื่อน คือเราไม่อยากจะมองว่า คนอาชีพนี้ต่ำต้อย เราจะพยายามใช้คำว่าแม่บ้าน ไม่ต่ำต้อยหรือเป็นแบบละคร ดราม่า ที่คนใช้จะเหมือนทาสสมัยก่อน แต่พอมายุคสมัยนี้ ยุคสมัยนี้ น้องมีคนใช้แทบจะเป็นเพื่อนกัน คุณกันตี่ๆ! มีเซจิกหัวเค้า...และที่เลือกคนใช้แบบที่เป็นกะเทย เพราะคนใช้ที่เป็นกะเทย คือ คนแบบนี้รู้หลายเรื่องดี รู้ได้ทั้งเรื่องผู้หญิงเรื่องผู้ชาย เป็นเพศที่สามารถคุยได้ทั้งเรื่องผู้หญิงและผู้ชาย เป็นกึ่งกลางที่สมบูรณ์แบบที่ว่านะ แล้วก็มี ความอยากรู้ อยากเห็นเยอะกว่าคนอื่นหน่อย”(จิรศักดิ์ ไย้วจิว ,สัมภาษณ์,11กันยายน,2551) จะเห็นได้ว่าตัวละครพี่ก๊อบจะเป็นกะเทยที่สนุกสนานว่าเรื่องซึ่งช่วยให้เนื้อหารายการมีสีสันและสนุกสนานมากขึ้น

ผลจากการศึกษาจะเห็นได้ว่าในการสื่อความหมายตัวละครในเรื่อง “เป็นต่อ” จะไม่ได้แสดงภาพแบบฉบับออกมาในลักษณะของตัวละครที่ชัดเจนนัก เพราะส่วนใหญ่ลักษณะของภาพแบบฉบับที่พบในตัวละครจะไม่ได้ปรากฏอยู่ในทุกตอน ส่วนใหญ่จะถูกนำมาใช้ในการทำให้เกิดอารมณ์ขันในลักษณะที่เป็นตัวรหัสทำหน้าที่อรรถาธิบาย (Metalingual) ในการสร้างอารมณ์ขันหรือมุขตลกยกเว้น ภาพแบบฉบับของคนเพื่อชีวิตที่ปรากฏในตัวละครพี่อู๊ด และภาพแบบฉบับของกะเทยที่ปรากฏในตัวละครพี่ก๊อบที่ปรากฏอยู่ในทุกตอนและมีความชัดเจน

โดยภาพแบบฉบับภาพแบบฉบับของคนเพื่อชีวิตจะปรากฏออกมาในลักษณะของรหัสการนำเสนอตัวละคร (Representation Codes) เช่น การแต่งกาย รูปร่างหน้าตา การแสดงออก ท่าทาง น้ำเสียงการแสดงออกทางสีหน้า ความคิดและอุดมการณ์ที่ปรากฏในแต่ละตอน

ส่วนภาพแบบฉบับของกะเทยและภาพแบบฉบับของคนเพื่อชีวิตจะปรากฏออกมาในลักษณะของ รหัสการนำเสนอตัวละคร เช่น รูปร่างหน้าตา การแสดงออก ท่าทาง น้ำเสียงการแสดงออกทางสีหน้า และในส่วนของการทำงาน ที่เป็นบริบท ของเนื้อหาหรือการสร้างสถานการณ์ในบางตอน เท่านั้น ไม่ได้ใช้ในทุกตอน

ดังนั้นการสร้างอารมณ์ขึ้น ส่วนใหญ่ บทบาทและลักษณะของตัวละครตัวละครจึงทำหน้าที่ในการเป็นรหัสในการสร้างอารมณ์ขึ้น คือสร้างมุข มากกว่าการทำงานที่เป็นบริบท หรือนำไปสร้างสถานการณ์โดยจากการสัมภาษณ์ผู้ผลิต ละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่อง “เป็นต่อ” ผู้กำกับและทีมเขียนบทได้กล่าวว่า ในการกำหนดโครงในแต่ละตอนนั้นจะเริ่มด้วยการตั้งสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นมาก่อน ไม่ได้เริ่มจากการเอาตัวละครขึ้นมาตั้งว่าวันนี้จะเขียนเรื่องของคนนี้ แต่ลักษณะของตัวละคร ก็จะเข้าไปช่วยในการสร้างบทสนทนาว่าเหตุการณ์แบบนี้ตัวละครตัวนี้จะคิดยังไงพูดยังไงมากกว่า (จิระศักดิ์ ไช้จิวและคนอื่นๆ, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2551)

ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปได้ว่าลักษณะของตัวละครเบาสมองตามเหตุการณ์เรื่อง “เป็นต่อ” นั้นนำลักษณะและบทบาทของตัวละครมาใช้ในการสร้างอารมณ์ขึ้น โดยลักษณะภาพแบบฉบับต่างๆของตัวละครจะหน้าที่ในการเป็นรหัส ในการสร้างอารมณ์ขึ้น คือสร้างมุขมากกว่าการทำงานที่เป็นบริบท หรือนำไปสร้าง สถานการณ์

ผลที่เกิดจากการใช้ตัวละครในการสื่อความหมายในแง่ของการสื่อสาร

ในละครเบาสมองตามเหตุการณ์ของไทยในปัจจุบัน ลักษณะของตัวละครที่มีความชัดเจนของภาพแบบฉบับของตัวละครน้อยลง ส่วนใหญ่ผู้ผลิตจะเน้นการประกอบสร้างให้ตัวละครมีลักษณะเหมือนคนในสังคมจริงๆ ไม่ได้มีความตายตัวว่าจะต้องเป็นคนดีไปตลอด อาจจะมีการทำผิดพลาดได้ หรือไม่จำเป็นต้องทำแบบเดิมๆซ้ำๆไปตลอด เพื่อความสมจริงของตัวละคร

ในการสร้างสถานการณ์ของละครก็ไม่ได้เริ่มจากที่ตัวละครก่อนแต่จะตั้งสถานการณ์ขึ้นมาก่อนแล้วค่อยคิดว่า ลักษณะของตัวละครแบบนี้ในสถานการณ์อย่างนี้คิดอย่างไรและควรจะแสดงออกมาอย่างไร มากกว่าอารมณ์ขึ้นที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จึงเกิดจากการทำหน้าที่ในการเป็นรหัสของตัวละครในการสร้างอารมณ์ขึ้นคือสร้างมุขมากกว่าการทำงานที่เป็นบริบท หรือนำไปสร้าง สถานการณ์

จากการนำเสนอดังกล่าวของผู้ผลิต จึงอาจทำให้ผู้ชมของละครประเภทนี้อาจถูกจำกัดกลุ่มให้เล็กลงโดยเฉพาะเรื่องเป็นต่ออาจจะจำกัดอยู่ในกลุ่มของคนในสังคมเมือง เพราะเนื้อหาสาระที่ถูกส่งออกมาผู้ชมที่อยู่ในกลุ่มอื่น เช่น สังคมชนบทอาจจะทำความเข้าใจได้ยากในเนื้อหาหรือขาดประสบการณ์ร่วม เพราะการสื่อสารลักษณะของภาพและความชัดเจนของตัวละครถือเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งของละครที่จะช่วยให้ผู้รับสารเข้าใจเนื้อหาได้อย่างรวดเร็วตามข้อจำกัดของละครประเภทนี้ที่ส่วนใหญ่เนื้อหาจะสรุปจบภายในตอนเดียว การใช้ลักษณะของภาพแบบฉบับที่ชัดเจนขึ้นหรือการนำลักษณะของภาพตายตัวเข้ามาช่วยในการสร้างสถานการณ์เพื่อให้เกิดอารมณ์ขึ้น อาจจะช่วยให้ผู้ชมเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้นโดยที่ผู้ผลิตไม่ต้องอธิบายใ ห้เยิ่นเย้อ

ข้อจำกัดในการวิจัย

สำหรับการวิจัย เรื่อง “การใช้ภาพตายตัวเพื่อการสื่อความหมายของละครเบาสมองตามเหตุการณ์” เรื่อง “เป็นต่อ” นี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการศึกษาตัวบทมากเกินไปคือเลือกศึกษาถึง 52 ตอน จึงใช้ระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูลค่อนข้างมาก

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

สำหรับที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับการใช้ตัวละครเพื่อการสื่อความหมาย อาจจะศึกษาการใช้ตัวละครเพื่อการสื่อความหมายในละครประเภทอื่น เพื่อจะได้เข้าใจว่าละครประเภทอื่นมีการนำเสนอตัวละครในบทบาทและลักษณะอย่างไรเพื่อให้การสื่อสารประสบความสำเร็จ และมีความแตกต่างจากละครประเภทเบาสมองตามเหตุการณ์อย่างไร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

จิระศักดิ์ ไช้จิว. สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2551.

ตวิษ แสนโกศิก. สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2551.

ธีรยุทธ บุญมี. การปฏิวัติสังคมศาสตร์ของไซเบอร์ เส้นทางสู่โพสต์โมเดิร์นนิสม์. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ : พิมพ์วิภาษา, 2551.

ยศกุล มุลสาร. สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2551.

สุธี พลพงษ์. การสร้างสรรคร์ายการโทรทัศน์. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี. มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช, 2550.

สุพรรณษา พูแสง. อิทธิพลของภาพแบบฉบับ ภาพตายตัว และภาพต้นแบบในการ
คัดเลือกนักแสดงละครโทรทัศน์ไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

อรรถพล ปานดี. สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2551.

ภาษาอังกฤษ

Berger, A . A. Media Analysis Techniques . London : Sase, 1991.

Burton, G .. More Than Meets the Eye (3rd ed.) London: Arnold. ,2002.

Burton, G .. Talking Television : An Introduction to the study of television . London:
Oxford University Press.,2000.

Day, Louis A. . “Stereotypes in media Communications” in Ethics in Media Communication: Cases and Controversies. Scarborough: Wadsworth, 2000.

Evan, Smith S.. Writing Television Sitcoms. New York:The Berkley Publishing,1999.

Gerard Genett. Palimpsests. London:University of Nebraska Press,1930.

Fiske ,J . Introduction to Communication Studies (2rd ed.).New York:Routledge,1990.

Fiske ,J . Introduction to Communication . London : Methuen, 1993.

Hartley , P . Interpersonal Communication . London : Methuen, 1993.

Lippmann, W. . 1922. “ Stereotypes” reprinted in Janowitz , M. & Hirsch , P.M. . 1981
Reader In Public Opinion and Mass Communication. New York: The Free Press.

McQueen, D.. Representation and Stereotyping in Television: A Media Student's Guide, London: Oxford University Press.1998

Mick Bowes. Understanding Television. Only When I Laugh . London: Rout ledge, 1990.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวไพลิน อนุเสถียร เกิดเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2526 ที่จังหวัดอุทัยธานี สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในปีการศึกษา 2548 จากนั้นได้ทำงานที่โรงเรียน KPN MUSIC ACADEMY สาขา เอสพลานาดรัชดา ในตำแหน่ง ประชาสัมพันธ์ เป็นเวลา 5 เดือน และต่อจากนั้นจึงได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2550.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย